

Amigoe

Uitgever : Uitgeverij Amigoe N.V.
Drukker : Rotaprint N.V.
Hoofdredakteur : Norbert Hendrikse
Kantoren Aruba : Nassaustraat 110 tel. 4333
Bonaire : Entrejol 153A tel. 4222
Curaçao : Scherpenheuvel z/n tel. 37200
: Winkelcentrum Colon tel. 25376
St. Maarten : Papergarden tel. 2283

93STE JAARGANG – No. 246 ZATERDAG 23 OKTOBER 1976

GEEN ONDERZOEK NAAR SCHENDING MENSENRECHTEN

Uitvoerige documentatie door hoge raad terzijde gelegd

Chileense justitie bezegelt dictatuur

SANTIAGO. – Het Chileense hooggerechtshof heeft gisteren een petitie afgewezen waarin was gevraagd om een onderzoek naar de beweerde arrestatie en verdwijning van meer dan 400 mensen in Chili. De petitie was vorige week zaterdag ingediend door het rooms-katholieke comite voor solidariteit, een kerkelijke organisatie van juristen, priesters en maatschappelijk werkers die rechtsbijstand en financiele hulp verleent aan gezinnen van personen die krachtens de wetten op de staat van beleg in hechtenis zijn genomen. Het was het tweede verzoek van het comite aan de Hoge Raad, die enkele dagen eerder ook al afwijzend op de petitie had beschikt. In zijn eerste besluit bepaalde de raad dat hij het niet nodig achtte een speciale magistraat in deze zaak te benoemen, aangezien ,,diverse rechtbanken zich met ijver en voortvarendheid hebben beziggehouden en nog bezighouden met onderzoeken naar vermeende verdwijningen". Gisteren weigerde de raad wederom de petitie te aanvaarden en liet weten dat hij bij zijn eerste antwoord bleef. Het besluit werd met acht stemen voor en vier tegen genomen.

Het comite voor solidariteit had zijn petitie vergezeld doen gaan van een meer dan duizend bladzijden omvattende documentatie waarbij een lijst met de namen van alle verdwenen personen. De stukken tonen volgens het comite aan dat 383 personen werden gearresteerd op 11 september 1973, de dag van de militaire machtsovername in Chili, en van wie sindsdien niets meer is gehoord. In 1974 en 1975 verdween nog een aantal mensen en in de periode tussen 1 januari en 26 mei van dit jaar 46. In de documenten worden openlijk de geheime politie van de militaire regering en leden van de strijdkrachten voor de arrestatie verantwoordelijk gesteld. Hier en daar wordt zelfs de naam genoemd van de persoon die de arrestatie verrichtte en soms wordt het kenteken opgegeven van het voertuig waarin de arrestant was afgevoerd. De documenten noemen ook namen van getuigen. In Santiago is algemeen bekend dat velen van wie in de documentatie van het comite de naam wordt opgegeven in de eerste maanden na de machtswisseling als vijanden van het militaire bewind zijn vermoord. Sinds de rechtse generaals in 1973 een einde maakten aan het bewind van de marxistische president Salvador Allende is de regering onder generaal Augusto Pinochet voortdurend zowel in eigen land als daarbuiten beschuldigd van schending van de rechten van de mens. Het hoofd van de r.k. kerk in Chili, kardinaal Raul Silva Henriquez, verklaarde begin deze maand zelfs dat Pinochet ,,een dictatuur naar nazi-model" uitoefent. ,,Toen de militaire junta in 1973 de macht overnam wist niemand van ons dat wij een dictatuur naar nazi-model zouden krijgen", zei de kardinaal in een vraaggesprek met een Italiaans katholiek tijdschrift. In juli gaf een speciale commissie van de organisatie van Amerikaanse staten (OAS) een rapport uit waarin zij het Chileense militaire regime ervan beschuldigde op grove wijze de rechten van de mens te schenden. Een conclusie die daarna door de Chileense regering van de hand werd gewezen. Zij verklaarde bezig te zijn met het vastleggen van deze rechten in de herziene grondwet. Generaal Pinochet verzocht daarbij sommige landen van de OAS, waar volgens hem de mensenrechten wel worden genegeerd, de hand in eigen boezem te steken. Amnesty International, de internationale organisatie die zich het lot van politieke gevangenen aantrekt, deelde in juni van dit jaar mee dat sinds de militaire staatsgreep van 1973 in Chili ongeveer 130.000 mensen zijn gearresteerd. Daarvan zijn er zo'n tweeduizend verdwenen.

WINDSOR – Amerikaanse en Britse kikvorsmannen zijn hier druk bezig om Ramu een ruim 6 meter lange en 3 ton zware haai op een speciale draagbaar te krijgen voor transport naar het dolfinarium in het Amerikaanse Santiago, Californie. De huidige woonplaats van het dier, het dolfinarium in het Britse Windsor safari park is te klein geworden en toestemming voor uitbreiding werd geweigerd.

PARAMARIBO – Prof. dr. Frits Jesserun heeft tijdens een recent bezoek aan de Nederlandse Antillen met de autoriteiten besprekingen gevoerd over de situatie op de Antillen met betrekking tot de psychiatrie. Prof. Jesserun heeft toegezegd al het mogelijke te doen om van Surinaamse zijde te geraken tot een goede samenwerking tussen Suriname en de Antillen.

Vakbonden niet eens met voorschot

ORANJESTAD – De Arubaanse vakbonden GABA, (gouvernements arbeiders bond Aruba), de ANAAB (ambtenarenvakbond) en de VLA (vakbond van leerkrachten Aruba) hebben in een telegram aan de centrale regering laten weten dat men tijdens een vergadering van de drie eerder genoemde bonden besloten heeft een voorstel van de centrale regering te veroordelen om een voorschot uit te betalen van twee en twintig vijftig voor gehuwden en vijftien gulden voor ongehuwden. De drie vakbonden zeggen tegen het principe van een voorschot te zijn. De GABA, ANAAB en VLA stellen een aanpassing voor van juli 1975 tot juli 1976 gebaseerd op een jaarsalaris van 15.000 gulden en gebaseerd op het geschatte indexcijfer. Men zegt verder voorstander te zijn van het principe van gelijke betaling voor alle werknemers in de overheidssector.

Volgens een overeenkomst moet de centrale regering aan tafel zitten met de vakbonden om over de indexering te spreken zoals beloofd is. De drie vakbonden herinneren tenslotte de regering eraan dat de premier niet alleen de vakbonden maar ook de indexeringscommissie inspraak heeft beloofd,. Tot dusver het telegram van de drie vakbonden, GABA, ANAAB en VLA.

TRUCHA

Ralph Richardson in advokatuur?

ORANJESTAD – Naar aanleiding van geruchten dat de waarnemend fraktieleider van de Movimiento Electoral di Pueblo in de eilandsraad, mr Ralph Richardson zijn ontslag zou gaan nemen bij het departement van staatkundige structuur, heeft de Amigoe aan de heer Richardson gevraagd of het waar is dat hij per 1 januari tesamen met advokaat Hubert Lopez een advokatenkantoor zou gaan openen.

De heer Richardson wilde dit nog niet bevestigen doch zei dat het niet uitgesloten moet worden geacht en dat het in die richting gaat.

De heer Richardson is tevens als part time kracht aan de rechtshogeschool van Aruba verbonden.

Interpol heeft nieuwe voorzitter

ACCRA – Ter afsluiting van de 45-ste algemene vergadering van de internationale politieorganisatie Interpol in de Ghanese hoofdstad Accra, is Carl Person gekozen tot nieuwe president. Hij volgt William Higgit op, wiens driejarige ambstermijn was afgelopen. Jean Nepote behoudt zijn functie als Interpol-secretaris. Aan de algemene vergadering is deelgenomen door 400 afgevaardigden uit 90 landen.

Carter doet het weer beter dan Ford bij derde tv-debat

WILLIAMSBURG (VIRGINIA) – Volgens een direct na het gisteravond uitgezonden derde tv-debat tussen Ford en Carter gehouden opiniepeiling onder 353 personen was veertig procent van mening, dat Carter het beter had gedaan dan Ford, terwijl 29 percent een tegenovergestelde mening was toegedaan. De rest hield het op een "gelijk".

President Ford zei tijdens het debat ,dat hij, als hij de verkiezingen wint, de Amerikanen zal vragen om "noodzakelijke offers" te brengen om de internationale vrede te handhaven en dat betekent een verhoging van de defensiekosten van een paar miljard dollar. Ford stelde aan de andere kant belastingverlaging voor de middengroepen voor. Hierop reagerend zei zijn Democratische tegenstander uitbreiding van de werkgelegenheid belangrijker te vinden. Hij geloofde dat de Amerikanen bereid zullen zijn offers te brengen als zij bij de besluitvorming buiten spel worden gehouden. De Democratische kandidaat beloofde dat onder zijn presidentschap veel minder offers gebracht hoeven te worden en dat het verschaffen van werkgelegenheid op zijn prioriteitenlijst bovenaan zal staan. In antwoord op een vraag van een der journalisten bij het ,,debat" de twee rivalen debatteren in feite niet rechtstreeks met elkaar maar reageren op vragen van de pers ging Carter nader in op zijn recente opmerking dat als president Tito overlijdt en de Sovjet-Unie dan Joegoslavie zou bezetten hij, als president, niet de oorlog zou verklaren. Hij zei niet te geloven dat de Verenigde Staten oorlog zouden moeten gaan voeren als Joegoslavie op welk ander land ook door de Sovjet-Unie bezet zou worden. Volgens hem zou het kriterium zijn of de veiligheid van de Verenigde Staten er rechtstreeks mee gemoeid is.

Carter grijnsde breed toen Ford zijn beleid op het gebied van de burgerrechten verdedigde. De president wees erop dat verscheidene zwarten hoge posities in zijn regeringsapparaat hebben gekregen. Carter reageerde hierop met te verwijzen naar het feit dat Ford toen hij nog in het congres zat, zich had verzet tegen de wet op de burgerrechten en de wet op de kiesrechten. Hij noemde officiele cijfers die aantonen dat dertig tot veertig procent van de jonge negerbevolking werkloos is. De Democratische kandidaat is erg populair onder de zwarte kiezers. De twee kandidaten verschilden sterk van mening over kwesties de economische politiek betreffende. Ford zei dat er onder zijn president schap vier miljoen nieuwe arbeidsplaatsen waren geschapen en dat er een groeiend vertrouwen van het publiek in de sterkte van de huidige economie." Carter reageerde met de opmerking dat de president zich over deze uitlating dient te schamen. Volgens hem is het werkloosheidscijfer nog nooit zo hoog geweest

Vandaag



OSCAR SEMEREL

...toerisme socialiseren...

Raket in Noordzee verdwenen

WASHINGTON – In tegenstelling tot een eerdere bekendmaking is de Amerikaanse marine naarstig op zoek naar een zeer moderne en geheime Phoenix-raket in de Noordzee. Gebleken is dat de raket toch niet op zijn plaats zit aan het F-14 Tomcat-jachtvliegtuig dat donderdagavond werd gevonden op de zeebodem, buiten de kust van noord-Schotland.

Het jachtvliegtuig viel op 14 september van het Amerikaanse vliegdekschip John F. Kennedy toen een gasklep in een van de motoren vast bleef zitten en de bemanning de controle over het schip verloor. De bemanning van de Tomcat kon zich in veiligheid stellen. Russische oorlogsschepen waren in de buurt toen het vliegtuig overboord viel met zijn hoogst geheime electronische apparatuur en gespeculeerd werd dat de Russen mogelijk zouden proberen het toestel te lokaliseren. Maar de Amerikaanse minister van Marine William Middendorf zei donderdag dat de Russen geen poging in die richting hebben gedaan en dat ze waarschijnlijk ook de uitrusting missen om een dergelijke diepzeeberging te verrichten. De Tomcat werd donderdag gevonden en lag ondersteboven op de zeebodem. In een eerste bekendmaking van de marine werd gezegd dat de raket nog op zijn plaats zat.

Een korte verklaring van de marine die gisteren in Washington werd uitgegeven luidde: ,,De Phoenix-raket, waarvan hij op zijn plaats zat, zit niet aan de F-14 zoals oorspronkelijk werd aangenomen." Volgens de marine wordt het zoeken voortgezet op een diepte van ongeveer 600 meter met een speciale door kernenergie aangedreven soort onderzeeboot. De Tomcat kan maximaal zes Phoenix-rakketten dragen maar aan boord van dit toestel was er slechts één. Aangezien enige opheldering van Amerikaanse zijde over de situatie uitbleef acht men het waarschijnlijk dat de raket van het toestel is losgeraakt op het moment dat dit de zeebodem raakte. Mogelijk heeft men een vergissing gemaakt bij een eerste analyse van foto's die duikers van de gezonken F-14 maakten.

De Phoenix-raket, zo wordt door militaire kringen aangenomen, is veruit superieur in snelheid en actieradius aan wat de Sovjet-Unie te bieden heeft. De raket kan op een vijandelijk toestel worden afgevuurd lang voordat de vijand de eigen raketten kan versturen. Gewoonlijk kent men de Phoenix een actieradius toe van meer dan 200 kilometer, maar deskundigen bij de NAVO in Brussel zeggen dat 350 kilometer dichter bij de waarheid ligt. De nieuwste Russische raketten daarentegen, de AA-6, AA-7 en AA-8, zouden reikwijdtes hebben tussen de 8 en 45 kilometer. De Phoenix heeft een snelheid van 12.500 kilometer per uur, de Russische raketten komen niet boven de 3.250 kilometer uit.

AGENDA CURAÇAO

Scherpenheuvel z/n
Postbus 577
Telefoon 37200
Giro 44000

ABONNEE-SERVICE

Verzoeken om nabezorging en melding van klachten bij de bezorging tel. 37270 maandag tot en met vrijdag tot 18.00 uur en zaterdag tot 17.00 uur.

ABONNEMENTEN

Aanvragen abonnementen en opgave adreswijzigingen: tel. 37200.

INCASSO

Betalingen kunnen plaatsvinden via de incasseerder of per bank of giro (44000).

ADVERTENTIES

Informaties over tarieven e.d. tel. 37200.

LOSSE NUMMERS

Dertig cent.
Verkrijgbaar bij:

WEEKEINDE—DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN VAN 23 oktober 1976 van 14.00 uur t/m 25 oktober 1976 om 06.00 uur.
STADS- en 2de distrikt Oost: dokter G.F. Lubliek, spreekuren: Jan Noorduynweg 39, tel. 81126 van 17.00-18.00 uur; 24.10.76 spreekuren: Landhuis Rust en Vrede, Sta Rosaweg 34, tel. 35849 van 10.00-12.00/17.00-18.00 uur.
STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST: dokter M.G.A. Elassiass, 23.10.76 van 16.00-18.00 uur en 24.10.76 van 10.00-12.00/16.00-18.00 uur te Breedestraat 125 (O); voor dringende gevallen bereikbaar 25868, via tel 24438.
IN HET 3DE DISTRIKT: dokter J. v./d Bergh, gezondheidscentrum Barber, tel. 88247.

WIT—GELE KRUIS
Santa Maria nr 17, tel. 82947; kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 uur en van 13.30-17.00 uur; zuster Kuyt neemt waar van 06.00-07.30 uur op tel: 36170: de weekeindedienst heeft zuster Martha, tel. 88399.

VERLOF BEGRAFENIS
zat. de heer R.C. Rafael, Berg Altena 135.
zon. mej. R.M. E. Penso, Pallasstraat 7.

BOTICA BANDABAO
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag van 09.00-16.30 uur.

BOTICA'S (nachtdienst)
zat. otrabanda: del Pueblo, tel. 25444
Punda: Popular, tel. 11269.

zon. Otrabanda: Otrabanda, tel. 25634
Punda: Wilhelmina, tel. 12380.

POMPSTATIONS
Openingstijden van 08.00-15.30 uur.
Winkel - Hendrikplein; Isa - Salinja; De Lanoi - Santa Rosa; Maduro - Biesheuvel; Cas Chiquito; Scheidelaar - Mundo Nobo; Coop. Transport - Colon.

CINE—TRUCK:
Zaterdagavond te Koraal Specht, zondagavond geen voorstelling en maandagavond te Pannekoek.

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE
20.30 opvoeren van Bashan en een dag uit 't leven van een auteur - Centro Pro Arte.
B'NAI B'RITH:
20.30 uitstallation dinner - Ballroom. Hilton Hotel.

ZONDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP
08.00-18.00 Flavia-Vert. Selma.

INZEGENING:
16.00 Nieuwe kerk op Seru Grandi.
LIGA DI CREDIT UNION:
16.00-17.00 programa TeleCuracao.

MAANDAG
DIVERSEN
MOBIELE BANK
09.00-09.45 te Mundo Nobo t/h Coromoto-kerk; 10.15-10.45 te Willibrordus t/h gouvernementskantoor; 11.00-11.45 te Weg naar Santa Cruz t/h publieke tel. San Man Mango; 11.45-12.30 te Santa Martha/Rio Magdalena; 14.00-15.45 te Soto t/h buurcentrum.

LUCHTPOSTSLUITING
09.30 voor New York; 15.30 voor Europa-postkantoor (Sluiting van aangetekende stukken en postpaketten een uur voor postsluiting).

OPENBARE LEESZAAL EN BIBLIOTHEEK
Uitleenbibliotheek en studiezaal (Joh. van Walbeeckplein 13) maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00 uur, dinsdag van 14.00 tot 20.00 uur; donderdag gesloten; zaterdag geopend voor publiek van 09.00 tot 12.00 uur.

Jeugdbibliotheek (Joh. van Walbeeckplein 6): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00 uur; dinsdag van 14.00-18.00 uur; donderdag gesloten voor het publiek; zaterdag geopend van 09.00-12.00uur.

WETENSCHAPPELIJK BIBLIOTHEEK:
Openingstijden van maandag, dinsdag woensdag en vrijdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 18.00 uur; donderdag van 09.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 20.00 uur en zaterdag van 09.00 tot 12.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM VOLKSKUNST „Zikinza":
Geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur. Roodeweg 7A.
BUREAU VOOR LEVENS—EN GEZINSMOEILIJKHEDEN:
(Pietermaai 23, tel: 12358 en 12473) openingstijden, maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

TENTOONSTELLING GALLERY RG
(Keukenstraat 20B) openingstijden van maandag t/m zaterdag van 10.00-12.00/16.00-17.30 uur; donderdag de gehele dag gesloten.

TOERISTENSCHEPEN:
07.00-19.00 Amerikanis - vert. Selma
06.00-22.00 Carla C- vert. KNSM.

TELECURACAO
ZATERDAG
16.27 Telefiesta; 17.35 kinderuurtje; 17.46 Topogigio; 18.14 Impacto; 18.30 last of the wind; 19.00 Soul Train; 19.55 Ned. Nieuws; 20.00 Cotprogr El Juicio; 21.05 upstairs/downstairs; 22.00 nieuws pap:; 22.30 Hogans heroes; 22.51 teleteatro.

ZONDAG
15.00 Family at war; 15.55 sport/entertainment; 18.25 Introductie boekhandel St Augustinus; 18.39 Schooladviesdienst; 18.55 Maduro reiskrant; 19.05 Swiss family Robinson; 20.00 police Story; 21.00 Andy Williams show; 21.30 Candid Camera; 22.00 nieuws pap; 22.15 Televariedades; 23.00 Estreno.

Bonaire

MAANDAG
DIVERSEN
LUCHTPOSTSLUITING:
09.00 aangetekende stukken; 09.15 gewone stukken-Curacao; 15.00 aangetekende stukken; 15.15 gewone stukken voor Curacao en Aruba-postkantoor Kralendijk (N.B.: post, bestemd voor het buitenland gaat via Curacao).
SPEELTUIN: maandag tot en met vrijdag van 16.30 tot 18.00 uur geopend voor kinderen van vier tot twaalf jaar.

BON.MUSEUM (oude politiewacht): openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00 tot 12.00 uur er zaterdag van 09.00 tot 13.00 uur.

BIBLIOBUS te Beatrixschool.

OPENBARE BIBLIOTHEEK:

van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 12.00/15.00-18.00 uur open.

KERKDIENSTEN
ZONDAG
KRALENDIJK: 06.00, 08.00 en 19.00
ENTREJOL: 06.00, 09.00 en 19.30
RINCON: 08.00,09.00 en 18.00

DOOR DE WEEK
KRALENDIJK: 19.00 (behalve donderdag)
ENTREJOL: 19.00
RINCON: 19.00.

Chinees restaurant gisteren geopend

KRALENDIJK — Veel belangstelling bestond er voor de opening van het Chinese Restaurant "China Garden" tegenover de Boekhandel. China Garden is het derde Chinese restaurant op Bonaire. Door de heer King is het oude Bontech gebouw gerestaureerd en modern ingericht. Het fraaie pand is een aanwinst voor Bonaire.

KERKDIENSTEN
ZONDAG
ALVERNA (zustersklooster): 10.00 (hoogmis in ned.).
BARBER: 05.30 en 09.00.
BOCA SAMI: (zat.: 18.00) en 19.30.
BRIEVENGAT: (zat.: 18.30), 08.00, 12.00 en 18.00.
BUENA VISTA: 09.00 en 19.00.
COROMOTO: (zat.: 19.00), 06.00, 08.00, 17.00 en 19.00.
GROOT KWARTIER: (zat.: 19.30), 07.00, 09.00 (hoogmis ned.) en 18.00.
JANDORET: 09.00 en 19.00
JANWE: (zat.: 19.00), 06.00, 08.30, 12.00 en 19.00 (Ned.).
LAGOEN: (10.00).
MONTAGNE: 05.00, 08.30 en 19.00.
SEROE GRANDI: (zat.: 17.30).
PIETERMAAI: (zat.: 19.00), 06.00, 09.00 (hoogmis) en 19.00.
SAN WILLIBRORDO: (zat.: 19.00) en 08.00.
BASILICA SANTA ANA: (zat.: 19.30), 07.30, 09.00 en 19.00.
SANTA FAMIA: (zat.: 18.00 Engelse mis en om 19.00), 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00.
SANTA MARIA: (zat.: 19.00), 07.00, 09.00 en 19.00.
SANTA ROSA: (zat.: 18.30); 07.30, 09.00 (hoogmis) en 18.30.
SOTO: (zat.: 19.00) en 09.00.
STEENRIJK: (zat.: 19.00), 08.00, 11.30 en 18.00.
SUFFISANT: (zat.: 19.00), 06.00, 09.00, 18.00 (voor Portugezen) en 19.00.
WESTPUNT: 06.00 en 08.30.
WISHI: (zat.: 19.00), 08.00 en 18.00.

ZUID-BONAM: (zat.: 18.30), 08.30 en 17.30.
KORAAL SPECHT: (zat.: 18.30), 11.00 en 18.00

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN

VERENIGDE PROT. GEMEENTE

FORTKERK: 09.00 ds Jonkman (H.A.); 19.00 ds Jonkman (Pap. dienst).
EMMAKERK: 09.30 ds Bodisco Massink (Doop); 19.30 geen dienst.
EBENENEZER CHURCH: 10.15 ds Veen; 19.00 geen dienst.
TAMARIJN: 19.30 ds Veen.
In de Fortkerk en Emmakerk is er crèche in alle ochtenddiensten.

GEREFORMEERDE KERK te Mundo Nobo: 09.30 ds E.J. Baljet. Tijdens ochtenddienst is er creche.
GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) Doormanweg 32: 09,30 en 19.00 diensten.

GEREFORMEERDE KERK (vrijgemaakt) Arowakenweg 32: 09.00 leesdienst; 17.00 leesdienst (HC zondag 6).

BC Bonaire wil zelf cement importeren

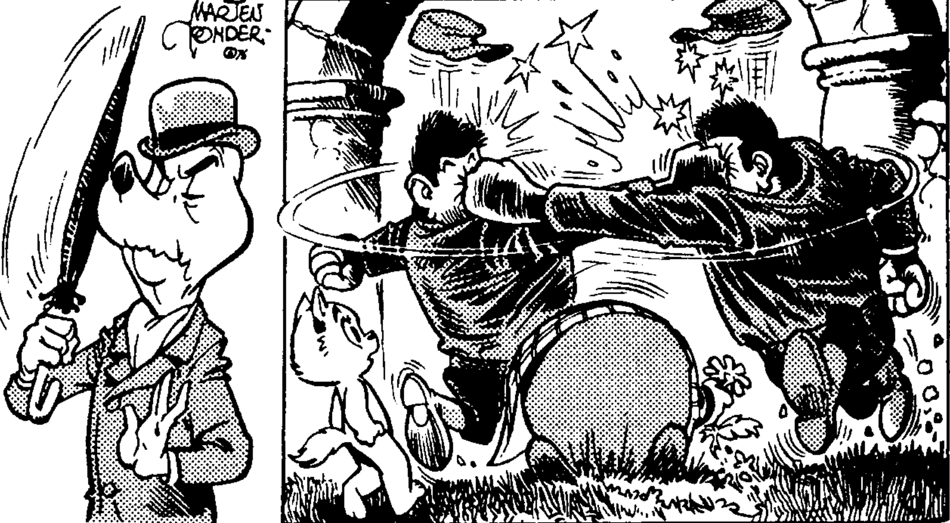
KRALENDIJK — In een gesprek met waarnemend-gezaghebber Ch. Beukenboom deelde deze de Amigoe mee dat de Bonaireaanse overheid zelf cement gaat importeren uit Colombia als de importeur dit niet op korte termijn doet. De heer Beukenboom vertelde dat men het wachten moe is en dat alle bouwwerken op Bonaire vast lopen. Zoals bekend is de importeur Bontech bezig met onderhandelingen met het departement van Economische Zaken over de prijs van cement. De heer Beukenboom verklaarde dat het eilandgebied zelf zal gaan inkopen om aan de ontstane situatie, waarbij alle bouwaktiviteiten stil liggen een einde te maken.

BC-Bonaire: Nog geen standpunt over indexering

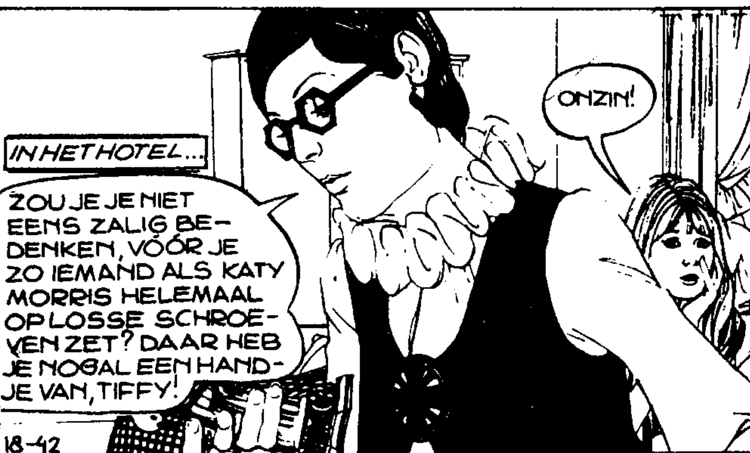
KRALENDIJK — Het Bonaireaanse bestuurscollege heeft nog geen standpunt ingenomen in verband met de indexering. Dit deelde gedeputeerde Papa Statia desgevraagd mee. Onofficieel is de landsregering benaderd voor een bijdrage voor de indexering, zodat het niet van de eilandsbegroting behoeft te komen. Het bestuurscollege heeft de S.T.G.B. (overheidsarbeiders), ABVO Bonaire (ambtenaren) en de VLC afdeling Bonaire voor maandagmiddag tot een informatief gesprek uitgenodigd. Het is de bedoeling dat men tot een standpunt komt inzake de indexering op Bonaire.

HEER BOMMEL EN DE ZONNIGEKIJK





8650. — „Niet alleen moeten we uw plannen weten", sprak Steenbreek, „maar ook moet het nagemaakte goud worden aangezuiverd. Onmiddellijk! "
„Een flauw grapje, hoor! "riep heer Ollie vrolijk. „Dorknoper heeft me tot morgen de tijd gegeven, en daar houd ik mij aan. Het is zonde om zo'n mooie avond te verknoeien, zeg nu zelf. Op dit uur van de dag geuren de bloemen het lekkerst, weet u dat wel? "
„Hij wil niet luisteren", prevelde de secretaris met geknepen mond.
„Goed. We zullen zien of een eigentijdse aanpak helpt". Met deze woorden stak hij opnieuw het regenscherm omhoog en trad snel terzijde. Zijn beide metgezellen kwamen op hetzelfde moment in beweging, maar heer Bommel lette daar niet zo op. Hij had aan zijn voet een bloeiende paardebloem in het oog gekregen, en hij bukte zich om die te plukken. Daardoor ontging hem de aanpak, die zijn bezoekers voor hem op het oog hadden — en omdat ze nogal kracht achter hun gebaar legden schoten ze hun doel voorbij.
De bloemen plukkende heer hoorde een paar doffe geluiden boven zich, begeleid door de ijle kreet van secretaris Steenbreek, en ook voelde hij achter zich het logge bewegen van zware lichamen. „Een ogenblikje", sprak hij. „Hier heb ik hem. Een bescheiden bloempje; maar nu moet u toch eens ruiken".











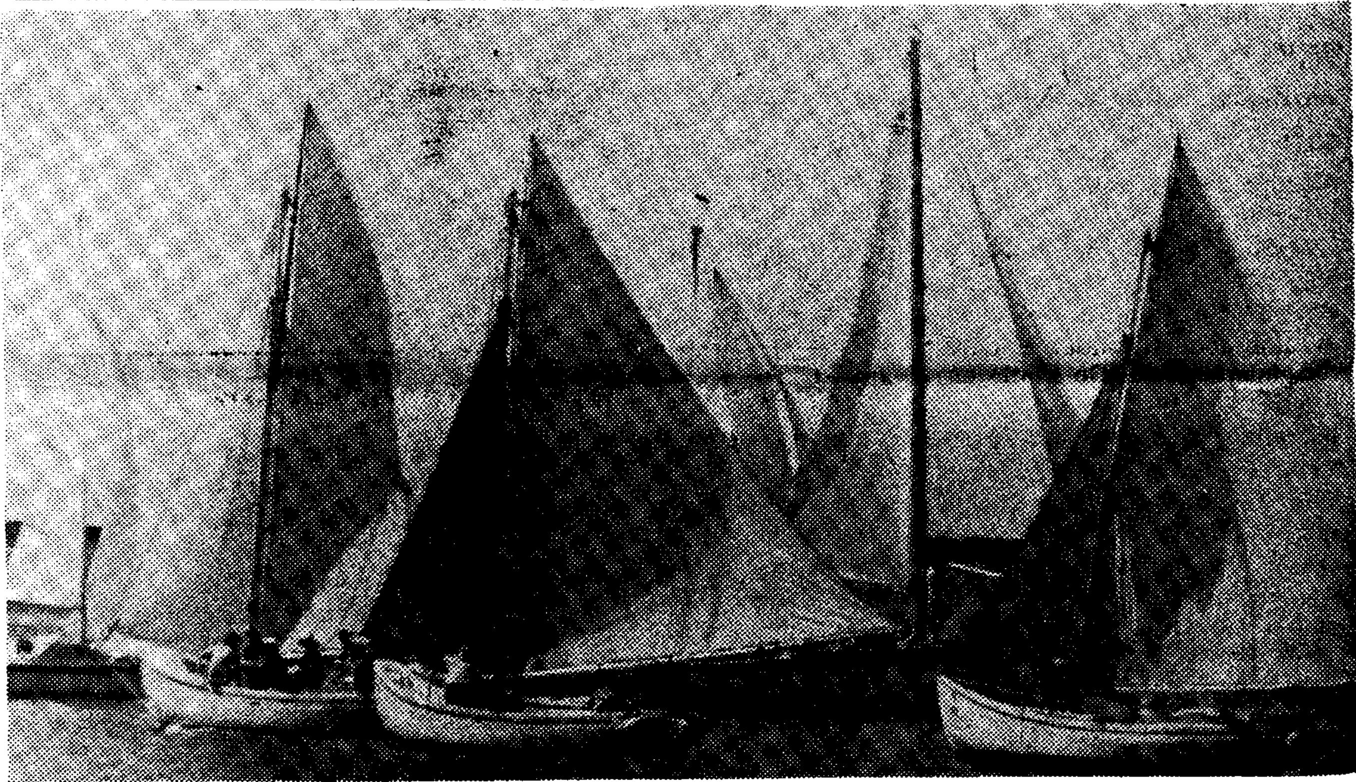


Bopec blijft salaris Abdull toch betalen

KRALENDIJK — Van de heer Ewald Abdull die op het ogenblik fulltime bij de AFBW werkt vernamen we dat zijn salaris betaald wordt door de BOPEC. De heer Abdull werkt sinds 1 september volledig voor de AFBW nadat hij een cursus in de VS gevolgd heeft bij het American Institute for Free Labour Development. Dit instituut zou 10 maanden lang 560 dollar betalen zodat de heer Abdull zich geheel aan de vakbond kon wijden. Nu blijkt dat de BOPEC zijn salaris betaalt. De heer Abdull kon niet verklaren waarom de BOPEC zijn salaris betaalt, omdat dit door het AFBW-bestuur tijdens zijn afwezigheid geregeld is. Wij vernamen verder dat door de tweede voorzitter Nilco Rollan en penningmeester Lang Statie een brief geschreven is naar 4 andere bestuursleden om hun volle medewerking te vragen bij de viering van het 10-jarig bestaan in november. De bestuursleden, die deze brief ontvingen waren de voorzitter H. Wout, vice voorzitter G. Silie, en R. Marchena en secretaris generaal Juan Jacobs. In het bestuur zouden twee stromingen bestaan, één die nauwe banden wil met Curacao (lees Venloo-Ong A Kwie) en de ander die na ten jaar eindelijk eens zelfstandig wil optreden.
De groep die de nauwe samenwerking met Curaçao wil doorzetten bestaat o.a. uit L. Statie en N. Rollan.

"Zondagmorgen"

WILLEMSTAD. — Voor aanstaande zondag een onderwerp in het Zondagmorgen programma om half negen via Curom 850 dat de gehele gemeenschap van ons eiland aangaat doch waarin slechts een betrekkelijk gering deel participeert; de Buurtcentra.
Bestuursleden van de Federatie Buurtcentra Curaçao, afgekort F.B.C., trachten in deze uitzending informatie te verschaffen over en meer bekendheid te geven aan deze centra. Naast de voorzitter van de F.B.C., Jules der Meer, zijn in de studio aanwezig Adèle Silvano (secretaresse), Broeder Flavianus (penningmeester) en Lister Tavernier (typiste-notuliste).
In het bijzonder zal dit team ingaan op doel en achtergrond van het buurtcentrumwerk, het nut en de noodzaak er van terwijl ook de financiële kant — die zoals in vele soortgelijke gevallen problematisch is — zal worden belicht.
Wel is waar geen "zwaar" of contraversieel onderwerp over de zondagochtend doch zeker een onderwerp dat de steun en aandacht van de luisteraar verdient. Technische verzorging: Edsel Ignacio.



PLAYA LECHI — Weinig wind en een zeer sterke stroming kenmerkten de derde dag van de 9de Bonaireaanse zeilregatta. De stroming liep van het midden van de baai tot Klein Bonaire in Noordelijke richting. Toen de stroming eenmaal bekend was maakten veel sunfishes en sterns er gebruik van op hun route van Kralendijk naar Hotel Bonaire. Bij de sterns en de sunfishes waren weinig verrassingen. Frank Veeris (Sunfish) en Henk Dreyer wisten weer de twee races te winnen. Voor het eerst in deze zeilweek startten de grote en kleine Bonaireaanse vissersboten. Samen met de grote en kleine jachten werd 's morgens Bonaire. De route liep via Boei om tien uur gestart voor Hotel Kralendijk, zuidpunt Klein Bonaire, Boei Wamandai (drie mijl uit de kust), achter Klein Bonaire naar de waterplant en terug naar Hotel Bonaire. Jan Thode met de Eagle werd 1ste bij de grote vissersboten, Ismael Soleano werd 1ste bij de kleine.
Bij de jachten kwamen voor de grote en kleine respectievelijk de Carina II en de Jessica als eersten binnen. De uitslagen werden pas laat bekend gemaakt omdat er eerst 5 klachten onderzocht moesten worden. Ze werden geen van alle ontvankelijk verklaard. Op de foto: veel gedrag van de vissersboten bij het ronden van de boei.

Werkman vernielt deur uit wraak

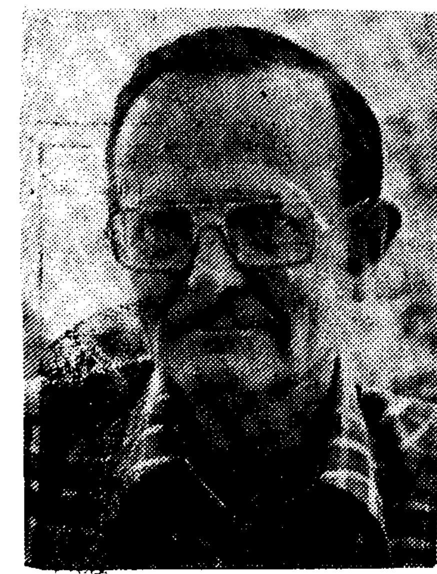
KRALENDIJK — Een vrouw deed donderdag bij de recherche aangifte van vernieling van vier grote ruiten van een slidingdoor. Bij onderzoek bleek dat de 25-jarige H.S. deze ruiten met opzet vernield had. Aan de recherche verklaarde H.S. dat hij van mei tot augustus aan het nieuwe huis van de vrouw te Sabana gewerkt heeft. Uit wraak omdat ze hem te weinig betaald had, had hij de vier grote ruiten kapotgemaakt. H.S. is aangehouden in ingesloten.

85 personen uit 28 landen nemen deel

FETLA houdt volgende week congres op Curaçao

WILLEMSTAD. — Van 25 tot en met 29 oktober zal op Curacao het FETLA-congres worden gehouden. Er zijn 28 landen uitgenodigd. Secretaris-generaal van de FETLA tevens secretaris-generaal van de Horecaf, Oscar J. Semerel, zei ongeveer 85 personen te verwachten. Het congres zal dinsdag om acht uur in het Hilton geopend worden. Vrijdag wordt het congres afgesloten in Arthur Frommer. De eerste twee dagen van het congres worden in Habaai gehouden. Het programma is zeer gevarieerd. Hoofdthema's van het congres zijn: problemen in de tabaksindustrie, de invloed van de transnationale bedrijven, de landbouwproductenverwerkende industrie en de socialisering van het toerisme.

Premier J. Evertsz zal het congres openen. Een van de sprekers is de heer Anton Bastiaanse, president van de Wereldfederatie van werkers in de voedings- genotsmiddelen en horecafbedrijven. (FETLA staat voor Federacion de Trabajadores Latinoamericanos de las industrias de la Alimentacion, Tabacos y Hoteles.)



RENE VERSCHAEKEN ...vrije organisatie in Zuid Amerika een farce...

De Zuidamerikaanse delegatie die sterk is vertegenwoordigd — Argentinie komt met een delegatie van 12 man — zal dinsdagmiddag een krans leggen bij het standbeeld van dr Da Costa Gomez. Aan de congresdeelnemers zullen diverse diners worden aangeboden onder andere door gedeputeerde De Paula en minister Godett.

Niet alleen vertegenwoordigers van Aruba, Bonaire, Zuid-Amerika maar ook afgevaardigden uit het Caribische gebied en Europa, met name uit Nederland en Belgie, komen naar Curaçao om het congres bij te wonen. De totale kosten worden geschat op 85000 gulden. Vooral de vliegtickets doen ons de das om, aldus de heer Semerel, die naar aanleiding van de hoge vliegtarieven pleitte voor lagere tarieven niet alleen om dergelijke eenvoudige congressen (wij zijn geen kapitalisten, er zullen geen echtgenotes meekomen en onze mensen logeren in Hotel Carlos, Park Hotel en Habaai) mogelijk te maken, maar om de gewone man in de gelegenheid te stellen op vakantie te gaan. Wij zijn slechts ingesteld op de rijke toerist (elitair toerisme). Wij hebben veel meer tweede en derde klas hotels nodig. Laat de gegoede toerist verstek gaan, dan zijn wij de klos. Verder is het juist in onze regio dat de gewone Zuid-Amerikaan niets weet van de landen om hem heen. Zelfs een Curacoaenaar en een Arubaan weten nauwelijks iets van elkaars eilanden af. Vliegen van Curaçao naar Aruba en visa versa is voor de gewone man veel te duur. Voor hetzelfde geld kan hij een luxe en langere vakantie in bijvoorbeeld de Dominikaanse Republiek doorbrengen. Hij pleitte, vooruitlopend op het congres waar dit onderwerp behandeld zal worden, voor een socialisering van het toerisme op de Antillen.

Rene Verschaeken, uitvoerend secretaris van de Wereldfederatie die op Curaçao verblijft en ook bij de persconferentie aanwezig was belichtte het probleem van de tabaksindustrie.

Tijdens een recent gehouden congres is men tot de conclusie gekomen dat de zeven transnationale ondernemingen die de hele tabaksindustrie in handen hebben fondsen ter beschikking moeten stellen om het onderzoek naar eventuele schade aan de gezondheid bij het roken voort te zetten.

Volgens de heer Verschaeken heeft men besloten dat zolang niet unaniem is komen vast te staan dat roken gevaarlijk is voor de gezondheid, men doorgaat met werken in de tabaksindustrie.

Is er echter geen twijfel meer mogelijk aan de schadelijkheid van het roken, dan zullen de arbeiders naar andere industrieen moeten worden overgeplaatst. Volgens de heer Verschaeken zijn de tabaksondernemingen allang bezig kapitaal over te hevelen naar andere industrieen in verband met de teruggang in de tabaksindustrie. Het is de verantwoordelijkheid van deze ondernemingen ook hun arbeiders over te plaatsen.

FARCE

Wat het vrije vakbondswezen in Zuid-Amerika betreft dit is volgens de heer Verschaeken nog een farce.

De heer Verschaeken zei dat ofschoon jaren geleden door de regeringen het recht op vrije organisatie werd erkend er nog steeds vakbondsmensen gevangen worden genomen, gemarteld en doodgeschoten.

Tijdens een onlangs in Honduras gehouden conferentie tussen regeringsvertegenwoordigers van landen aangesloten bij de FAO waren slechts vijf van de 24 Zuid-Amerikaanse landen aanwezig. Ook de Nederlandse regering liet verstek gaan.

Zij hebben tenminste nog afgezegd. De Franse, Engelse en Amerikaanse regeringen hebben niet eens gereageerd. Waarom de Nederlandse regering echter niet de Antilliaanse regering heeft ingeschakeld om aan dit belangrijke congres over het voedselprobleem, deel te nemen, is de heren Semerel en Verschaeken een raadsel.



Wij zijn erg blij met de geboorte van onze zoon

RICHARD EDGAR JOHAN

Marijke en Edwig Fontilus 's Gravenhage, 17 oktober 1976 Joh. Camphuyssenstraat 98.



Scene uit Bashan van Pacheco Domacasse.

Vlakke „Bashan" en schreeuwerige Anouihl

DE AVOND VAN toneelgroep Studio begon gisteren met het bewegingsspel "Bashan" van Pacheco Domacassé. Bashan werd "geschreven" voor het festival der middelbare scholen. De bezoekers toen zagen een werkelijk perfecte opvoering. Gisteravond was de opvoering nog wel goed, maar de finishing touch was er net niet. De belichting was niet optimaal, en ook de ritmische begeleiding liet te wensen over. Of het nu kwam door de trage reacties van de zaal weet ik niet, maar de spelers hadden aanvankelijk de neiging te over-acten. Toch was Bashan nog steeds een feest van beweging, gebaseerd op echt Caribische ritmen. Met als absolute ster Charley Grootens, een brok elastiek en mimiek als ik nog niet eerder op de planken gezien heb.

Hoe weten hij en de drie dieven in perfect samenspel, zonder enig decor, de hele schouwburg met hun bewegingen te vullen! Het stuk zelf heeft nauwelijks inhoud, behalve in één scene als Bashan een schooltje op Bandabou bezoekt. Daar moeten de leerlingen vertonen wat ze geleerd hebben. Corinne Dindial en Jerry Hasselmeyer geven dan een perfect staaltje van wat er gebeurt als het onderwijs niet aansluit bij de aard van de onderwezene. Het publiek hangt dubbel van de lach, maar in feite is het in-triest. Dat zulk een gegeven óók in bewegingen overgebracht kan worden, pleit heel sterk voor het Teatro di Ritmo dat Pacheco Domacasse voorstaat. Het pleit voor iets anders ook: voor het vakmanschap van Pacheco Domacasse. Want zijn boodschap komt zo goed over, dat de uitleg die hij vooraf moest geven volslagen overbodig was. Laat Pacheco maar optreden met zijn groep, want de opvoering van zijn Bashan IS de boodschap die hij te vertellen heeft.

Bashan alleen maakt een bezoek aan Centro Pro Arte de moeite waard. Men hoeft werkelijk geen Papiamentu te kennen om toch geboeid te worden door wat men ziet.

Na de pauze gaf toneelgroep Studio onder regie van Jan Vermeulen de premiere van "Een dag uit het leven van een auteur." Het publiek liep na afloop een beetje onthutst naar buiten. "Ik snap er niets van," was een opmerking die ik oppikte. En daarmee gaf de onbekende spreker te kennen dat hij aanvoelde dat er wel iets te snappen was. Jean Anouihl is in zijn blijspelen namelijk niet pretentieloos. Maar uit de voorstelling die Studio gaf, viel de boodschap van de auteur niet op te maken. Jean Anouihl is een van de Franse toneelschrijvers die het toneel van zijn land na de oorlog een grote naam bezorgd hebben. Hij schrijft literair-psychologische stukken, die hij Pièces noires noemt. Daarnaast maakt hij Pièces roses, waar "Een dag uit het leven van een auteur" er één van is. Maar ook in de "luchtiger" stukken, blijkt zijn pessimistische levensbeschouwing.

Hoofdfiguur in al zijn toneelwerk is een mens, die zuiver wil zijn en die contact zoekt met zijn medemens. Zowel de zuiverheid als het contact wordt dan verhinderd door de anderen, waarbij materiele omstandigheden een grote rol spelen.

Wat Anouihl moeilijk speelbaar maakt, is dat zijn grondgegeven meer uit de voorstelling moet blijken dan uit de tekst van het stuk. Anouihl lezen is een verschrikking. Anouihl gespeeld zien, kan een feest zijn. Maar Studio heeft er een leesstuk, of beter nog: een schreeuwstuk van gemaakt. De auteur om wie het stuk draait, wordt belaagd door allerlei mensen: zijn vrouw, zijn moeder, loodgieters, een zwerver, een inspecteur van de huisvesting. Net op het ogenblik dat hij geinterviewd wordt door een halfgare Roemeense. De scènes uit dat interview hadden door vertraging in het spel centraal moeten staan. Daar spreekt de auteur zijn diepte gedachten uit. Maar door de enscènering, de timing, het geschreeuw, leek het wel alsof de auteur juist dáár een rol speelde.

De kernfout van Jan Vermeulen is dat hij niet gezien heeft, of in zijn regie niet tot uiting kon brengen, dat die scènes in een ander licht gesteld moeten worden dan gebeurd is. Nu viel er alleen in detail nog wat te genieten. Trix Vermeulen wist een mooie gekke Roemeense op het toneel te zetten. Ook vond ik het een verademing als een bijfiguur als Dick van der Werf, Riet Verdonk, Jaap Bak of Don Werdekker op het toneel kwam. Dan waren we tenminste even van het geschreeuw af. Maar verder — Ach nee, laten we de rest zo gauw mogelijk vergeten.

B. JOS DE ROO

Ex-gedeputeerde verdacht van zedenmisdrijf

WILLEMSTAD — De Kinder en Zedenpolitie heeft exgedeputeerde M. aangehouden en ingesloten verdacht van het plegen van een zedenmisdrijf jegens een minderjarig meisje beneden de 15 jaar. De heer M. werd eergisteren aangehouden en ingesloten nadat de vader van het minderjarig meisje aangifte had gedaan. Het personeel van de KZP onderzoekt thans of de heer M. inderdaad betrokken was.

ALBERT PLESMAN LUCHTHAVEN — De bar en het restaurant van Aerovista zijn wegens sterfgeval morgen, zondag, van twee tot zes uur voor het publiek gesloten. Aldus een bericht van de Aerovista-directie.

Commentaar

Laf

TIJDENS HET studieweekend georganiseerd door het Centraal Historisch Archief heeft mr. Carlos Dip, docent aan de Antilliaanse Hogeschool zijn visie gegeven over een aantal staatsrechtelijke problemen van de Nederlandse Antillen en daarbij o.m. enkele uitspraken gedaan over de positie van de gouverneur.

De heer Dip kwam daarbij tot de conclusie dat het gouverneurschap een erfenis is uit het koloniale verleden en dat dit instituut niet beantwoordt aan de behoeften van de Antilliaanse gemeenschap om bepaalde staatsrechtelijke overwegingen. Het is een uiterst kwalijke zaak dat deze wetenschappelijke beschouwingen van een docent van de Antilliaanse Hogeschool door bepaalde lieden in onze gemeenschap zijn misbruikt om op ongefundeerde manier kritiek te leveren op de huidige gouverneur. Vooral de bedekte manier waarop deze door stijl en woordkeuse herkenbare medewerkers van bepaalde kranten te werk zijn gegaan, getuigt van een bedenkelijke mentaliteit, waarbij frustraties om niet gehonoreerde ambities op anonieme wijze worden geetaleerd.

De Antilliaanse Hogeschool heeft bij het denkproces dat op gang gezet moet worden in een periode dat wij met zijn allen zoeken naar een bepaalde mate van souvereiniteit, een belangrijke rol te vervullen. En de gedachten welke ten aanzien van onze toekomstige staatsrechtelijke structuur aan dit Antilliaanse instituut van hoger onderwijs worden ontwikkeld mogen dan geen dogma's zijn, zij zijn juist in deze overgangsfase van groot gewicht omdat zij afkomstig zijn van eigen deskundigen die midden in deze gemeenschap staan.

Daarom ook is het bijzonder jammer dat kwaadwillende en laffe elementen, die in feite lak hebben aan deze gemeenschap maar alleen hun persoonlijke belangen nastreven goedbedoelde woorden en suggesties en een kritische instelling misbruiken om bepaalde personen in een kwaad daglicht te zetten.

Frente

FRENTE OBRERO y Liberacion 30 di mei gaat het bij de komende statenverkiezingen ook op de Bovenwinden en Bonaire proberen. De eerste contacten zijn door Frente gelegd om de arbeiders van deze eilanden warm te maken voor de idealen van Godetts partij. Wij vinden dat een goede zaak. Immers waar het om statenverkiezingen gaat dus om het kiezen van een volksvertegenwoordiging voor de hele Antillen, doet men er politiek verstandig aan ook zijn voelhorens op andere eilanden uit te steken en daar politieke aktiviteiten te ontketenen.

In het streven naar het behoud van banden tussen de zes eilanden kan het geen kwaad dat er „nationale partijen" ontstaan die niet beperkt blijven binnen de grenzen van elk eiland afzonderlijk, maar de kiezers van de diverse eilanden weten te verenigen achter gemeenschappelijke idealen en doelstellingen. En voor het ideaal van Frente Obrero, t.w. de verheffing van de arbeidersmassa, primair op Curacao maar verder op de gehele Antillen, zullen zich genoeg mensen zowel op Bonaire als op de Bovenwinden willen scharen. Alle gevestigde ,,dynastieen" ten spijt. Een ,,waste of money en energy", zoals een ,,Bovenwinder" de aktiviteiten van Frente op de Bovenwinden noemde is het dus zeker niet. Integendeel, Godett is op de goede weg met de verspreiding van de ,,groot-Antilliaanse" gedachte.

Ferreira wil huurder uitzetten

Nieuwe eigenaar Begonia van bedreiging beticht

WILLEMSTAD — De heer Rigoberto Galan, cosmetica-agent, heeft aangifte gedaan van bedreiging tegen het leven door de heer Ferreira van Ferreira Sales en nieuwe eigenaar van Begonia Apartements, de voorzitter van de Taxibond, de heer Mauris, en Don H. Josefa van de Cadmu en nog iemand wiens naam de aangever niet bekend is maar een auto rijdt met een nummerplaat 98 L. Het probleem is echter volgens de heer Galan dat de recherche de aangifte niet wil aannemen. De heer Galan is daarop bij de officier van justitie mr. Blok geweest die hem naar de recherche terugwees. De heer Galan voelt zich nog steeds bedreigd en is ten einde raad. De moeilijkheden met de heer Ferreira begonnen toen deze de heer Galan uit zijn apartement in Begonia wilde zetten. Na wat schermutselingen volgens de lezing van de heer Galan, ondermeer huisvredebreuk en het veranderen van een slot, kwam de climax woensdag om tien uur 's avonds toen de heer Galan met de heer Ferreira in zijn kantoor had afgesproken een advocaat in de arm te nemen. Toen de heer Galan die in gezelschap was van zijn neef naar buiten wilde gaan, kwamen drie eerder genoemde mannen op hen af. Zij begonnen te vechten en scheurden daarbij de kleren van Galan in flarden. Het was hun om de sleutel van het apartement te doen. Toen het de heer Galan lukte de benen te nemen, zou de heer Mauris een revolver getrokken hebben en tegen Galan hebben geroepen: sta of ik schiet.

Toen deze hierop niet reageerde hielden ze de loop van de revolver tegen de slaap van de neef. Deze wist echter ook te ontkomen en samen met Galan het politiebureau te bereiken. Met de politie zijn zij weer naar Ferreira gegaan die verklaarde de heren, die volgens Galan door Ferreira gestuurd waren, niet te kennen. Zelfs toen zij in de patrouille-auto zaten werden ze weer door twee van de drie mannen, die de voorschijn kwamen toen Ferreira met een van hen en de politie in het kantoor was, lastig gevallen.

Een andere patrouille zou een en ander toegelaten hebben. Aldus de lezing van de heer Galan die de heer Ferreira ook nog heeft horen zeggen in bijzijn van drie getuigen, dat hij het jammer vond dat Galan niet de keet waarin hij zijn spullen had laten opslaan was binnengegaan. Er wacht daar 20.000 Volt op jou. zou hij hebben gezegd. Volgens de heer Galan is de nieuwe eigenaar begonnen de oude huurregels en is hij op aanraden van de huurcommissie niet uit het apartement gegaan.

Volgens Ferreira heeft de heer Galan de komende maand niet betaald. Galan voert echter aan dat hij volgens het huurcontract na de 21 ste nog vijf dagen de tijd heeft om te betalen. De heer Ferreira heeft geen enkele beschikking van een rechter of huurcommissie om mij er uit te laten zetten, is zijn mening.

De Amigoe informeerde vanmorgen bij de politie naar het gebeuren. Volgens de heer Coster is de zaak in onderzoek en is het volkomen onwaar dat de klacht van Galan genegeerd wordt. Voordat een dergelijke aangifte wordt aangenomen stelt de recherche eerst altijd een grondig onderzoek in. Tot zover de politiewoordvoerder.

Winkelende huisvrouw tassenrovers

WILLEMSTAD — Met het opsluiten van het tassenroverduo L. en W is het euvel niet uitgeroeid. Bij Henderson Centrum werd gisteravond rond acht uur een winkelende huisvrouw (vrijdag koopavond) het slachtoffer van een nieuw duo. Toen zij langs de auto liep waarin de twee mannen zaten, greep een van hen haar tas vast. De dame liet niet los en werd door de optrekkende auto over twintig meter meegesleurd. Zij werd hierbij gewond en moest met een ambulance naar het ziekenhuis worden gebracht met onder meer een diepe kap boven haar oog. Zij was evenwel in staat een der mannen in het gezicht te krabben.

Op de Gosieweg werd vlak daarna het duo door een patrouille-auto klemgereden. De mannen stapten echter snel uit op de hielen gezeten door de desbetreffende agent. Hij loste enige waarschuwingsschoten. Toen dit niet hielp schoot hij gericht.

Een agent van een te hulp geschoten andere patrouille rekende de jonge man E.L.P. in.

Horsford (PSD) op televisie

WILLEMSTAD — Drs M. Horsford, penningmeester van de politieke partij PSD zal vanavond kwart over tien via de camera van TeleCuracao in het kader van politieke zendtijd het woord richten tot de bevolking. De heer Horsford zal het thema aanroeren van recht op arbeid zoals vastgelegd in de grondwet.

Genoeg batterijen

WILLEMSTAD — Drs M.J. de Castro, directeur van het departement van Economische Zaken, heeft in een perscommunique laten weten het vreemd te vinden dat er in de lokale pers onlangs gewag gemaakt werd van een batterijtekort op Curaçao. Hij noemde deze persvoorlichting vreemd, onverklaarbaar en onacceptabel.

Er is voldoende voorraad van batterijen op Curaçao, aldus de directeur. Twee importeurs hebben permissie gekregen 1400 batterijen in te voeren, terwijl Naboo zelf nog 300 batterijen in voorraad heeft. Hij komt tot de conclusie dat er absoluut geen tekort op de plaatselijke markt is.



J.A.J.SPROCK N.V. agente van de bekende BOLS drank maakt bekend dat **BACCHUS LIQUOR STORE** aangesteld is tot distributeur van deze drank.

Op de foto het moment waarop de heer Ebraim Bolivar op symbolische wijze een fles BOLS overhandigt aan de heer Elson Martina en Mej. June Cardoze.

Oudermorgen

WILLEMSTAD — Hoofd en leerkrachten van het Sint Pauluscollege te Groot Kwartier, willen de ouders die kinderen in de eerste klas van bovengenoemde school hebben, eraan herinneren, dat zondag om half tien 's morgens een oudermorgen gehouden wordt onder de overdekte speelplaats. Op deze morgen zullen de ouders ingelicht worden over de inhoud van de leerstof van de eerste klas en de manier waarop dit aangeboden wordt. Tevens zal er gesproken worden over de schoolregels. De ouders zullen in de gelegenheid gesteld worden om met de leerkrachten van de school van gedachten te wisselen en inlichtingen te verkrijgen over de schoolvorderingen van hun kind. Hoofd en leerkrachten van het Sint Pauluscollege, hopen dat alle ouders aanwezig zullen zijn. Aldus een persbericht.

Where to go where to dine and where to entertain yourself

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe op Aruba zijn dagelijks verkrijgbaar in Oranjestad bij: Refresqueria van Zepp-Wever, INGRID, La Fama, La Popular en Piet Soda Fountain, Edwins Drive-In te Savaneta, Nicolas Store, De Wit Store in Dividivi, Manchebo, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel, Van Dorp, Americana Aruba-hotel en Holiday Inn Drugstore.

Kantoor: Nassaustraat 110.

Telefoonnummers:
Alle afdelingen:
4333 - 4334 - 4325.

Kantooruren:
werkdagen 08.15-12.00
14.00-17.30
zaterdag 08.15-10.00

Kantooruren voor spoedgevallen:
Tel. 1639 - 2950 - 55.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel. 2116 of 1604.

Politie in alle gevallen:
Tel. 4555.

BIOSCOPEN
DE VEER: 20.30 from Russia with love (14 jr.); 24.00 op de franse toer (18 jr.); RIALTO: 20.00 juggernaut (14 jr.); 22.30 girls with open lips (18 jr.); DRIVE IN: 20.30 killer force (18 jr.); 24.00 Killer force (18 jr.); PRINCIPAL: 20.30 the chinese godfather (18 jr.); 24.00 the silent tromfrom Peking (18 jr.); 24.00 the

WIT GELE KRUIS:
Oranjestad: tel. 3168 Noord: tel.: 3425; Sta Cruz en Paradera: tel.: 8288; Savaneta en Brazil: tel.: 7020; San Nicolaas: tel.: 5906; Kantoor: Dakota, Patiastraat 27: tel.: 4444.

BOTICA'S:
ORANJESTAD: del Pueblo, tel.: 1253; SAN NICOLAS: San Nicolas, tel.: 6148.

WACHTREGELING DOKTOREN: Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 1522; San Nicolas en Savaneta: dokter C.E. Zaandam, Palisiaweg 22, tel.: 5816.

ZONDAG
BIOSCOPEN
DE VEER: 18.00 the strongest man in the world (AL); 20.30 from russia with love (14 jr.); RIALTO: 18.00 sugar colt (AL); 20.00 juggernaut (14 jr.); DRIVE-IN: 19.00 het zal je kind maar wezen (AL.); 21.00 killer force (18 jr.); PRINCIPAL: 18.00 alice in wonderland (AL.); 20.30 the chinese godfather (18 jr.).

DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-18.00 Nordic Prince - vert. Selma.

SPORTVOETBAL: 15.00 Brazil Jrs vs Sportboys - Brasil Jrs.; Vitesse vs Balashi - Vitesse; CJSB vs SLD - CJSB.

MAANDAG
DIVERSEN
BIBLIOBUS: OPEL: 08.00 te Catalina Macuarimaschool;

Olieindustrie als werkgever overvleugeld

Wegvallen toerisme fataal voor Aruba

ORANJESTAD — Uit het rapport. „De reorganisatie van het toeristenbureau" samengesteld door een door het Arubaanse bestuurscollege benoemde adviescommissie blijkt dat het toerisme van levensbelang is geworden voor Aruba. Haast elke inwoner van Aruba is wel bewust dat het toerisme voor Aruba veel betekent. Doch hoe belangrijk het toerisme voor Aruba wel is, kunnen de meeste mensen zich niet voorstellen. Als het toerisme weg zou vallen heeft ruim de helft van de gezinnen geen bron van inkomen meer en zou meer dan de helft van de werkzame bevolking geen werk hebben.

De toeristenindustrie is de belangrijkste pijler geworden van de Arubaanse ekonomie en is qua werkgelegenheid belangrijker dan de olieindustrie op ons eiland.

Alleen al in de gezamenlijke luxe en 1e klasse hotels op Aruba vinden in 1976 ongeveer 2200 werknemers een bestaan, hetgeen al groter is dan het werknemersbestand in de olieindustrie. Uit diverse onderzoekingen in de gehele wereld is komen vast te staan dat voor elke arbeidsplaats in een hotel 2 1/2 a 4 werkplaatsen gecreeerd worden in aanverwante takken van de toeristenindustrie. Dit zou voor Aruba betekenen dat inn 1976 ongeveer 7700 werknemers een bestaan vinden in de toeristenindustrie, hetgeen 42 procent uitmaakt van de beroepsbevolking.

Als men stelt dat het veel voorkomt dat in een familie zowel de man als de vrouw alsmede een of meer kinderen werkzaam zijn dan kan men stellen dat ongeveer de helft van de gezinnen op Aruba een bestaan vindt in de toeristenindustrie.

In totaal zijn in het toerisme werkzaam 7700 werknemers. Het totaal aantal gezinnen op Aruba kan men stellen op ongeveer 14.000 gezinnen waaruit geconcludeerd kan worden dat ongeveer de helft van het aantal gezinnen afhankelijk is van de toeristenindustrie.

Na gereedkoming van de nog in aanbouw zijnde hotels zullen er ongeveer 3100 werknemers in de gezamenlijke hotels werkzaam zijn die hieruit een inkomen zullen genieten van meer dan 22 miljoen Antilliaanse gulden per jaar.

Met een aantal hotelkamers van 1387 vorig jaar was de bezettingsgraad van de hotelkamers in het hoogseizoen 1975 ruim 84 procent en in het laagseizoen 65 procent hetgeen een jaarbezetting opleverde van 72 procent.

Werd in 1974 tegen een omzet van 31 miljoen guldens in de hotels (exclusief de casinos) 8,5 miljoen uitbetaald aan lonen, in 1975 werd tegen een omzet van 42 miljoen, 13,5 miljoen uitbetaald aan lonen. De loonontwikkeling is de laatste drie jaar gestegen van 25 procent van de omzet naar 33 procent en een waarschuwing is hier volgens de commissie wel op zijn plaats dat de loonontwikeling niet uit de hand zal lopen.

Indien de lonen gestadig stijgen zal de hotelindustrie er voor moeten waken dat haar prijzen niet dusdanig hoog worden, dat Aruba zichzelf uit de markt prijst.

De toeristenindustrie heeft in 1975 ongeveer 100 - 120 miljoen gulden opgebracht. Als van elke honderd gulden opbrengst in de toeristenindustrie ongeveer veertig gulden achterblijft, dan betekent dit dat de toeristenindustrie in 1975 een inkomensvorming heeft bewerkstelligd van ongeveer 167 miljoen gulden.

Tenslotte geeft de commissie in overweging het belang van het toerisme niet uit het oog te verliezen, mede gezien de voorgenomen verhogingen van de utiliteitstarieven, de ontwikkeling van het loonniveau en de promotion van het toerisme zoveel mogelijk te bevorderen.

Tegemoetkoming aan YMCA

ORANJESTAD — In een brief aan de Arubaanse eilandsraad vraagt het bestuurscollege de raad een verzoek van de Young Men's Christian Association tot verlaging van erfpachtscanon te willen inwilligen. De vereniging Young Mens Christian Association wenst verlaging te verkrijgen van de erfpachtscanon ad 1515,30 gulden van haar perceel ter grootte van 5051 vierkante meter gelegen te San Nicolas ten westen van het Lago Sport Park. Aangezien de doelstelling van genoemde vereniging gericht is op de sociale ,culturele, en christelijke ontwikkeling van onze jeugd, zegt het BC geen bezwaar te hebben de huidige canon met de helft te verlagen, dus tot drie procent van de grondwaarde in plaats van zes procent.

09.30 te St. Janschool, Kadushi Largo, 11.00 te Kibrahachaschool (BLO), Piedra Plat.

DAF: 08.00 te St Jozefschool, 10.30 te Mariaschool, Sta Cruz.
ROTARY: 18.30 bijeenkomst Trocadero.

LUCHTPOSTSLUITING: 15.00 voor New York - postkantoor; 15.30 voor New York; 16.30 voor Europa - hulppostkantoor Beatrixluchthaven. (Sluiting van aangetekende stukken geschiedt 1 uur vóór postsluiting).

VRACHTSCHIP:
Salland - vert. KNSM

TOERISTENSCHIP:
08.00-18.00 Royal Viking Sky - vert. Selma.

TELEARUBA
ZATERDAG

16.30 matinette (live); 17.30 telematch; 18.15 fiesta musical (live); 19.00 13 musical; 19.15 RVD; 19.30 professor Moffet's; 20.00 soul train; 21.00 noche de gala; 22.00 telenoticias; 22.30 teleteatro.

ZONDAG

15.00 Topogigio; 15.30 Aruvision (live); 16.30 Swiss family Robinson; 17.30 Wild Wild West; 18.30 transtel; 18.45 eng. nieuws; 19.00 Telesistema; 19.15 pol. progr.; 19.30 Phyllie; 20.00 Jossy pres. (live); 21.00 Hawaii five-O; 22.00 resumen di siman (live); 22.30 Phil Donahueshow.

KERKDIENSTEN
ZONDAG
BRAZIL: 08.00, 11.00 en 19.00.
DAKOTA: (zat. 19.00) 08.00 en 19.00
EMANUELKAPEL: 07.30 (hoogmis) en 18.00
ORANJESTAD: (zat. 19.00), 06.30, 10.00, 17.00 en 19.00.
PARADERA: (zat. 19.00), 07.30, 11.30 en 17.00.
POSCHIQUITO: 07.30.
SAN NICOLAS: (zat. 19.30) 09.00 (hoogmis) en 17.00.
SANTA CRUZ: (zat. 19.00) 05.00, 08.00 en 17.30.
SAVANETA: (zat. 19.00), 09.00 en 17.30.
TANKI LEENDERT: (Monte Calvario). 09.00
PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
MARINIERSKAZZERNE SAVANETA: 09.30 ds van Selms. (creche(creche aanwezig).
Na afloop koffie in het militair tehuis.
ORANJESTAD: 19.00 ds G. Mercera en ds H. Hessen (pap. dienst).
predia plat. 10.30 ds G. Mercera.
SAN NICOLAS: 09.00 ds H. Hessen.

ORANJESTAD — Gisteren herdacht de heer Pedro M. Kelly, klerk eerste klasse bij de Landsradiodienst het feit dat hij 25 jaar geleden in dienst trad van het overheid. De heer Ferrier chef Landsradio sprak woorden van lof aan de heer Kelly (rechts) waarna hij hem de gebruikelijke enveloppe overhandigde.

Adviesrapport Arubaans toerisme:

BC beloofde op korte termijn reorganisatie toeristenbureau

ORANJESTAD — In de inleiding op het rapport "de reorganisatie van het toeristenbureau" samengesteld door een adviescommissie benoemd door het bestuurscollege, worden de taak, doelstellingen werkwijze en uitgangspunten uitgelegd. Genoemde adviescommissie had tot taak het BC van het Aruba te adviseren inzake het ter hand nemen van de zorg voor de toeristenindustrie op Aruba op een professioneel-commerciele basis. Het onderzoek heeft zich in het bijzonder gericht op het toeristenbureau. Onderzocht is het functioneren van het toeristenbureau. De doelstelling van het onderzoek was na te gaan of de struktuur, de organisatie en de financiering van het toeristenbureau voldoen aan de eisen van efficiency en slagvaardigheid om nu en in de toekomst op de doelmatigste wijze te kunnen voorzien in de bevordering van het vreemdelingenverkeer naar Aruba en de behartiging van de belangen van het toerisme. Als basis ,uitgangspunt, en working-paper is het rapport "de bevordering van toerisme op Aruba" uitgebracht door M.S. Kuiperi en R. Estrada, gebruikt.

De werkwijze van de adviescommissie is als volgt geweest: Vier subcommissies werden ingesteld, te weten een juridische commissie, een financieel-ekonomische commissie, een subcommissie voor aktiviteiten en een subcommissie "manpower". Ten behoeve van het onderzoek hebben besprekingen plaatsgevonden met leiding, staffunktionarissen en overige personeel van het toeristenbureau en tevens met deskundigen van onze toeristenindustrie en andere personen en instanties die nauw betrokken zijn bij het toerisme. Het bestuurscollege van Aruba heeft in een onderhoud met de commissie op 4 juni 1976 een bevestigend antwoord gegeven omtrent het voornemen om daadwerkelijk over te gaan tot reorganisatie van het toeristenbureau en heeft de commissie verzocht op zo kort mogelijke termijn te rapporteren. Het rapport van de adviescommissie bevat de conclusies uit het onderzoek en de aanbevelingen, alsmede de motivering op grond waarvan zij tot de aanbevelingen zijn gekomen. De commissie heeft hiertoe de inhoud van het rapport "de bevordering van het toerisme op Aruba" verder uitgewerkt en aangevuld met aanbevelingen in het bijzonder wat betreft de oprichting van een nieuw promotioneel orgaan. In het rapport is tevens de aanzet gegeven voor een verdere uitwerking van de struktuur, organisatie en financiering van dit orgaan. Hierbij is rekening gehouden met de noodzaak dat een verdere uitwerking dienaangaande pas mogelijk is, nadat het college van commissarissen en de direktie van dit orgaan hun eigen opvattingen in deze hebben kunnen vormen.

Tenslotte spreekt de commissie haar waardering uit voor de belangstelling die voor het onderzoek is betoond en de medewerking die aan het onderzoek is gegeven. De commissie is van mening dat dit alles ertoe heeft bijgedragen dat zij op korte termijn een volledig beeld van de problematiek heeft kunnen vormen maar dat tevens het BC thans kan aanvangen met de verwezenlijking van de aanbevelingen uit het onderzoek.

Deskundige leiding nodig

Eisen voor promotionele toeristenorganisaties

ORANJESTAD — In het rapport „Reorganisatie van het toeristenbureau" dat door een adviescommissie, die door het Arubaanse bestuurscollege is benoemd, is samengesteld, staan de eisen die aan organisaties ter bevordering van het toerisme dienen te worden gesteld..

De commissie is uitgegaan van de noodzaak van een commerciele aanpak van het toerisme.

De organisatie moet in staat zijn bedrijfsmatig te funktioneren. Dit houdt in dat alle aktiviteiten daarvan getoetst moeten kunnen worden aan de normen van efficiency en doelmatigheid.

De struktuur van de organisatie moet juist en aangepast zijn en moet vooral organisatorisch gezien, de mogelijkheid en ruimte bieden de taken zo optimaal mogelijk uit te voeren. Als de strukturele opbouw niet voldoende aangepast is aan de gewenst te achten vorm van funktioneren zal dit afremming veroorzaken van verdere ontplooiing.

De organisatie moet op de juiste wijze kunnen worden geleid. Dit veronderstelt een even wichtige en aangepaste struktuur van de leidinggevende taken, deskundigheid bij hen die leiding geven en een juiste beleidsplanning.

Om de gestelde taken zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren, dient de organisatie volgens de commissie, met name het bureau-apparaat hiervan, een interne organisatie te hebben, die geheel aangepast is aan de taken van de organisatie. Een goede communicatie zal ten grondslag moeten liggen aan de activiteiten van de organisatie met instellingen of personen die dezelfde of overeenkomstige aktiviteiten ontwikkelen. Hierbij wordt gedacht aan de overheid, het bedrijfsleven en in het algemeen organisaties die betrokken zijn bij het toerisme.

Een juiste communicatie is noodzakelijk om te kunnen waarborgen dat overeenkomstige aktiviteiten zich niet los van elkaar ontwikkelen en dient zich te strekken tot de instellingen die zich zowel extern als intern met promotionele aktiviteiten bezighouden.

Een gezonde financiering dient tenslotte aan de aktiviteiten van de organisatie ten grondslag te liggen.

Enerzijds dient deze financiering als uitgangspunt te hebben dat er een redelijke verhouding is tussen het belang van de bevordering van het toerisme — waarbij in het bijzonder gedacht moet worden aan de opbrengstwaarde van het toerisme — en anderzijds de financiele middelen die ter beschikking worden gesteld van het orgaan dat zich met de bevordering van het toerisme bezighoudt.

Geslaagd kamp van Bipitopin

PIEDRA PLAT — Van de leiding van het dagverblijf voor geestelijk gehandicapte kinderen Pasadia Bibitopin vernamen wij dat afgelopen donderdag een einde is gekomen aan een geslaagd kamp voor de leerlingen van Bibitopin. Dit vakantiekamp is tijdens de herfstvakantie gehouden op het Imeldahof. Veel medewerking werd hierbij onder vonden van de APA (Arubaanse Pedagogische Akademie) ; de lerarenopleiding, familieleden van de leerlingen en vooral ook de ouder-commissie. Het vakantiekamp voor de geestelijk gehandicapten kan als een succes beschouwd worden.

Jubilaris Elmar

ORANJESTAD — Op 23 oktober 1951 trad de heer Willemsberg in dienst van de nv Elmar. Bij zijn indiensttreding in dat jaar werd hij tewerkgesteld in de hoogspanningsafdeling als monteur en doorliep hij in het bedrijf diverse rangen in de hoogspanningsafdeling, waarna hij in 1970 tot opzichter werd benoemd, in welke funktie hij tot heden werkzaam is. In verband met zijn 25 jarig dienstjubileum werd de heer Willemberg, die zich in de loop der jaren als een gewaardeerde medewerker liet kennen, in besloten kring gehuldigd.

Bubali nu koploper

ORANJESTAD — Bubali heeft gisteravond de wedstrijd tegen Estrella met 3-1 gewonnen. Bij Bubali zorgde Toni Eckmeyer in de 35ste minuut voor het eerste doelpunt. Een kwartier na rust bracht Temblor Tromp de stand op 2-0. Even leek het erop alsof Estrella in deze zeer bewogelijke wedstrijd terug zou komen toen Ange Perez in de veertigste minuut van de tweede helft de score nog op 2-1 wist te brengen. Toni Eckmeyer boorde echter alle illusies van Estrellas de grond in door amper twee minuten later Bubali op 3-1 te schieten.

Met deze overwinning heeft Bubali de eerste plaats op de competitieranglijst overgenomen met vijf punten maar een wedstrijd minder gespeeld.

Nationaal ballet Venezuela op Aruba

ORANJESTAD — Op 5 en 6 november zal het Nationale Ballet van Venezuela twee (verschillende) uitvoeringen geven in Cas di Cultura. Deze baletgroep staat onder leiding van de beroemde ballet danser en choreograaf Mario Ignici. De zakelijke leiding berust bij Margot Contreras.

Het Nationaal Ballet werd in 1956 opgericht. Na vele succesvolle jaren werd het ballet in 1965 opgenomen in het Nationale Instituut van Cultuur en Schone Kunsten.

Het Nationaal Ballet staat sinds de oprichting onder directie van Margot Contreras. Dit gezelschap heeft veel succes geoogst zowel in Caracas en andere Venezolaanse steden, als in Curaçao, Aruba, Trinidad, Puerto Rico en de Virgin Islands. In 1960 heeft het Nationaal Ballet van Venezuela deelgenomen aan de "First Inter-American Dance Festival" in Cuba en in 1965 was het ballet de gast bij het "Internationale Festival of Music, Theatre and Dance" van San Juan, Puerto Rico.

De balletgroep heeft tevens kortgeleden uitvoeringen gegeven in "Teatro Colon" te Bogotá bij gelegenheid van de ontmoeting van de presidenten van Colombia, Chile en Venezuela.

De groep is vooral actief in de Caraibische regio, waar zij o.a. optraden in Suriname en in Georgetown.

Het Ballet Nationaal van Venezuela is voortdurend bezig een eigen karakter en stijl op te bouwen. Met kennis van de klassieke technieken, moderne choreografie en een goed gevoel voor wat leeft in eigen regio slagen zij daar uitstekend in.

Mario Ignici, ballet-leraar, danseur en choreograaf van het Nationaal Ballet van Venezuela, is herhaaldelijk opgetreden met dansers van ... faam zowel uit Amerika als uit Europa.

Hij heeft o.a. gedanst in de balletten van de "Opera van Rome", de "Scala" te Milaan, en de "Opera's van Parijs en Stuutgart."

In Zuid-Amerika heeft hij, naast zijn optreden in het Teatro Colon te Buenos Aires, waar hij z'n eerste vorming ontving, met Dimitri Fostoff in Lima gewerkt en was hij tevens mede-directeur van het "Ballet Peruano" en van 't "Moderne Ballet van Trudy Kressell."

In New York studeerde Mario Ignici aan de School of American Ballet (van G. Balanchine) was eerste danser bij het Radio City ballet en bij de Municipal Opera of St. Louis. Mario Ignici was ook solo danser bij het Hartfort Ballet en trad met andere topsolisten op in Carnegie Hall te New York. Hij was mede-directeur en ballet-leraar van het ballet "Fokine" en had ook de leiding over geselecteerde dansgroepen van het "Gardens State Ballet".

Zijn vorming heeft hij ontvangen van G. Filipini, Estela Deporte, E. Galantha en Tupin. De meest indrukwekkende periode gedurende zijn professionele carrière was zijn deelname aan het Russische Ballet van Monte Carlo.

Het Nationaal Ballet van Venezuela bestaat uit 12 personen. Het programma vermeldt o.a. een aantal dansen onder choreografie van Mario Ignici, Juan Mariño en Alberto Suarez op muziek van zowel klassieke als moderne componisten.

Op muziek van A. Lauro en andere Venezolaanse componisten zullen ook Venezolaanse dansen uitgevoerd worden.

Het Ballet Nacional van Venezuela zal hier optreden onder auspicien van het "Consejo Nacional de Cultura", een Venezolaans overheidsinstituut voor de bevordering van de cultuur.

Gierige generaal veroordeeld

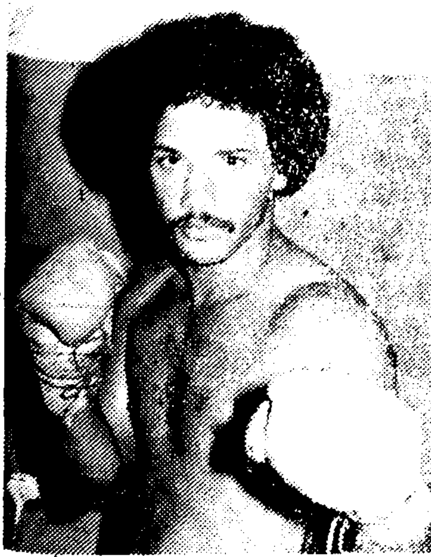
KEULEN — Een rechtbank in Keulen heeft woensdag de vroegere drie-sterren-generaal Hellmuth Maeder veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf wegens hardnekkig bedrog ten nadele van de staat en corruptie.

De oud-chef van het militair bureau in Keulen had volgens de rechtbank 16.000 Mark van de staat geincasseerd, als tegemoetkoming in de kosten van een gedwongen scheiding van zijn gezin. De generaal had echter in zijn standplaats een goedkope kamer gehuurd, op die wijze een gescheiden huishouden voorgespiegeld, en was dagelijks naar zijn gezin in Koblenz gereden.

Daarnaast had de generaal zich sieraden en leren kotters laten geven, als ook bijzondere kortingen bij de aankoop van huishoudelijke artikelen.

Boksprogramma van Pedro Hooi

"Fighting Mack" in hoofdpartij tegen Suco Colon (P.Rico)



"SUCO" COLON



"KID SAMUCO"

...debuut als prof..

WILLEMSTAD – Promotor Pedro Hooi is erin geslaagd Fighting Mack voor de tweede maal in de Curaçaose bokskring te brengen. Mack die momenteel in Europa aan een succesvolle comeback bezig is heeft meer dan ooit zijn zinnen gezet op de wereldtitel in de superwelter categorie, thans in handen van de Argentijn Castellini. Ook het behalen van het Europese kampioenschap in deze divisie (Duran is nu titelhouder) ligt in het streven van de Curaçaose pugilist.

Voor een gevecht — over tien ronden — tegen Fighting Mack heeft Pedro Hooi de Portorikijn Francisco "Suco" Colon aangezocht, beide boksers ontmoeten elkaar vrijdagavond (29 oktober) in het Rifstadion in de hoofdpartij van een programma dat vijf duels omvat.

De semi-mainbout is een achtronder tussen Pempi Manuela en Toronto Mac van St. Kitts, welke partij een interessante bedoening belooft te worden.
Pempi Manuela behoorde tot de top van Nederland voor zijn terugkeer naar Curaçao.

Kid Samuco, ongeslagen als amateur, maakt zijn debuut als professional. Als tegenstander krijgt hij Flaco Sonny.

De "klassieker" tussen "Chuchu" Zimmerman en Papi de Palm (in het verleden hebben beide boksers diverse malen tegenover elkaar gestaan) ontbreekt niet op het programma van Pedro Hooi terwijl King Martis en Loying Kid de hoofdrollen vertolken in het enige amateurgevecht van de avond.



FIGHTING MACK

6 Antillianen nemen deel

Zestig equipes in Savanne rally 1976

WILLEMSTAD — Z.E. de president van Suriname zal vrijdag 29 oktober zestig equipes uitvlaggen, die starten de 7e Surinaamse Savne Rally. In het weekeinde van 29 op 31 oktober zal weer het uiterste gevergd worden van deelnemers en voertuigen wanneer ruim 1000 k.m. rally verreden wordt door het Surinaamse Savanne gebied (grote vlakten van wit zand met een begroeiing van stug gras en spaarzame struiken).

Het Surinaamse Savanne Rally Commitee meldt ook dit maal een aanlooproute door de rond Paramaribo gelegen plantages gevolgd door een zwaar traject over bauxiet- en zandwegen aangelegd dwars door het oerwoud met als stop Carolina, een in het binnenland verborgen, dromerige nederzetting gelegen aan de Surinamerivier. Voor de oversteek van de aldaar 600 meter brede rivier is met medewerking van de Suriname Aluminium Company een veerpont geconstrueerd welke de zestig equipes in één oversteek naar de andere zijde van de rivier zal transporteren, waar het Joden Savanne gebied ligt. De joden Savanne is een enorme savanne met meer dan 500 k.m. aan wegen en paden o.a. bevindt zich in dit gebied het 200 jaar oude doch nog herkenbare Cordonpad, wat ongetwijfeld in de route zal worden opgenomen.

Op kompas, aan de hand van luchtfoto's, met behulp van kaarten enz. zullen de deelnemers 36 uur aan één stuk strijden voor hun de eerste en enige rust wordt gegund. Uiterste concentratie, 1000 k.m. lang team-geest, doorzettingsvermogen en sportiviteit zijn eerste vereisten bij een dergelijk evenement.

Behalve Surinaamse equipes vermeldt de lijst van de Savanne Rally 1976 deelnemers uit Frans Guyana, Guyana, Nederland, Trinidad en de Bahama's, terwijl de Nederlandse Antillen vertegenwoordigd worden door de Heren Boersma, Eeuwema, Gomez, Gomez, Hoogenkamp en Kroeger. Het grootste sportevenement in Suriname staat weer voor de deur en zal door velen met grote belangstelling gevolgd worden.

98-jarige loopt marathon

ATHENE — Een 98-jarige Griekse grijsaard heeft deelgenomen aan een marathon die was uitgeschreven door de Griekse atletiekbond. Hij legde de 42,2 kilometer af in zeven uur en veertig minuten.

Het Atheense avondblad Tanea meldde vrijdag dat de grijsaard, de voormalige advokaat D. Jordanidis twee jaar geleden de Marathon nog in zes uur en veertig minuten aflegde.

In een gesprek met journalisten schreef Jordanidis zijn krasheid toe aan de hulp van god.

Iedere dag loopt hij nog 20 kilometer.

Sinds zijn zeventigste jaar eet hij geen vlees en boter meer. Hij rookt en drinkt niet. Jordanidis, die pas op 52- jarige leeftijd trouwde, verklaarde verder dat hij 13 jaar geleden het sexleven vaarwel heeft gezegd.

11-4 Zege op Pichingolo

Tigres verbetert positie koploper

WILLEMSTAD — Tigres verbeterde gisteravond zijn positie als koploper in de heren AA-klasse softballcompetitie door Pichingolo Soberano naar een 11-4 nederlaag te spelen. In de tweede wedstrijd van de avond versloeg Sta. Rosa NABCO het negental van Indju Country Club verdiend met 7-4.

Voor Tigres was dit overwinning nummer 5 tegen 1 nederlaag. Een rally van vijf runs in de tweede inning legde de basis voor deze overwinning. De eindcijfers waren als volgt: Tigres: 11 runs, 6 hits en 2 veldfouten en Pichingolo 4 runs, 8 hits en 5 errors. De "batting" bij Tigres was veel opportuner terwijl Pichingolo op de meest kritieke momenten errors beging. Marcel Felipie (Tigres) sloeg in deze wedstrijd een "in-the-park" homerun, terwijl Alvarro Asención van Pichingolo met 1-1 eindigde.

Winnende pitcher was Richard Libiana en verliezer Pajá Boekhouder die reeds in de tweede inning de reservebank moest opzoeken.

Mede door een drietal errors van Indju Country Club kon Nabco reeds in zijn eerste slagbeurt vier runs scoren. Het scoorde daarna nog twee runs in de vierde en één in de zesde (laatste) inning. ICC scoorde tweemaal in de tweede en tweemaal in de vierde inning. De eindcijfers: voor NABCO 7 runs, 5 hits en 2 errors en voor ICC 4 runs, 4 hits en 6 errors. Voor het begin van wedstrijd stonden de beide stonden de beide ploegen gelijk op de ranglijst met drie overwinningen en evenveel nederlagen. Winnende pitcher was Ronald Mingueli die assistentie kreeg van Romuoldo Martis en verliezer G. Rodriguez die door Eligio Martis vervangen werd. Beste batters waren: Milton Martina (NABCO) met 3-3 en Rafy Josepha (ICC) met 2-2. De competitie wordt vanavond voortgezet met twee dameswedstrijden: 19.30 uur Nuevas Estrellas Super Dinámico - Rising Trotters; 21.00 uur Petromar Pichingolo Soberano.

Morgen worden op het terrein te Brievengat de laatste wedstrijden gespeeld van de A-klasse competitie en wordt tevens een aanvang gemaakt met de tweede ronde. Het programma is als volgt: 10.30 uur: Betta - St. Joris Angels; Apache - Blue Birds; 12.00 uur Rising Trotters - Aguilas Fundador; Sta. Rosa Super Ambassadors - Eastern Stars; 14.00 uur: Rising Trotters - Aguilas Fundador (doubleheader dus, eerste wedstrijd van de tweede ronde heren A); 16.00 uur Asiento - Mets.

Opening Basketcompetitie

Sithoc-dames laten verstek gaan in duel tegen Dragons

WILLEMSTAD — Met een defilé van 15 ploegen ging gisteravond op de baan van het St. Thomascollege het nieuwe basketballseizoen van start. Jammergenoeg melden zich bij de eerste de beste competitiewedstrijd de problemen aan. De damesploeg van Sithoc weigerde n.l. het veld te betreden tegen Dragons en verloor dan ook per default. Als motief werd door de Colegialen opgegeven dat hun coach niet aanwezig was (?), vandaar de weigering om te basketballen. Bij de opening van de basketballcompetitie waren ondermeer aanwezig gedeputeerde Nelson Monte vergezeld van het V. & C.-diensthoofd Hubert Jansen, diverse sponsors van de deelnemende verenigingen en het voltallige bestuur van de CuBaFe.

Uitslagen Zeilregatta

PLAYA LECHI — De uitslagen van de vrijdag gehouden races van de 9de Bonaireaanse zeilregatta luiden als volgt.

Sunfishes (7 wedstrijden).
1. E. Veeris 3 (1-2-1-1-1-1-1); 2. E. Weyer 43.1 (4-1-3-3-5-4-3), 3. A. Roggeband 43.4 (3-4-2-5-3-2-4, 4. K. Giliam 72.4 (7-3-4-4-6-7-7), 5. A. Bekman 72.7 (2-11-6-7-4-5-5), 6. A. Schlaepfer 91.7 (5-8-7-8-8-9-6), 7. W. de Moor 104.7 (9-5-8-6-13-14-9), 8. J. Slot 113 (10-12-10-9-9-10-11), 9. J. Giliam 113.7 (8-10-9-12-10-6-7), 10. H. de Woerdt 121 (nf-7-11-10-7-15-10),

STERNS (7 wedstrijden)
1. H. Dreyer 0 (1-1-1-1-1-1), 2. F. Schlaepfer 42.4 (4-2-2-2-3-6-4), 3. J. Ter Haar 43.4 (2-4-4-3-2-5-3), 4. C. Evertz 58.4 (3-6-8-4-7-2-2), 5. M. Ter Haar 83 (5-5-5-9-14-9-5), 6. F. Versteeg 86.1 (11-3-7-13-6-3-8), 7. J. Vlietstra 100.7 (12-10-3-11-11-7-7), 8. K. Dreyer 103 (12-ns-9-5-4-8-12), 9. J. Dijk 104.4 (7-11-6-12-8-13-6), 10. M. Dennert 105.4 (6-12-10-6-10-11-9).

Grote vissersboten:
1. Eagle — Jan Thode, 2. Sea Bird — Dario Janga, 3. Perla — Candido Janga, 4. Dorothy — Juan Margaritha,

Kleine vissersboten.
1. Veva — Ismael Soleano, 2. Elvia — Marciano Soleano, 3. Bonita Carolina — Erwin Muller, 4. Ajax — Hubert Domacasse, 5. Mariposa del Mar — K. Soleano, 6. Tabaco — Genaro Thode, 7. Celia — Lio Soliano, 8. Atami — Pierre Chirino.

Grote jachten: 1. Carina II, 2. Sea Fever, 3. Edna II, 4. Avanti, 5. Puck II, 6. Santa Barbara, 7. Hajo II, 8. Pray Wind, 9. Lady be good, 10. Gipsy.

Kleine jachten: 1. Jessica, 2. Moby Dick, 3. Aegir, 4. Papillon, 5. Pri Jaap, 6. Candela, 7. Saartje III.

Ingezonden:

CBA antwoordt

Distinguido Señornan,

Huntu ku e karta aki nos ta enserrá un komunikado splikativo relashoná ku [illegible] General extraordinario kual a ser konvoká ku riba petishon di majoriá di e klubnan miembro di Federashon di Beisbol di Korsow. dia Rason 20 oktober ultimo. Komokiera ku un tiki sensatez por a ser solushoná — mediante deliberashon interno ya a para bira un issue publiko ta nos deber pa relata den e komunikado splikativo e puntonan en kestion. No ta nos intenshon pa drenta den polemika ku nos miembronan den e medionan di prensa lokal pero si duna komunikadonan aklaratorio pa asina evitá ku un konflikto latente lo eskalá. Si boso Redakshon dicidi ku nos komunikado por hasi uso di boso espacio di komunikashon nos lo sinti nos altamente honrá.

Gradiciendo nos ta keda,
I.H. van Wilgen (sekr).

Durante un Reunion General Extraordinario di C.B.A. konvoká riba petishon di mayoria di klubnan miembro kual a tuma lugar dia Razon 20 di oktober — a diskuti principalmente riba e punto di [illegible] 7 klub. Durante kasi 2 ora den un avalancha di palabra violento a trata na yega na un konsenso entre direktiva y membresia pero sin resultado.

Tabata finalmente ku forza di voto, segun punto di vista di direktiva sin sufisiente argumentashon konvinsente ku mayoria a imponé un desishon kual según direktiva ta enserrá un violashon abierto di Reglamento domestiko. Lo ke ta hasi e kaso mas difícil ta ku membresia a mara si desishon na e kondishon ku direktiva mester bai konsultá un hurista pa averiguá sin ams ta un violashon di Reglamento domestiko.

Problematiko den henter e asunto aki ta ku direktiva unanimamente a basa su mes riba artikulo 48 lid 2 ku ta bisa ku direktiva di C.B.A. ta enkargá pa interpretá y mantené Statunonan y Reglamentonan". Pues hamas direktiva por enkargá un instansia of persona ajeno na e organisashon pa bin interpretá ku karakter imperativo cierto reglanan..

Direktiva naturalmente promé ku a formulá su interpretashon di e artikulonan 38 y 39 a konsultá debidamente ku un hurista pa asina duna sú formulashon un base mas solido. Obviamente awor tin un situashon di konflikto latente entre direktiva di C.B.A. y Asamblea General en kuanto di e desishon tumá en kuanto riba ampliashon.

Pasobra direktiva ta mantené su punto di bista di ku según su konsepto e no por ehekutá un desishon ku ta kontra leynan ku segun Reglamentonan e MESTER mantené y apliká. Di otro banda membresia ta persisti ku por encima di tur kos inklusive reglanan ku nan mes a impone) nan por hasi y deshasi. (E asina yamá poder mas haltu den un organisashon).

Pero aki e poder mas haltu a bira anarkiá. Y anarkia ta sinónimo di kaos. Den e siman benidero direktiva di C.B.A. lo reuni pa studia profundamente e reperkushonnan di e desishon tumá door di Asamblea General, pa asina saka su konklushon.

Dure sport

ONZE REIZENDE Gedeputeerde voor Volksontwikkeling en Cultuur, die het accent legt op het eerste en dan voornamelijk de „lichamelijke ontwikkeling", heeft in de afgelopen week een uitstapje gemaakt naar New York. Daar zou hij met twee adviseurs gaan praten met de New York Yankees, die hun handen vol hadden aan de Cincinnati Reds vanwege de World Series, over opleidingsmogelijkheden voor Curacaose baseballspelers Afgezien van het feit dat wij volgens ons veel goedkoper en minstens even vakkundige baseball-bijstand kunnen krijgen uit landen in de eigen regio voor onze AA—baseballteams, vragen wij ons af of dergelijke reizen van de gedeputeerde verantwoord zijn.

Gezien het grote aantal uitstapjes, cocktailparties voor sportlieden, subsidies voor sportévenementen enz. zou het wenselijk zijn dat er vanuit de raad vragen worden gesteld over de financiele consequenties verbonden aan al deze zaken. Wij zijn benieuwd hoe de suppletoire begroting voor Volksontwikkeling en Cultuur er uit zal zien en vrezen dat de gedeputeerde van Financien de schrik van zijn leven zal krijgen wanneer hij geconfronteerd wordt met de uitgaven van zijn collega en partijbroeder. Hopelijk wordt in eigen kring [illegible]tegrepen voor het te laat is.

SINGAPORE — Australie, op weg voor een wekenlange tournee door Azie en Europa, heeft vrijdag zijn tweede wedstrijd gewonnen. Singapore werd met 1-0 verslagen door een doelpunt van middenvoor Peter Ollerton vlak na rust. De eerste wedstrijd, tegen Indonesie, eindigde in 1-1.

Divi-Divi Sportdag

WILLEMSTAD — Op zondag 24 oktober organiseert het Jeugdcentrum Divi-divi een sportdag, waarbij de volgende aktiviteiten zullen plaats vinden: Voetbal, Volleybal, Basketbal, Tafeltennis. Het programma ziet er als volgt uit:
9.15 - drumband (A.P.V.)
9.45 - Opening 10.00 - Aanvang wedstrijden; 17.00 - Sluiting en uitreiking bekers.

Basketbal: 10.00 uur: Juniorendemonstratiewedstrijd: Divi-diviSelectie Cur. 11.00 uur: Toernooi aanvang tussen Riverside en Divi-divi, 13.00 uur: Damesdemonstratiewedstrijd: Divi-divi-Aquino; 14.00 uur: Demonstratiewedstrijd: Sithoc-Olympic ??

Tafeltennis: 10.00 uur: Openingswedstrijd: Kampioen A-klasse vs subkampioen; 11.00 uur: Toernooi Aanvang met de Deelnemende teams: Salinja Siver Stars, Francis L. Maduro, Kooyman, Amstel, Divi-divi I en Divi-divi 2.

Voetbal: 10.00 uur: Djadoboys - Divi-divi jr.; 11.15 uur: Pietermaai - A.C. Milaan (senioren); 13.30 uur: Divi-divi - Famosa; 15.15 uur: Finale.

Volleybal: 10.00 uur: Sansonata - Bonbel (dames(, 10.30 uur Divi-divi 2 - Zeus (heren) 11.15 uur: Divi-divi - Toni's Men shop (dames) 11.45 uur: Dominguito - Divi-divi I (heren) , 12.30 uur: Divi-divi - Bonbel (dames) , 13.00 uur: Dominguito - Zeus (heren) 13.45 uur: Sansonata - Toni's Men Shop (dames) 15.00 uur: Sansonata - Divi-divi (dames) 15.30 uur: Divi-divi 2 - Dominguito (heren) 16.15 uur: Toni's Men Shop - Bonbel (dames).

Lauda fractie sneller dan Hunt in Tokio

TOKIO — Het laatste gevecht tussen Niki Lauda, wereldkampioen 1975 bij de coureurs en zijn grootste concurrent James Hunt, is vrijdag begonnen op het circuit van de Fujiberg in Japan. Lauda, die in de strijd om het kampioenschap 1976 nog een minimale voorsprong van drie punten heeft, was tijdens de eerste trainingen op het circuit van 4300 meter een fractie sneller dan de engelsman.

De Oostenrijker, die dit seizoen de grote prijzen van Brazilie, Zuid Afrika, Belgie, Monaco en groot Brittannie won, maakte een beste rondetijd van 1 minuut 29.74 seconden. Hunt, winnaar in zes grote prijzen gebruikte voor zijn beste ronde 1.29.76. Tijdens de trainingen voor deze eerste officiele Grand Prix in Japan, waren overigens nog vier rijders sneller dan Lauda. Mario Andretti was de beste onder hen, 1.29,29, met een gemiddelde van 214,114 km per uur.

Euwe: "Boycot politieke maatregel"

AMSTERDAM. — Dr. Max Euwe, voorzitter van de Internationale Schaakfederatie (FIDE) heeft vrijdag gezegd dat de boycot van de 22e Olympiade te Haifa, door Arabische en oost-europese landen een politieke maatregel is. Hij zei ook dat de FIDE volstrekt onwetend is over het aantal landen dat zal uitkomen op de tegen-olympiade in Tripolis. De Sovjet-Unie en andere oosteuropese landen, voegde hij er aan toe, hebben mij gezegd in Tripolis, noch inn Haifa te zullen spelen.

Cali tegen Amstel

SUFFISANT — Op het sportterrein te Mon Repos bindt Deportivo Cali zondagmiddag de strijd aan tegen Amstel. Het duel tussen de voetbalveteranen en de bierploeg begint om vier uur.

Schaakuitslagen

WILLEMSTAD. — De uitslagen van gespeelde schaakwedstrijden (S.V. Curacao) van maandag j.l. waren:

Zonenschain — Cabenda 1—0; L. Smith — Rigaud 1—0; Zonenschain — Bregitha 1—0; Barkmeyer — Zalm 0—1; Olbina — Werner 1—0.

Sprock — Daou 0—1; I. de Vries — Richardson 0—1; Riemersma — Silberstein 1—0; Winklaar — Thomas 0—1; J. de Vries — van Weert 0—1.

De stand is momenteel,

in de A groep:
1. Zonenschain 5—4½; 2. L. Smith 4—3; 3. Rigaud 4—2½; 4. Jong 3—2; 5. Bregitha 5—0; 6. Cabenda 5—0.

in de B groep
1. Zalm 5—4; 2. Daou 5—3½; 3. Werner 5—3; 4. Barkmeyer 5—2½; 5. Olbina 5—2; 6. Sprock 5—0.

in de C groep
1. Weiland 4—4; 2. Riemersma 5—3; 3. Richardson 4—2; 4. I. de Vries 4—2; 5. Silberstein 4—1; 6. C. Smith 3—0.

in de D groep
1. Moron 3—3; 2. Maharaj 4—2½; 3. Blanken 4—2; 4. Ekkers 4—1½; 5. van Loon 1—1; 6. Phelipa 4—0.

in de E groep
1. Thomas 4—3½; 2. van Weert 5—3½; 3. A. Smith 3—2½; 4. de Vos 4—1½; 5. J. de Vries 2—0; 6. Winklaar 4—0.

Het programma voor maandag a.s. 25 oktober luidt:
Jong — L. Smith; Silberstein — Weiland; Phelipa — Morón; de Vos — J. de Vries; Richardson — C. Smith; Ekkers — vann Loon; Thomas — A. Smith; Winklaar — J. de Vries.

Profklok

PALERMO — Aan de technische hogeschool van Palermo op Sicilie komt een profklok — dat is een prikklok voor professoren.

Het faculteitsbestuur besloot de klok in te voeren omdat enkele hooggeleerden minder uren maakten dan hun collegeroosters voorschrijven.

Installatie AMG

ORANJESTAD — Vandaag zal de jaarlijkse installatie plaatsvinden van de AMG(Antilliaanse Meisjes Gilde) groep Oranjestad. Dit zal plaatsvinden na een heilige mis om zeven uur 's avonds van pastoor Van Veen in de kerk van Oranjestad. Een totaal van 32 kinderen zullen hun belofte afleggen en ook zullen er drie nieuwe leidsters worden aangenomen: Florencia Ras, Beatrice Martis en Sandra Koolman.

Hierna zal er een drankje worden aangeboden onder muziek van de mariachis Aruba in de club aan de De la Salle straat. Alle leden zijn welkom. Mayra Colina zal een ster in ontvangst mogen nemen als het meest uitnemende lid van dit jaar.

SYDNEY — Jim Delaney (VST) is de enige niet-Australier die de halve finales heeft bereikt van het toernooi om het Australische kampioenschap op overdekte banen.

Ender en Naber topzwemmers

NEW YORK — Het Amerikaanse zwem-vakblad Swimming World heeft Kornelia Ender (ODL) en John Naber (VST) gekozen tot de zwemmers van het jaar. Zowel Ender als Naber won in Montreal vier gouden medailles en een zilveren. Kornelia Ender verwierf dezelfde onderscheiding ook over 1975.

TOP-toernooi

WILLEMSTAD — Zondag 17 oktober ging het korfbaltoernooi van de Sportvereniging T.O.P. van start met het eerste viertal wedstrijden. Organisator TOP won de eerste wedstrijd tegen Brahax met 1-0, Flamingo speelde gelijk (0-0) tegen Nova en zegevierde met 1-0 over TOP. Ook Nova haalde via een 1-0 score winst op Brahax. Het wedstrijdschema voor de zondag en 24 en 31 oktober luidt:

FLAMINGO v/s Brahax 10.30 uur; Top v/s Nova 13.00 uur; Flamingo v/s Top 14.30 uur; Nova v/s Brahax 16.00 uur.

31-10-1976.

Flamingo v/s Nova 10.30 uur; Brahax v/s Top 13.00 uur; Top v/s Nova 14.30 uur; Brahax v/s Flamingo 16.00 uur.

In het kader van het TOP-toernooi wordt morgen ook gevoetbald. De deelnemende ploegen zijn CM Paulusschool, Cracking, DL, LVV, ALM en Shell Shop. De finales van dit voetbaltoernooi vindt 31 oktober plaats.

— Overtreding van de Opiumwet in Nederland zal zwaarder worden gestraft. Het ministerie van Volksgezondheid en milieuhygiene kondigde aan dat de uit 1928 daterende wet 1 november gewijzigd zal worden.

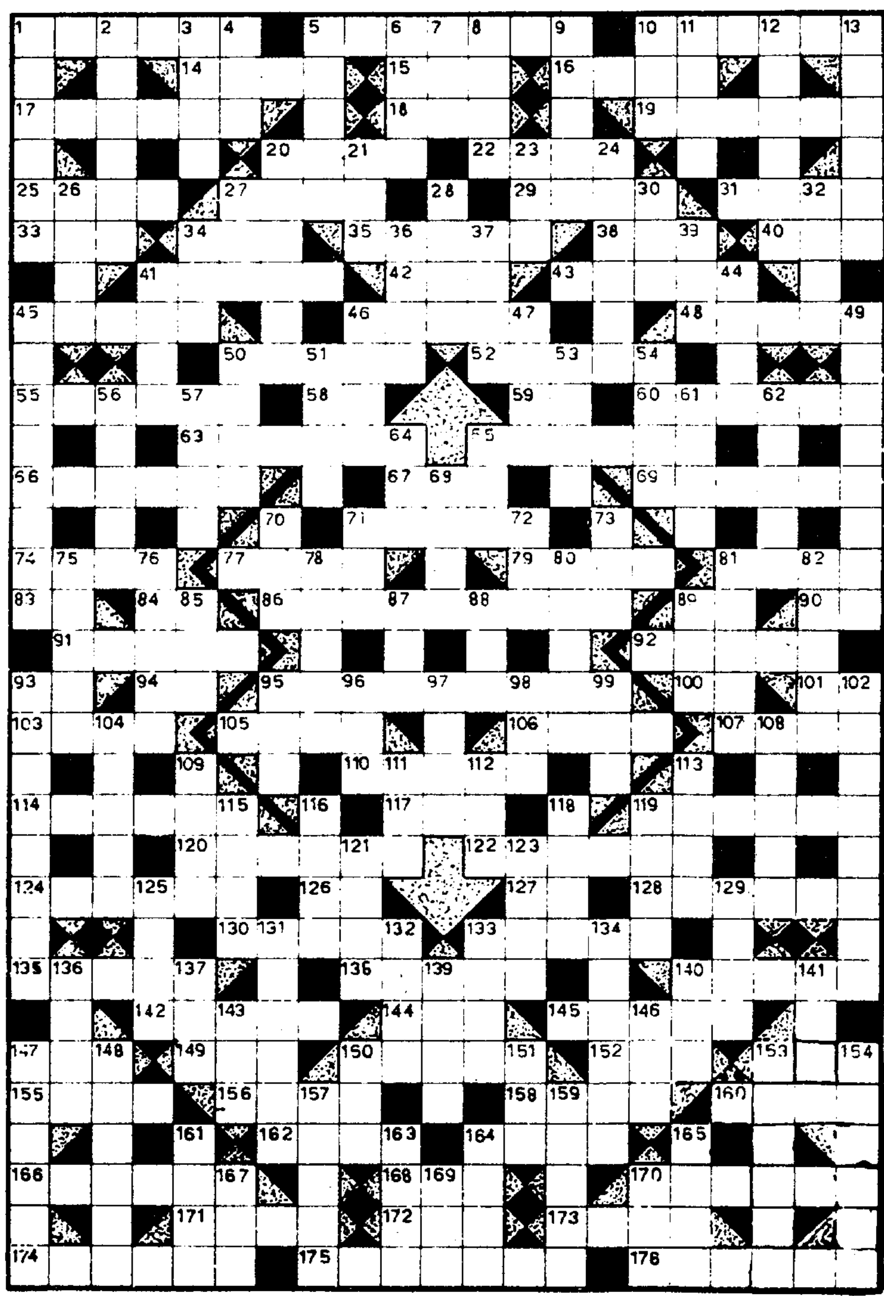
Amigoekruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL:
1. schouwburgplaats; 5. kruipend dier; 10. tegenstand; 14. brandbaar koord; 15. roem; 16. Inl. geneesmiddel; 17. partijkrant; 18. lidwoord; 19. ingewijde; 20. reus; 22. alleenzang; 25. zeestraat; 27. toverkol; 29. verlichtingsmiddel; 31. uitroep v. vreugde; 33. voorzetsel; 34. mannetjesbij; 35. pl. in Engeland; 38. Verdering; 40. knaagdier; 41. Troep; 42. alvorens; 43. laan; 45. zitplaats; 46. Omsingeling v.e. vesting; 48. interval; 50. biet; 52. jaargetijde; 55. vogel; 58. of dergelijke; 59. achter; 60. aldoor; 63. afsluitmiddel; 65. pl. in de N.O. polder; 66. klaagzang; 67. pl. op de Veluwe; 69. hooggewelf; 71. optocht; 74. middag; 77. niet behaard; 79. gemalin van Saturnus; 81. toespraak; 83. voorzetsel; 84. gereed; 86. hulpmiddel voor automobilisten langs de weg; 89. lidwoord; 90. niet deelbaar door twee; 91. muziekinstrument; 92. neerslag; 93. vr. titel; 94. bijwoord; 95. zedig; 100. water in Friesland; 101. Japans bordspel; 103. trots; 105. afgestoken stuk gras; 106. tegen; 107. grondsoort; 110. borstharnas; 114. door water omringd land; 117. pl. in Belgie; 119. specerij; 120. pl. in Spanje; 122. vlootwezen; 124. puntige uitwas; 126. bergplaats; 127. dieregeluid; 128. redevoering; 130. dagblad; 133. pl. in Gelderland; 135. vakje in een kast; 138. keukengerei; 140. etui; 142. richting; 144. Europeaan; 145. zijriv. v.d. Donau; 147. lidwoord; 149. voor; 150. uitgelezen gedeelte; 152. een weinig; 153. snavel; 155. Russisch meer; 156. strand; 158. familielid; 160. wreed heerser; 162. keukengerei; 164. bijwoord; 166. streek; 168. smalle plank; 170. roofdier; 171. Ind. rijst; 172. bloeiwijze; 173. stijf; 174. naar het punt van uitgang;

102. verandering; 104. laan; 108. aanvankelijk; 109. hoekpilaster; 111. wisselgebruik; 112 oude vochtmaat; 113. opnieuw; 115. steekwapen; 116. rustteken; 118. stap; 119. veldgas; 121. erkentelijkheid; 123. bijb. figuur; 125. spleet; 129. godheid; 131. naar het punt van uitgang; 132. tobbe; 133. herkauwer; 134. kegelsnede; 136. kelner; 137. hoogste punt; 139. tobbe; 140. paardje; 141. veelh. dier; 143. voorm. Ned. eiland; 146. bijb. figuur; 147. vliegtuigloods; 148. vis; 150. wandversiering; 151. pl. op de Veluwe; 153. tafelgerei; 154. rond lichaampje; 157. geneeskr. plant; 159. vrees; 161. spijskaart; 163. watervlakte; 164. naarling; 165. boterton; 167. mannetjesbij; 169. vierhandig zoogdier; 170. kostuum.

AMIGOE KRUISWOORDPUZZEL WINNAARS

De prijswinnaars van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. 16 oktober 1976 zijn:
Eerste prijs: J.L. van Koetsveld, Saturnusstraat 46, Curacao (fl.10,-)
Tweede Prijs: Karin Margaretha, Abrahamsz 111, Curacao (fl.7,50)
Derde prijs: Mej. N. Zwart, Seru Pita 4, Aruba (fl.5,-).
De winnaars kunnen hun prijs afhalen bij de kantoren van de Amigoe, Curacao-Scherpenheuvel z/n, Aruba-Nassaustraat 110 en op Bonaire-Bernhardweg 6B. De oplossing van deze week dienen voor vrijdag 29 oktober 1976 in het bezit te zijn van de Redaktie. Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór donderdag 28 oktober 1976 in te leveren en duidelijk op de enveloppe vermelden: **kruiswoordpuzzel.**



K	I	L	O	M	E	T	E	R				K	A	K	E	L	B	O	N	T
L				A		R		O	D	E	O	N		O		E				O
A		O	P	R	U	I	M	E	R		D	O	O	R	R	E	I	S		C
K		Z		S		L		B	A	D	E	R		T		R		I		H
K	R	O	N	K	E	L		E				R		E	L	S	P	E	E	T
E		N		R		I		L	A	K	E	I		L		C		R		S
L	O		H	A	R	N	A	S		A		G	R	A	C	H	T		T	T
O	P	I	U	M		G			E	R	P			S		O	U	D	E	R
O	A		L	E	S		V	E	R	W	E	E	R		P	O	L		E	I
S		M		R	A	P			E	E	R			L	O	L		P		P
	H	O	R		M	E	E	S		I		T	I	E	L		S	A	P	
M	O	D	E	G	E	K		P	P		A	A		V	E	R	T	R	E	K
O	R	E	G	O	N		D	E	E		R	A	S		N	O	E	M	E	R
D		L	E	K		K	R	E	N	T	E	R	I	G		L	E	A		O
E			N		R	A	A	T		O		T	R	E	K		N			N
R	U	I	M		U	T			E	M	S			N	A		K	O	E	K
A			A		M	E	D	E		B		B	O	E	R		A			E
M		T	N	V		R	E	N	D	E	M	E	N	T		P	R	E		L
E	M	O	T	I	E		E	G	O		E	L	S		L	U	P	I	N	E
N	E	M	E	S	I	S		E	L		T	E		B	E	L	E	G	E	N
	P	A	L		K	O	O	L		G		G	O	E	D		R	E	K	
K		N		H	E	M			E	E	D			I	E	R		N		D
R	K		D	E	L		V	A	L	W	I	N	D		R	A	T		E	R
A	L	A	R	M		H			F	E	E			K		R	O	U	T	E
A	M		S	E	D	E	R	T		S		V	E	U	L	E	N		S	N
N		R		L		L		R	O	T	T	E		S		F		Z		K
V	A	A	R	W	E	L		A				R		T	R	A	P	E	Z	E
O		A		A		E		N	A	T	I	E		M		C		G		L
G		B	O	T	A	N	I	S	T		D	E	T	E	N	T	I	E		I
E				E		D		I	E	D	E	R		E		I				N
L	E	G	E	R	T	E	N	T				D	O	R	P	E	L	I	N	G

175. pl. in Gelderland; 176. doodsbeen.

VERTICAAL
1. gezondheidswens; 2. bestuurder; 3. vuur; 4. vat; 5. onaangename geur; 6. landbouwwerktuig; 7. voorkeur; 8. bijwoord; 9. pl. in Rusland; 10. beroep; 11. gast; 12. deel v.e. radiostation; 13. muziekstuk; 20. voorheen; 21. Noorse godheid; 23. boom; 24. eiergerecht; 26. bijwoord; 27. pl. in Belgie; 28. eiland in de Oostzee; 30. geneesmiddel; 32. stevig; 34. vallei; 36. doopgetuige; 37. pl. in Rusland; 39. tennisterm; 41. stapel; 44. pl. in Zeeuws-Vlaanderen; 45. militair; 46. boodschapper; 47. vergiffenis; 49. Pl. in Ned. Limburg; 50. Ind. oprolbaar zonnescherm; 51. windrichting; 53. brilslang; 54. riv. in Spanje; 56. riv. in Frankrijk; 57. azijn; 61. opgeworpe hoogte; 62. verdieping; 64. Europeaan; 65. ontkenning; 68. drank; 70. vrouwenhoofddeksel; 71. groente; 72. open strook in een bos; 73. bron; 75. wallekant; 76. voegwoord; 78. roofvogel; 80. schrijflijn; 80. Ligplaats v. schepen; 81. schrijflijn; 82. water in Noord-Brabant; 85. hevig; 87. wees gegroet; 88. voor; 89. riv. in Engeland; 93. mondwater; 95. elektr. geladen deeltje; 96. dwaas; 97. opgeworpen hoogte; 98. ontastbare stof; 99. zuiver gewicht;

—Tweede-Kamervoorzitter Vondeling heeft in een brief aan de regering nogmaals aangedrongen op een klaar en helder taalgebruik. Bij zijn brief, gericht aan premier Den Uyl, is gevoegd de Troonrede, zoals die is herschreven door mavo-scholieren. In de oorspronkelijke tekst is volgens Vondeling sprake van taalvervuiling.

Papia un, papia dos

No „di nos nan ta, sino „nan ta di nos....."

Un di e herensianan, terriblemente negativo, di kolonialismo ku nos tin di lucha, kisas pa basta tempu ainda, kontra dje, ta hasi nos hendenan komprendé (y adaptá na dje), ku e kolonisadornan no tei más y ku ta nos yunan di terra ta awor na e puestonan di mando.
Tres shen anja di tabatin ku baha kabes pa ken ku bini di Ulanda of ta di ki koló blanku, a pone ku e yu di Korsow, ainda no ta akseptando, a lo mehor no "con amore", su mes hendenan komo su superior.
E siman aki un sindikato di Korsow, a referi "bluntly" na e situashon ei, y a bisa ku despues di lucha pa pone yunan di terra na e puestonan di mando, tin di konstatá ku e trahadornan no ta kumpli ku orden-nan di un baas of voorman di nan mes koló, manera nan lo kore-hasié si tabata trata di un blanku.

Te ainda nos no a yega na komprendé kompletu ku tin yunan di Korsow koló pretu ku ta tur kapasitá ku tin pa asumi kwalkier posishon den nos komunidat. Klaro ku tabatin, y ainda no por bisa ku no tin más, hopi traba poné den kaminda di e yu di Korsow pretu pa el a haya rekonosimiento pa su kapasidat y talento. Kambionan radikal a akontesé despues di e rebelión di 30 di Mei 1969, y yunan di Korsow pretu a kuminsa asumi puestonan di importansia, ku un notable acelerashon. Hombernan di koló pretu, mucha muhénan di mesun rasa, a kuminsa ta haya nan muchu más tantu na posishonnan ku nan tabata meresé, ku promé tabata e kaso. Pero si e rebelión di 30 di Mei a despertá nos, e no a duna nos e realisashon total di kwal ta un di nos tareanan prinsipal awor, esta, komo siguiente paso revolusionario, duna rekonosimento na nos mes hendenan. Tin natural e forsanan konservador y reakshonario, ku tantu ku nan por ta trata na sembra diskordia y partishon entre e pueblo mayoritario. Nan ta esnan ku tantu ku por ta kritiká, disfamá y ridikulisá, personanan pretu na un ke otro puesto.

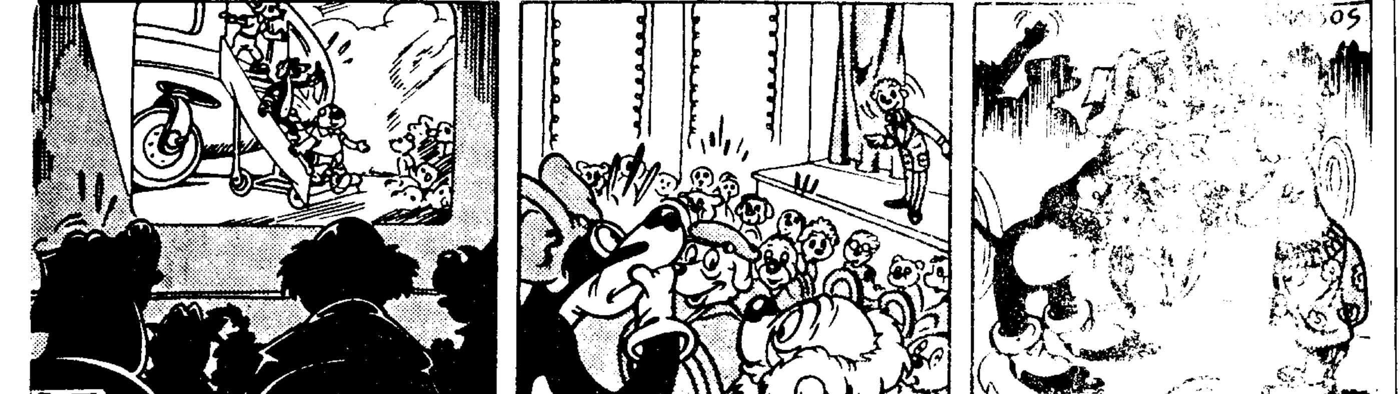
Nan ta esnan ku desesperadamente ke pone oloshi bek; loke no por más-"by no means". Nan ta instigá y nan ta haya, te ainda demasiado di nos mes hendenan, ku ta "doe mee" ku nan den, [illegible] tene atras e rekonosimiento debí na un di nos ku a merito a alkansá un puesto. Pero nos mes tin hopi falta. Door ku nos ta faya di nos mes, na rekonosé y respetá nos mes hendenan, nos ta favoreciendo e neo-kolonisadornan ei, di kwal tin hopi, di más ainda, entre nos.

Nos mester stop di wak ken ta mama of tata di un funkshonario of hefe; stop di wak unda y kón el a nase, pa a base di eseinan, haya motibu pa no rekonosé. Expreshonnan manera: "Ki e ta kere......"E no mester lubidá ken su tata, ken su mama tabata........"Ku su mama of su tata a hasi kiko pa e por a bai sinja, etc. etc. Laga nos pone un STOP" na tur esei.

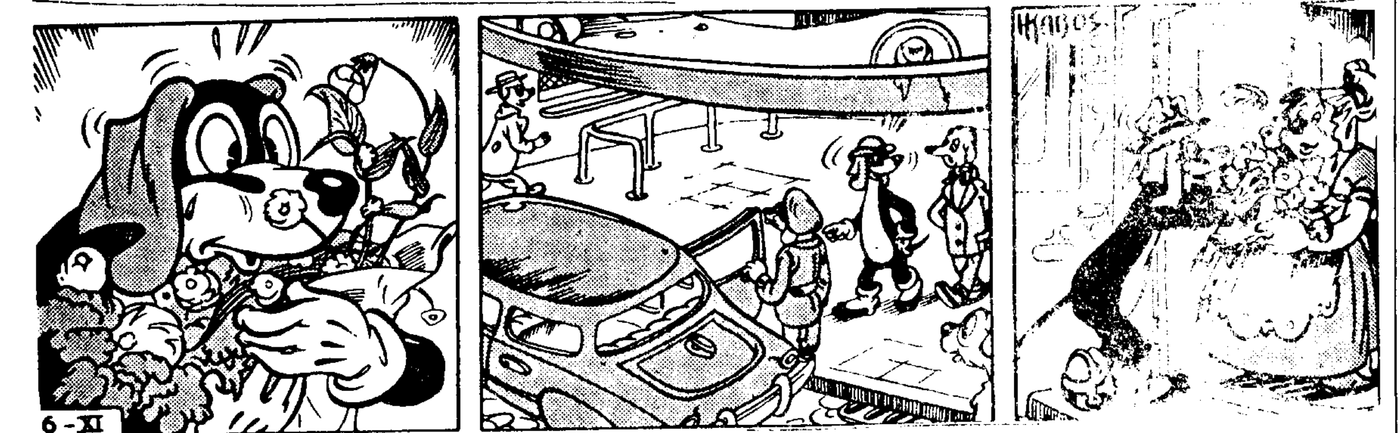
Tin hopi yu di Korsow prepará, ku ta penando mashá pa e kosnan aki. Nan ta di gran entusiasmo pa pone tur di nan kapasidat y konosementu na edifikashon di e isla aki di nos, poblá mayoritariamente pa hendenan pretu meskos ku nan. Pa di e manera ei nos tin forsa kontra e enemigunan tradisional. E konsigna mester bira, no "di nos nan tá", SINO: NAN TA NOS.

Te otro siman,
AMILCAR.

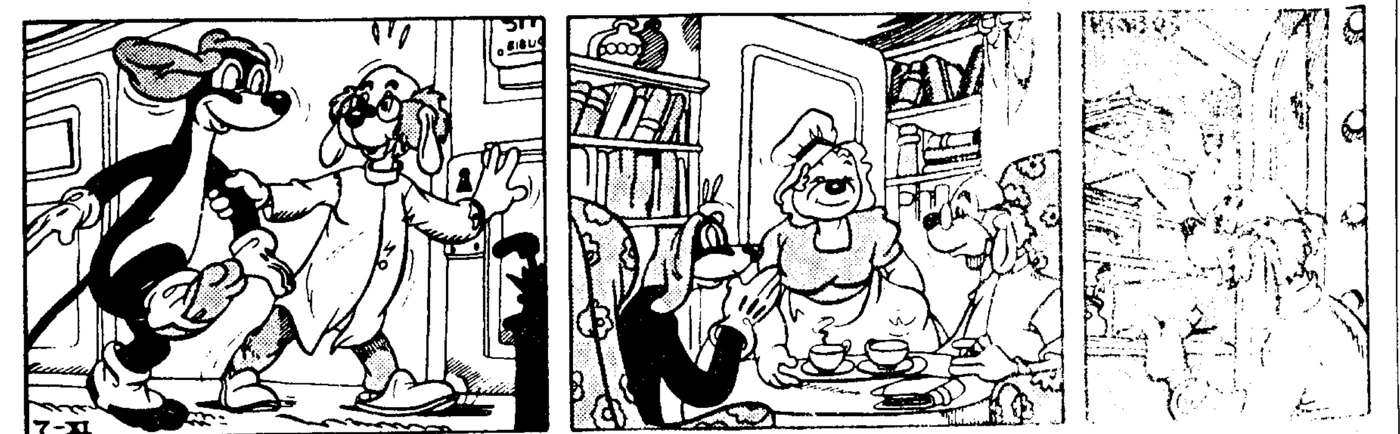
Tekko Taks en het grote plan!



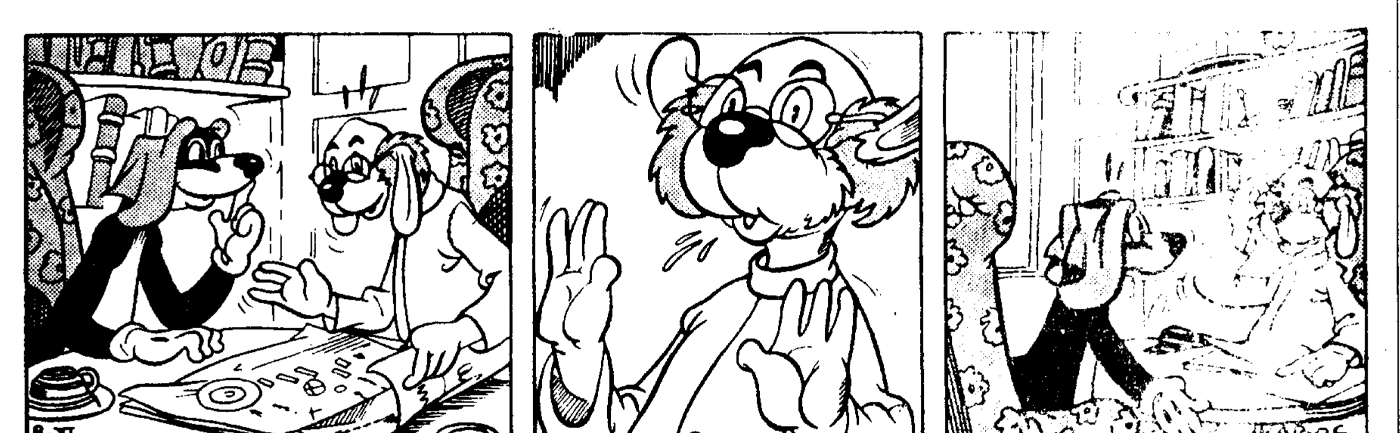
5. — Nu is zo'n cineac er heus niet alleen maar om de tijd te doden. Er zijn in zo'n instelling altijd een massa belangrijke, leuke en ook dikwijls zelfs leerzame dingen te zien. En Tekko zat dan ook zichtbaar te genieten van een reportage van het verwerken van haring tot rolmops, van de jongste auto-, paarden- en kruipende babyrennen, van stuntvliegende closter-meteors en van een schitterende tekenfilm in kleuren.
Tot slot kwam het wereldnieuws en onder aanzwellende fanfare muziek zag Tekko de aankomst van de vliegende schotel op Croydon en hoe hij zelf en zijn vrienden, vriendelijk wuivend naar het talrijke publiek uit het toestel stapten. Het was een rare gewaarwording [illegible] het witte doek te zien bewegen. [illegible] daarover na te denken [illegible] want plotseling ging het licht in [illegible] een meneer op het toneel [illegible] publiek vragen voor een zeer [illegible] die zich in de zaal bevond en die hij [illegible] welkom heette. Daarna wees hij met [illegible] op Tekko. En deze was niet zo [illegible] of hij moest voor het voetlicht kom[illegible] toejuichingen van het publiek [illegible] bos bloemen uit de handen van de [illegible] van de directeur in ontvangst te nemen.



6. — Beduusd en verbouwereerd, omdat hij er eigenlijk helemaal niets voor voelde om steeds maar in de publieke belangstelling tee staan, laat staan zoals hier in het schelle, onbarmhartige licht van de schijnwerper, bedankt Tekko voor de mooie bloemen, alsmede voor de spontane hulde der toeschouwers. En nu hij hier toch eenmaal stond kon hij niet nalaten te vragen, hoe men wist dat hij in de zaal zat. De directeur deed hem toen uit de doeken, dat de portier hem bij het kaartjes kopen herkend had en zijn geeerde aanwezigheid had doorgegeven. De directeur bood hem vervolgens nog een gratis jaarabonnement aan, omdat hij voor zulk interessant nieuws gezorgd had en daarin de toekomst ook [illegible] zorgen, naar hij hoopte.
En daarmee was de ceremonie, zoals [illegible] dat noemde dan „gelukkig" alweer voorbij. Met de auto van de directeur, waarin de bloemen voorzichtig waren neergelegd, reed Tekko toen direct naar het huis van professor Starreveld. Hij belde aan en toen Polly Mops, de huishoudster de grote bloemenruiker ontwaarde [illegible] zij. „Dank je wel koopman! Vandaag geen bloemen!" Maar zo liet Tekko zich niet afschepen.
„Die bloemen zijn voor jou, meisje!" lachte hij. „Dien mij maar aan bij de professor! Ik heet het! Taks, Tekko Taks! "



7. — Meneer Taks, die haar zo maar bloemen aanbood, daar moest Polly Mops eerst even van bijkomen. En Tekko lachte om het koddige gezicht dat de verbaasde huishoudster daarbij zette. Maar daar kwam professor Starreveld hem al tegemoet en loodste hem bij de arm nemend langs de dienstmaagd, de gang in.
„Kom maar, mijn waarde Taks! " lachte de geleerde man. „Blij dat je gekomen bent! Nu zal ik je eens kalm en op mijn gemak alles vvan mijn nieuwe uitvinding vertellen! Kom mee! "
Nieuwsgierig volgde Tekko zijn vriend naar de bibliotheek en zette zich tot luisteren. „Weet je? " begon professor Starreveld toen. „Die [illegible] waar ik het vanmiddag [illegible] maar in de kinderschoenen [illegible] een plan, een groot plan [illegible] „Thee, professor! Hier is thee [illegible]!" onderbrak Polly Mops de [illegible] van de geleerde en zette twee [illegible] kopjes thee voor de beide vrienden op tafel.
„O ja! Dank je wel! antwoordde de uitvinder onverstoorbaar. „Waar was ik ook weer? O, ja! Ik zal het je duidelijk maken! " Hij stond op en haalde uit de kluis naast de boek[illegible]kast een [illegible] map te voorschijn.



8. — Tekko brandde zo langzamerhand van nieuwsgierigheid en hij kon dan ook haast niet wachten tot zijn vriend de eerste bladzijde omgeslagen had van het lijvige dossier. Maar toen het dan eenmaal zover was en Tekko niets anders zag dan allerlei ingewikkelde formules waarvan hij niets begreep, zei Tekko: „Hoor eens professor! U kunt deze berekeningen net zo goed aan de eerste de beste hond laten zien, want die snapt er net zo min iets van als ik! "
„Oh eh....pardon! " stotterde de geleerde, die er niet zo gauw aan gedacht had, dat niet iedereen uit zijn gecijfer wijs kon worden. „Dit zijn de formules voor het vrijkomen van energie voor het splitsen van stoomkernen! " Hè jakkes! " viel Tekko zijn vriend in de rede. „Begint U nu ook al met die verschrikkelijke atoombom? "
„H? Wat? O nee! " stotterde Starreveld ontdaan. „Integendeel! " Het gaat er [illegible] om de energie te gebruiken voor motoren met propellers, die een enorm gewicht in de [illegible] kunnen torsen! " „Een nieuw [illegible] vliegtuig dus! " veronderstelde Tekko direct. „En nu heeft die vliegende schotel Uw plan zeker [illegible] of meer in de war gestuurd is het niet? "

Regen

LOEKIE EN RALF zijn allebei kwaad. Carmen, de pop van Loekie, ligt vergeten in een hoek. En Ralf schopt zijn mooiste auto erbij. "Als hij stuk gaat, krijg je geen nieuwe" zegt mama. En ze kijkt al net zo kwaad als Loekie en Ralf zelf. Ach ja, ze zouden vandaag gaan zwemmen. Ze hadden de tas al ingepakt en hun zwembroeken aangetrokken. En toen begon het te regenen.

"Daar - wordt het al wat lichter", wijst Loekie. "We kunnen best nog gaan". Maar de lucht is helemaal grijs en de regen plenst nog steeds naar beneden. "Zelfs al wordt het droog", zegt mama, "Dan gaan we nog niet, want het strand is natuurlijk kletsnat. Ik houd niet van modder". "Ik wel", zucht Ralf en kijkt naar de plassen in de tuin.

"OH OH!" SCHRIKT hij. "Daar liggen mijn sloffen nog. Midden in die plas". "Ga ze hebt toch je zwembroek aan". Dan kijken ze elkaar met glimmende ogen aan. Ze hebben allebei hun zwembroeken aan. En samen rennen ze de tuin in. "Hé, hé, hé, wat is dat! " roept mama verschrikt. "Kom vlug naar binnen. Jullie worden kletsnat en morgen zijn jullie snipverkouden! " "Maar mama, lacht Loekie, "Als we naar zee waren gegaan, waren we nog veel natter geworden". "Ja. . . ja, dat is zo", zegt mama. "Nou, vooruit dan maar". Loekie en Ralf springen, dansen en gillen. De regen loopt in straaltjes langs hun gezicht. En modder spat tot op hun buik. Maar dat is niet erg, want de regen wast het er weer netjes af.

"HE, MAG IK OOK komen?" Erik hangt uit een raam van het buurhuis. "Ja!" gilt Ralf. "Als je mama het goed vindt", schreeuwt Loekie. Maar Erik is al verdwenen. En even later kruipt hij in zijn zwembroek door een gat in het hek. Met een indianenkreet springt hij midden in de grootste plas. Grote spatten modder vliegen in het rond. "Ai, tsjee!" krijst Loekie. Ze had net haar mond open om ook als een Indiaan te schreeuwen. Haar hele gezicht is zwart van de modder. "Ha ha ha! " lacht Ralf. En struikelt dan over Teddy, die uitgelaten om hen heen springt. Languit in de modder valt hij. En Teddy jankt van schrik zo hard, dat mama angstig naar buiten kijkt.

"OH OH OH!" jammert ze. "Wat zien jullie eruit!" Ze kijkt van de een naar de ander en weet niet of ze moet lachen of boos worden. Alle drie de kinderen én Teddy zitten van boven tot onder vol modder. "Ik zal wel even een handdoek halen", zegt Loeki gauw. Stel je voor, dat ze niet meer in de regen mogen spelen! "Nee!" roept mama. "Blijf buiten! Niet naar binnen! Je brengt al die modder in mijn huis! " "Oh", zegt Loekie verschrikt. En dan schieten ze allemaal in de lach. Zelfs Teddy kwispelt vrolijk met zijn staart. "maar hoe moeten we ons dan schoonmaken?" vraagt Loekie. "Met de tuinslang", zegt mama. "Kijk, ik leg hier bij het keukenraam een paar handdoeken. Als jullie niet meer in de tuin willen spelen, spoelen jullie je af met de tuinslang en drogen jullie je hier af."

NATUURLIJK WACHTEN ZE niet, tot ze ophouden met spelen. Ralf rent naar de tuinslang en zet de kraan open. Wat een feest! Modder' regen en een tuinslang! Ze spuiten elkaar en Teddy nat. En mama doet gauw alle shutters van de keuken dicht. "Vul de teil maar met water", zegt ze. "Dan kunnen jullie daarin spelen. En doe dan de kraan weer dicht. Oh oh, het lijkt wel een gekkenhuis hier!" Als papa om vijf uur thuis komt, kijkt hij van Ralf naar Loekie en van Loekie naar Teddy. "Jullie glimmen zo", zegt hij "en julli haren zijn nat. En Teddy ziet eruit of hij gewassen is. Zijn jullie toch gaan zwemmen?" "Ja, lachen de kinderen. "In de tuin." En dan vertellen ze in geuren en kleuren van de modder, de tuinslang en de teil. "Hè", lacht papa. "Ik wou, dat ik ook nog klein was". "En ik hoop, dat het morgen niet meer regent", zucht mama, "Brr, wat een viezigheid!" Maar Loekie en Ralf kijken elkaar met glinsterende oogjes aan. "Ik hoop, dat het de hele week keihard regent", zegt Ralf. "Ik ook", knikt Loekie. "Zo leuk heb ik nog nooit van mijn leven gespeeld!"

NEL BASILIO

Wie schreef dit ?

Door Drs. Anton de Man. Dit is deel 86.

Het gaat vandaag over een man die in 1889 geboren werd in Messkirch (Baden). Hij studeerde wijsbegeerte in Freiburg en leerde later HUSSERL kennen met wie hij jarenlang contacten had. Dit heeft de loop van zijn wijsgerige ontwikkeling verder bepaald. In 1928 volgde hij Husserl op als hoogleraar in Freiburg. Van die dag af bleek echter ook waarin hij van Husserl zou gaan verschillen. Het was hem te doen om de mens en niet om het bewust zijn of de ziel. Een aantal van zijn werken zijn vrijwel onleesbaar. Zij stellen de lezer in bepaalde fragmenten voor raadselen. Taalanalytici namen zijn terminologie dan ook niet voor serieus. Men maakte hem zelfs bespottelijk door uitdrukkingen te gebruiken als: "Der Mensch menscht"... enz. In 1927 verscheen zijn grote werk: "Sein un Zeit". Het werd een enorm succes. Het sloot aan op de toenmalige situatie. Het blijft zijn belangrijkste bijdrage tot de fenomenologie. In latere jaren had onze filosoof en schrijver een afkeer van openbaarheid en publiciteit. Dat is trouwens niet zo verwonderlijk, want zijn houding in de jaren 1940- 1945 werd hem door velen ulterst kwalijk genomen. Hij had nationaal socialistische sympathieen en zijn houding tijdens het Hitlerregime heeft vele vrienden en leerlingen bitter teleurgesteld. Men dient daarbij te bedenken dat iemand met zo'n gezaghebbende naam en schier grenzenloze bekendheid verwachtingen schiep. Hier volgt een fragmentje uit zijn werk, dat tegenwoordig ook voor kleine beurzen toegankelijk is (bijvoorbeeld via het Aula boek van R. Bakker: de geschiedenis van het fenomenologisch denken): "De wijze waarop men de dood verstaat is van groot belang voor de analyse van het zijn ten dode. De dood is onpersoonlijk geworden. Het sterven behoort aan niemand toe, want men is niet aan de beurt. Men laat de moed te denken aan de dood niet opkomen. Parallel hiermee vervreemdt men zich van zichzelf doorr de techniek. Wat de hedendaagse mens bedreigt is de geruststellende opinie, dat de techniek de wereld op orde brengt. Maar de techniek is het dodelijke. Niet omdat daardoor de atoombom wordt voorgebracht maar omdat de mens zich aan de techniek overgeeft en hiermee zijn eigenlijke zijn ontvlucht. . . . "

OPLOSSING van nr. 85. De gevraagde naam was Russell. Het fragment was genomen uit het uitstekende pocketboekje van A.J. Ayer-Russell. En de winnaar: [illegible] hagen, Charles Debrotweg [illegible], Curacao.
Hij kan de boekenbon t.w.v. tien gulden afhalen bij MENSING [illegible], sponsor van deze rubriek. Oplossingen graag vóór vrijdag 29 oktober 1976 opsturen naar de redakties Curacao- Scherpenheuvel z/n Aruba- Nassaustraat 110 en Bonaire Bernhard weg 6b. Op de enveloppe vermelden „WIE SCHREEF DIT".

EILANDGEBIED ARUBA

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba maakt bekend, dat er bij voldoende deelname zo spoedig mogelijk zal worden aangevangen met de Elektro-opleidingen aan de Avondleergangen van de President John F. Kennedyschool, t.w.:

	Toelatingseis:
I. Opleiding 2e monteur:	
1. eerste leerjaar	diploma L.T.S. Elektro
2. tweede leerjaar	overgangsrapport 1e leerjaar
II. Opleiding 1e monteur	
1. herhalingsklas	afgewezen voor Theorie bij laatst gehouden examen
III. Opleiding Telecommunicatiemonteur:	
1. Eerste leerjaar	diploma 2e monteur MTI of M.T.S.-elektro
2. Herhalingsklas	afgewezen voor Theorie bij laatst gehouden examen.

Inschrijving: Maandag 25 en dinsdag 26 oktober a.s. van 18.30 — 20.00 uur op de President John F. Kennedyschool.
Cursusgeld: f. 50,— per jaar, te voldoen bij de inschrijving.

Mevrouw Heini Allen:

Voor geestelijk gehandicapten

Uniek rehabilitatiecentrum in St. Domingo

WILLEMSTAD — Curacao was wel vertegenwoordigd tijdens het congres over geestelijk gehandicapten te Sto. Domingo. Drs. Lionel van der Veen, psycholoog en zr. Marlene van Aanholt vertegenwoordigden het eilandgebied, mevr. Heini Allen was uitgezonden door de oudervereniging „Totolica", daarbij gesponsord door S.E.L. Maduro & sons, en mevr. Aminta da Costa Gomez was uitgezonden door het eilandgebied en vertegenwoordigde tevens „Totolica".

Twaalf eilanden en landen grenzend aan de Caribische zee namen deel. Terwijl er ook vertegenwoordigers waren van landen uit Europa, Noord en Zuid-Amerika. De lezingen werden gehouden door doktoren uit deze gebieden. Het thema van dit congres was „Betere opleiding voor een betere dienstverlening". De onderwerpen varieerden van preventie, sociale en beroepsmoeilijkheden, rechten van de volwassen geestelijk gehandicapten tot het trainen van personeel voor verschillende programmas voor geestelijk gehandicapten. Tijdens het congres werd een bezoek gebracht aan een uniek rehabilitatie centrum. Dat was een belevenis die ons deed beseffen hoeveel er nog gedaan moet worden op Curacao. In dit centrum, bestaande uit vier lange gebouwen en een boerderij zijn geestelijk gehandicapten ondergebracht van 3 tot 18 jaar. Zij zijn ondergebracht in groepjes van 6 tot 12 leerlingen, al naar gelang hun graad van retardatie, wat liep van inbeciel tot debiel. Er was een groot lokaal voor gymnastiek en muziek, met een physiotherapist; een kamer voor de logopediste, een kamer voor de tandheelkundige, waar de tanden gecontroleerd worden, maar ook de kinderen geleerd worden hoe te poetsen; een keuken met alles erop en eraan, waar de grotere meisjes koken leren en de lunch verzorgen voor de hele school, handarbeid lokaal voor de grotere jongens. Komen de jongelui van school, dan kunnen ze te werkgesteld worden op één van de werkplaatsen op het centrum. Een beschutte werkplaats voor de zwaardere gehandicapten, waar ze doosjes plakten, klerenhangers maakten en matten vlechten. Dat laatste is erg eenvoudig maar zeer effectief. Wie geinteresseerd is kan een voorbeeld komen bekijken!

Een kapperszaak, waar het publiek goedkoop geholpen wordt en waar de meisjes leren wassen, watergolven en manicuren. Later krijgen ze een baan bij een kapperszaak ergens op het eiland. Meubelmakerij, waar het meeste meubilair vandaan komt uit de school en waar o.a. prachtige schommelstoelen gemaakt worden die zelfs als bouwpakket naar de V.S. verkocht worden. Een slijperij voor de amberstenen die daar gedolven worden, een electrische reparatie-werkplaats waar vnl. lichamelijk gehandicapten werken, een orthopedische werkplaats waar schoenen en ledematen worden gemaakt, o.a. voor Curacao. In het gebouw waar deze laatste werkplaats is, is een grote polikliniek, waar kinderen en volwassenen komen voor orthopedie, fysiotherapie en revalidatie. Moeders komen er met kleine kinderen die al als gehandicapt gediagnoseerd zijn, voor instructies in een stimulatie programma voor hun kind. Aan de polikliniek zijn een psycholoog, neuroloog, psychiater en kinderartsen verbonden, plus het nodige para-medische personeel. Alles bijelkaar iets waar wij van wensten dat we het ook hadden, en waar we, aangepast aan onze omstandigheden„ zeker naartoe moeten werken. De ouders betalen naar gelang hun inkomen en het geheel wordt gerund door een stichting met subsidie van de regering. Natuurlijk bereiken ze nog lang niet alle geestelijk gehandicapten, in de Dominikaanse rep., maar er is een goed uitgangspunt en er zijn al enige kleinere versies opgericht in andere delen van het land.

Research

Uit de lezingen en discussies tijdens het congres kwamen verschillende dingen naar voren. Er moet meer research gedaan worden over stofwisselings oorzaken van zwakzinnigheid, en o.a. het verband tussen dengue en zwakzinnigheid.

De omstandigheden voor, tijdens en na de geboorte moeten verbeterd worden en in de wijkcentra voor baby's en kleuters moeten stimulatie-programma's uitgevoerd worden. De medici en para-medici moeten bekend worden gemaakt met de vroegtijdige erkenning methoden.

De geestelijk gehandicapten moeten zoveel mogelijk in de gemeenschap worden opgenomen, waaruit voortvloeit dat er hard gewerkt moet worden om hun gedragspatroon te normaliseren. Daarvoor moet ook de mentaliteit van de gemeenschap t.o.v. de gehandicapten veranderd worden. Er moet een centrum zijn waar ouders en anderen geadviseerd kunnen worden over de mogelijkheden van hun kind.

De opgroeiende gehandicapte moet meer aandacht krijgen in zijn specifieke, vooral ook sexuele problemen. Het is van het uiterste belang dat het personeel dat met de geestelijk gehandicapten werkt, een speciale training ontvangt, voor grotere efficientie. Dat personeel kan bestaan uit speciaal opgeleide verpleegkundigen en onderwijzers, maar ook uit ouders en andere vrijwilligers, die dan opgeleid worden voor hun specifieke taak.



CLEVELAND — Pomfila Watson het wonderkind dat leest, schaakt en tennist hanteert hier zittend op het biljart de keu. Haar favoriete speelgoed is een rekenmachine. Bovendien heeft zij een zevende zintuig en kan gebeurtenissen voorspellen. Pomfila is 30 maanden oud.

Kippeleverpastei

Drie ons kippelevertjes
vier eieren
drie fijngehakte uien
bakvet
zout peper
koffielepel komijn
peterselie
uiringen

Kook de eieren hard. Laat de ui glazig worden in warm vet. Doe er de levertjes bij. Bak ze onder voortdurend roeren. Laat het mengsel uitlekken. Maak het met drie eieren fijn in een mixer. Meng het bakvet, zout, peper, en de komijn door de puree. Schep nu het mengsel in een schaal en strooi er het andere ook fijngemaakte ei op. Garneer met peterselie en uiringen. Serveer het gerecht koud in de schaal.



Het is de zedelijke plicht van de geïndustrialiseerde landen van de wereld om de armere landen te steunen door elke invoer van bedreigde planten en dieren te verbieden.
Félipe Benavides (Wereld Natuurfonds)

De ontwerpers van dit kapsel hebben hun creatie Ligne Liberty genoemd. Het kapsel is vlot, kort en dik uitlopend naar de punten met een grote lok of pony. De kleur zien de haute coiffure makers graag aflopend van licht naar donker beginnend bij de kruin.



Uitroeien totaal mislukt

Malaria rukt weer op

LONDEN (UPI) — De malaria rukt weer op, zelfs in gebieden waarvan gemeld was dat deze ziekte praktisch was uitgeroeid. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) had in 1955 opgeroepen internationaal alles te doen om deze gesel voor miljoenen uit te roeien. Een hopeloos optimistisch doel, aldus dr. O.A. McGregor van het laboratorium voor tropisch gemeenschapsonderzoek aan het Nationaal Instituut voor Medisch Onderzoek in Londen.

Hij zei dit op een symposion over malaria op de jaarvergadering van het Britse genootschap voor bevordering van de wetenschap. „Momenteel gelooft niemand meer dat het uitroeien van malaria over de hele wereld in de directe toekomst haalbaar is. In tropisch Afrika woedt de ziekte even hard als voorheen en tast jaarlijks bijna 100 miljoen mensen aan, met een miljoen doden als gevolg," aldus McGregor.

„In Vietnam veroorzaakte de ziekte meer slachtoffers onder de Amerikaanse militairen dan een vastbesloten goed uitgeruste vijand. In India en Ceylon steekt malaria weer de kop op in gebieden waarin deze ziekte al was uitgeroeid."

De WHO heeft tegen de malaria twee wapens gebruikt, de insecticiden die de muskieten doden en de geneesmiddelen die tegen infectie beschermen.

Maar de muskieten hebben weerstand tegen de insecticiden ontwikkeld en de campagne is ook bemoeilijkt doordat de muskieten zowel op vee als op mensen parasiteren.

Ter verbetering van de landbouw zijn bovendien meer irrigatieprojectien uitgevoerd, die echter grote gebieden stilstaand water opleveren waarin de muskieten zich lustig voortplanten, vooral in Afrika, waar de gevaarlijkste soorten de voorkeur geven aan mensen boven vee.

Prof. L.J. Bruce-Chwatt, oud-directeur van de anti-malariaafdeling van de Wereldgezondheidsorganisatie, zei dat de malariamuskiet door het toerisme zelfs naar een nieuw gebied wordt overgebracht, de Seychellen-eilanden, die onlangs onafhankelijk zijn geworden.



ST MARIA — Rosita Fashion heeft vorige week in B.C. St. Maria een modeshow gehouden. Sonia Merceliпa modelleert deze „sexy" strapless japon met twee kijkgaten ter hoogte van de taille en een zwierige tot de grond reikende sjaal die om de nek wordt geknoopt.

— Verwacht wordt dat de indeling van Nederland in provincies nieuwe stijl-pas in 1981 zijn beslag zal krijgen. In afwachting daarvan zullen nog omvangrijke gemeentelijke herindelingen noodzakelijk zijn. Dit zei minister De Gaay Fortman in de Tweede Kamer tijdens de verdediging van zijn beleid voor het komende jaar.

BB mode

PARIJS — Brigitte Bardot is na een carriere als actrice en dierenbeschermster nu gestart als mode-ontwerpster. Volgend jaar verschijnt ze op de markt met veertig lente- en zomertoiletten.

Toen BB in 1959 in het huwelijk trad met acteur Jacques Charrier en voor die gelegenheid was gekleed in een rosewitte hemdbloesjurk uit Vinchy-linnen van Jacques Esterel, werd zij het mode-voorbeeld van het jonge meisje in de hele wereld, dat haar dansende rokken, blonde langehaar en ballerinaschoentjes kopieerde.

Als BB's zeer vrouwelijke, speelse modellen, overwegend in haar lievelingskleuren rose en zwart, aanslaan, zou de nieuwbakken couturière de gevestigde modehuizen als Esterel wel eens concurrentie kunnen gaan aandoen.

De gemiddelde prijs van een BB-creatie is 350 gulden (Ned.)

WAT? DAT!

OP HET ogenblik zijn er in Amerika speelgoedpoppen in de handel, die zó natuurgetrouw zijn uitgevoerd, dat men ze zelfs kan laten copuleren. En alsof dat nog niet genoeg is, heeft de vindingrijke fabrikant van dit educatieve speelgoed, in de buik van het vrouwelijke poppetje een baby gemonteerd," die bij verwijdering vrolijk begint te kraaien."



Daarmee is — zo lijkt ons — het sprookje van de ooievaar nu wel voorgoed van de baan. Wij zullen er niet wakker van liggen. Eerlijk gezegd, heeft dat sprookje nooit veel indruk op ons gemaakt. Zolang wij er in geloofden, hadden wij totaal geen belangstelling voor het andere geslacht en tegen de tijd dat dit veranderde, wisten wij wel beter. Wel hebben wij ons dikwijls afgevraagd waaraan deze vogel zijn uitzonderlijke positie te danken had. Hij zorgde volgens het volksgeloof immers niet alleen voor ons nageslacht, maar hij werd ook algemeen beschouwd als een geluksbrenger. De boeren zagen hem graag nestelen want dat betekende dat hun boerderij gespaard zou blijven van bliksemInslag en brand, zwangere vrouwen konden ervan verzekerd zijn dat zij — dank zij hem — het kraambed zouden overleven en voor de jonge meisjes was de komst de voorbode van een gelukkige liefde.

Hoe is toch al dit bijgeloof ontstaan?

De oplossing van dit raadsel ligt waarschijnlijk in zijn naam verscholen.

In het middelnederlands sprak men namelijk nog van een odevare en dit was regelrecht afgeleid van het hoogduitse obodero.

Het eerste gedeelte van dit woord 'odo' (ook wel od of ood) betekende geluk, bezit, rijkdom en wij vinden dat nog terug in kleinood. Het tweede gedeelte is afgeleid van het germaanse werkwoord beran = dragen. Woorden als baren (dragen van het kind), draagbaar, steunbeer en berrie herinneren nog daaraan. Letterlijk vertaald betekende odevare dus GELUKSDRAGER en het is daarom niet te verwonderen, dat men deze vogel graag zag komen.

Zelfs als deze etymologische verklaring niet juist zou zijn — er is namelijk een nogal vage theorie dat odobero afgeleid zou zijn van uda faran = moerasvogel — dan nog kunnen wij ons voorstellen, dat onze voorouders een vogel met zo'n wonderlijke naam, bijzondere eigenschappen toedichten.

GEORGES L. MAZURE

SCHELPWIJK — Deze dames kunnen zich specialisten noemen op het gebied van het maken van lekkernijen zoals borrelhapjes, snoepgoed en taarten. Vorige week zaterdag werden hen de diploma's uitgereikt door de heer E.A.V. Jesurun ten huize van cursusleidster mevrouw Dammers. De kunstwerken op de tafel lijken meer op pronkstukken maar zijn toch echt bedoeld om opgegeten te worden.



Brieven aan een kettingroker

NICO

Even een vraag. Laat jij mijn brieven aan anderen lezen? Er zijn nogal wat mensen, die me spreken, bellen of schrijven over roken, zodat ik je ervan verdenk met mijn brieven te koop te lopen. Niet dat ik er enig bezwaar tegen heb. Ik schrijf jou de brieven wel en mijn bedoeling is wel om jou te helpen van het roken af te komen, maar een ander mag daar best van profiteren, hoor.

Dat proefje van gisteren heeft je verbaasd, hè?

Nu moet je niet denken dat dit voor ons van doorslaggevend belang is en als er eens een fijnproever is, die geblinddoekt wel weet te vertellen of zijn sigaret brandt, ja of nee, dit dus zou bewijzen dat roken wel gebaseerd is op redelijkheid. Laten we dit nog even scherp stellen: Je roken is een dwanghandeling die niets met je rede te maken heeft. Je verlangen naar een sigaret is absoluut onredelijk, onzakelijk, kinderlijk au fond. Hiermee bedoel ik niet, dat het daarom minder een realiteit voor je zou zijn, misschien wel in tegendeel. Nu komt er iets schijnbaar onbenulligs, maar voor jou van doorslag gevend belang.

Zo'n vijand zo'n verlangen moet je met eigen wapens verslaan. Ga dat ondier niet met redelijke argumenten te lijf, 't is er volkomen immuun voor. Een onredelijk, onzakelijk, kinderlijk verlangen, moet je verslaan met zeer onredelijke, zeer onzakelijke en zeer kinderlijke wapens. Het wordt bovendien een uitroeien van je rookverlangen met voorbedachte rade; daarom moet je intussen **rustig doorgaan met roken, zoals ik je al zo vaak heb gezegd; met doen of er niets aan de hand is, dan heeft je vijand geen argwaan en als de grote dag gekomen is kun je rustig je misdrijf begaan en je argeloze opp niets voorbereide slachtoffer uit de weg ruimen.**

Kies je dat weloverwogen uit. Dit is van zeer groot belang. Welke dag moet je zelf bepalen, maar ik geef je graag een paar ideeën.

A. Vier stiekum je 5, 10, 15 of 25-jarig rookjubileum met je sigaretten een hele dag lang om dan in de nacht als een sluipmoordenaar je rookverlangen op zeep te bergen.

B. Vier je verjaardag. Zie verder A.

C. Vier een willekeurige dag als laatste sigarettendag. Zie verder A.

Vier in alle stilte of vier luidruchtig. Vertel het aan niemand of vertel het aan iedereen, dat moet je allemaal zelf weten, maar je weet heel goed: ik vier mijn laatste sigarettendag,. De volgende ochtend is je sigaretten verlangen uitgeroeid.

Tine

OPENBARE AANBESTEDING

Op dinsdag 9 november 1976 des voormiddags te tien uur zal ten overstaan van de ondergetekende notaris te zijnen kantore aan de De Ruyterkade 58A alhier in het openbaar aan de meestbiedende worden verkocht:

Ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:
De opstal Danzastraat 2, staande op een perceel eigendomsgrond groot 785 m2, nader omschreven in meetbrief nr. 46 van 10 februari 1960.

De veilingvoorwaarden liggen vanaf acht dagen vóór de veiling ter inzage ten kantore van de ondergetekende notaris.

Mr. D. M. SENIOR
Joubert, Palm & Senior
notarissen
De Ruyterkade 58A

OPENBARE AANBESTEDING

Op dinsdag, 2 november 1976 des voormiddags te tien uur zal ten overstaan van deurwaarder D. R. Trenidad in de Ala Blanca Room van het Curaçao Plaza Hotel alhier ten vervolge van executoriaal beslag in het openbaar aan de meestbiedende worden verkocht:

Het motorschip "CARIBSTAR", gebouwd van staal, voortbewogen door een schroef, aangedreven door een 900PK Polar-Atlas dieselmotor, volgens afgegeven Transcript of Register inhoudende bruto 1737,70 registertonnen, netto 1015,68 registertonnen, geregistreerd te George Town, Grand Cayman, Caymand Islands, onder nummer 34 van 1975.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage van de Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Curaçao en vanaf acht dagen vóór de veiling tevens ten kantore van de ondergetekende notarissen.

JOUBERT, PALM en SENIOR
Notarissen
De Ruyterkade 58A.

Boeli van Leeuwen, De Rots der Struikeling

Mijn moeder is de dood

Er zijn schrijvers die in hun hele oeuvre één thema bespelen. Boeli van Leeuwen is er zo een. Vanaf zijn met de Vijverberghprijs bekroonde debuut „De Rots der Struikeling" tot en met zijn op 14 augustus in De Amigoe gepubliceerde verhaal „De blauwe Aap" draait alles wat Boeli van Leeuwen vertelt om de dood. „De blauwe Aap" is in de serie publikaties van Boeli van Leeuwen het meest triomfantelijke werk. Het toont hoe de mens dan tenminste nog waardig de dood in de ogen kan zien. Vandaar het schitterende slot: „Het leek me toen dat mijn Europees verlof alleen maar was gegeven om deze man verticaal en te voet te zien sterven". „De Rots der Struikeling" behandelt het thema van de dood wellicht het meest somber. Het blijft onduidelijk of de hoofdfiguur Eddy Lejeune bij het zoeken naar diamanten in het binnenland van Venezuela nu verongelukt is, of vermoord, zo onbelangrijk is de mens tegenover het ene allesbeheersende feit van de dood.

Eddy Lejeune's levensgeschiedenis is met een paar woorden verteld. Dat doet de verteller in de Rots der Struikeling dan ook in het eerste hoofdstuk. Eddy stamt uit een geslacht van Curacaose plantagehouders, gaat naar Nederland voor studie, raakt daar losgeslagen en eindigt op de bodem van een rivier in Venezuela. Maar de andere hoofdstukken, geschreven door Eddy Lejeune zelf, laten ons een zoeker, een ontheemde zien.

Boeli van Leeuwen weet daarbij telkens typisch Caraibische thema's te verbinden met algemeenmenselijke thema's. Als Eddy Lejeune in Amsterdam aan de boemel is en zijn neef Sjon A ontmoet, wordt hij „onder de kille hemel in één nacht als water uitgegoten". Hij vangt dan namelijk het kletspraatje op dat hij het produkt zou zijn van overspel van zijn moeder. „Toen schreeuwde ik van smart en deed mijn handen voor mijn ogen". En daarmee haalt Boeli van Leeuwen de thematiek van de onzekerheid over de menselijke afkomst in zijn roman. En de figuur van de moeder. Aan het eind van een mensenleven wacht de dood, het niets, („De bacil van de dood werd ingeplant)", maar zelfs over zijn eigen oorsprong kan de mens niets met zekerheid zeggen: vrouwen kunnen overspelig zijn. Daarmee komt aan het begin van het leven al een existentiële onzekerheid te liggen. Wie dan als Eddy Lejeune gekenmerkt wordt door behoefte aan zuiverheid en mythische reinheid, is al bedrogen door het leven, voordat hij leeft.

Maar Boelie van Leeuwen doet meer dan juist tegen het Caraibische motief inschrijven dat de moeder op een voetstuk plaatst. De onzekerheid omtrent de vader-figuur wordt op een hoger plan geplaatst en verschuift tot de onzekerheid omtrent het bestaan van God. Die verbinding is een van de boeiendste in de roman. Zoals Eddy Lejeune onzeker is of de man die hem zijn naam gegeven heeft, werkelijk zijn vader is, zo is hij onzeker of het Wezen dat hij God noemt, werkelijk Is. „Voor mij is Christus alleen gekruisigd, alleen voor de anderen is hij opgestaan. „Het zoeken naar de vader en naar God wordt zo een verlangen naar het overwinnen van de dood, naar het eeuwige leven, in de wetenschap dat het er toch niet is.

"De Rots der Struikeling" is een roman die zich gedeeltelijk op Curacao afspeelt. Eddy Lejeune geeft Curacao de naam waarmee in de Bijbel God wordt aangeduid. Ook hier hanteert Boeli van Leeuwen een complex van symbolen. De zee, zegt Eddy Lejeune, is de bron van alle godsdiensten. Die ontstaan niet in het oerwoud, daar verstikt alles. De zee, Curacao, de vader, God, het eeuwige leven, Boeli van Leeuwen plaats deze tegenover het oerwoud, Europa, de moeder, de dood. En daartussenin staat de mens. Eddy Lejeune. De hang naar het eeuwige leven is ingeplant, maar tevens de bacil van de dood. Hij kan waardering opbrengen voor de stoerheid van het calvinisme, voor het mystische van het Rooms-Katholicisme, maar the ultimate question:" Is er leven na dit leven"? beantwoordt hij ontkennend. Wie zich met deze kernvragen om het bestaan bezig houdt, en Eddy doet dat voortdurend, heeft geen tijd om te zeuren of hij nu wel of niet een yu di Korsow is. En waar hij dit zijdelings doet, legt de symboliek een heel andere interpretatie op dan de gebruikelijke. Dan houdt Eddy zich bezig met de vraag of hij nu wel of niet een kind van God is..

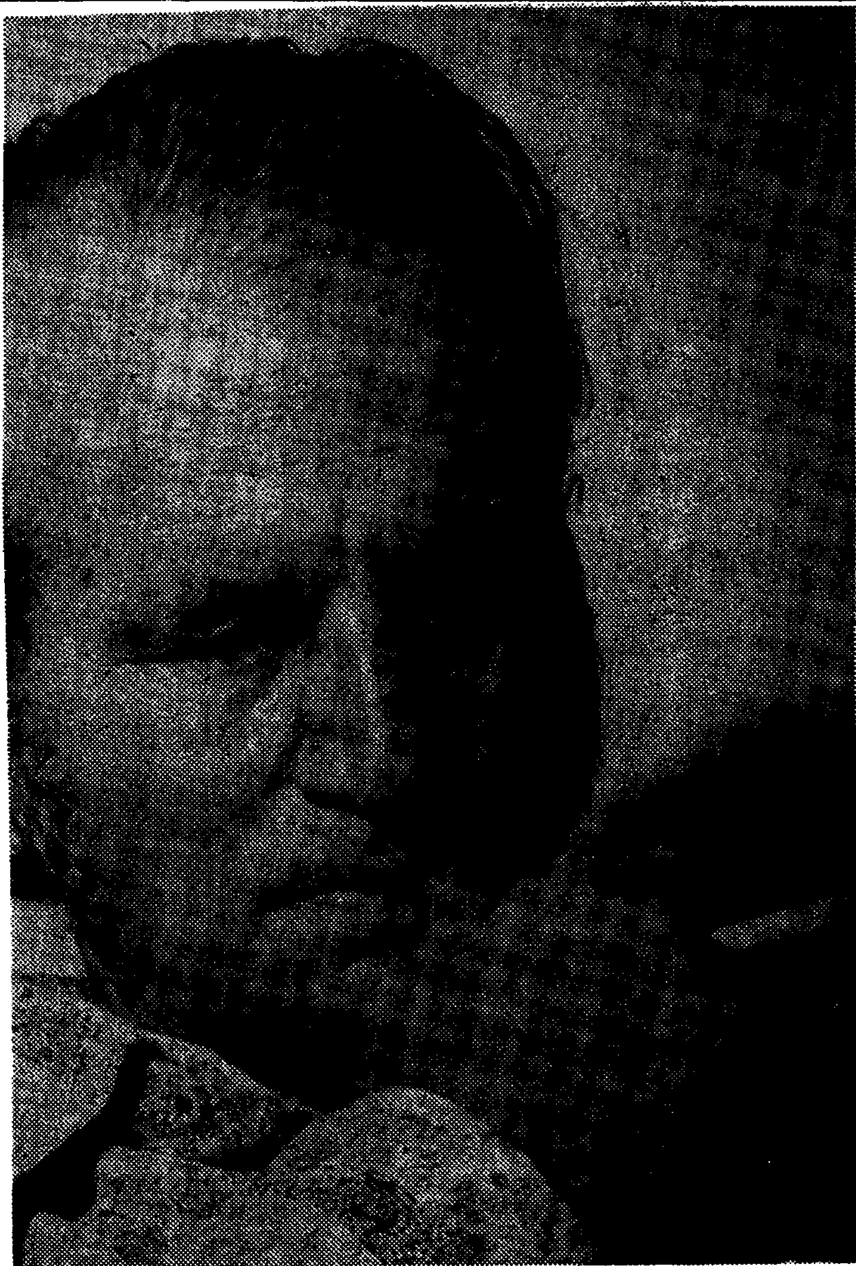
"De Rots der Struikeling" was jarenlang niet verkrijgbaar.

Dankzij de actieve Flamboyantpers is er nu een herdruk van op de markt, die opgenomen is in de serie Antilliaanse Bibliotheek /Biblioteka Antiyano. Een schitterende gelegenheid om het werk voor het eerst of voor de zoveelste keer te lezen.

En telkens nieuwe aspecten aan dit meesterwerk te ontdekken, te zien hoe een groot Caraibisch schrijver met symbolieken speelt, een door en door Caraibisch boek schrijft dat tevens door en door algemeen-menselijk is.

B. JOS DE ROO

Boeli van Leeuwen, De Rots der Struikeling. Deel 2 van de Biblioteka – Antiyano/Antilliaanse bibliotheek



BOELI VAN LEEUWEN

Nancho bekroond

In Nederland wordt van 13 tot en met 23 oktober de kinderboekenweek gehouden. De Amigoe zou aan zo'n regionale gebeurtenis in Europa geen aandacht besteden als de Antillen er niet rechtstreeks bij betrokken waren. Er worden ter gelegenheid van de kinderboekenweek in Nederland namelijk prijzen uitgereikt voor de beste kinderboeken.

De hoogste prijs werd door een Nederlander in de wacht gesleept: Guus Kuijer kreeg voor zijn „Met de poppen gooien" de gouden griffel. Maar een zilveren griffel kreeg de Curacaose schrijfster Diana Lebacs voor haar werk „Nancho op van Bonaire"

Al op 26 juni heeft de Amigoe ter gelegenheid van deze bekroning een interview met Diana Lebacs gehad. De meest markante uitspraak die ze daarin deed, was wel dat ze pas na haar schooltijd ontdekte dat ze kon competeren met buitenlanders op een behoorlijk niveau.

Door haar prijs krijgen de Antillen meer aandacht in Europa. En dan niet door de ogen van een Europeaan, maar van binnenuit. Opvallend van Diana Lebacs is echt dat ze enerzijds zo helemaal echt Antilliaans schrijft, maar anderzijds volledig in een moderne stroming van kinderboeken past. Er is in het westen op het ogenblik ontegenzeglijk belangstelling voor kinderboeken waarin aandacht gevraagd wordt voor onvolledige gezinnen, niet-westerse culturen en rassendiscriminatie.

De kinderen wordt geen brave-Hendriken-wereld meer voorgetoverd, en Diana Lebacs doet dat in „Nancho van Bonaire" ook niet. Haar boek is een mengsel van spannende, geestige, soms droevige gebeurtenissen met de bedoeling een gesprek tussen ouders en lezende kinderen op gang te brengen. Hoe het boek op een Nederlands lezerspubliek overkomt, blijkt als men bladert in de recensies ter gelegenheid van de kinderboekenweek. Typerend is wat het Brabants Dagblad schrijft.

Pauline Brennikmeyer: „ In „Nancho van Bonaire" wordt het leven van een negenjarige jongen en door zijn ogen het leven op Bonaire treffend beschreven. Ondanks de totaal verschillende levenswijze blijkt dat Nancho toch nog veel gelijksoortige ervaringen en gevoelens heeft als de kinderen in Nederland"

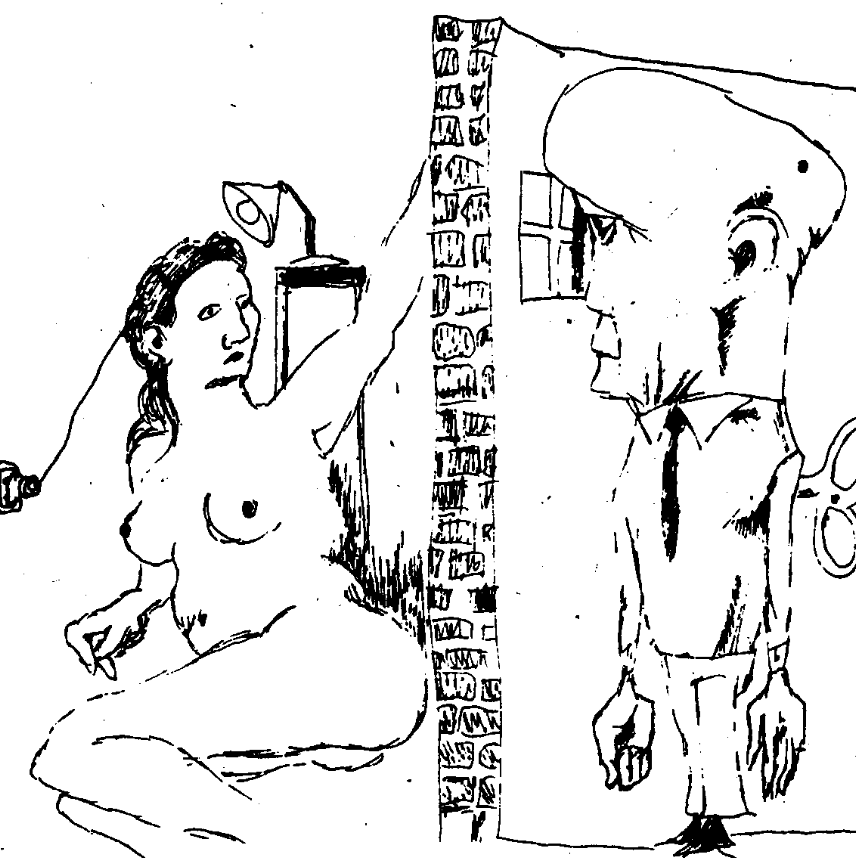
En dat was precies de bedoeling van Zilveren Griffelwinnares Diana Lebacs.

Carrasquer, Vespers

Loodzware en messcherpe poëzie

Door de uitgave in het Nederlands van de gedichtenbundel "Vespers" van Francisco Carrasquer maken we bij toeval kennis met een Spaanse dichter en een Europa waar ons vrij weinig van bekend is. Francisco Carrasquer heeft een groot gedeelte van zijn leven in Nederland doorgebracht, de laatste 24 jaar, en het ligt voor de hand dat zijn gedichten en niet die van andere Spaanse dichters ons via een Nederlandse vertaling bereiken. Toch zegt hij zelf dat hij niet pretendeert op het niveau te staan van de grote dichters waarover hij zo vaak met zijn studenten heeft gesproken (F. Carrasquer doceert Spaanse letterkunde aan de Universiteit van Leiden). We moeten er dus rekeing mee houden dat we te maken hebben met een speciale stem, die van een uitgewekene, die spreekt over het leven in relatie met het Spanje van Franco. Zonder vergelijkingsmateriaal kunnen we echter geen volledig beeld krijgen van de situatie en de poëzie van Spanje.

Het is logisch dat men in Nederland de stem van iemand als Francisco Carrasquar laat weerklinken; Nederland kent veel aktivisten die erop uit zijn de vinger te leggen op de rotte plekken in onze wereld: Aktiegroepen bemoeien zich met gebeurtenissen in allerlei landen; Angola, Mozambique, Vietnam, Chili, Israël, Zuid-Afrika enz. We weten dat Frank Martinus het geldbedrag verbonden aan de prijs die hij ontving voor zijn roman "Dubbelspel" aan de aktiegroep "Outspan" schonk. Via Fransisco Carrasquer kan men de Nederlanders die ieder jaar in groten getale naar de zonnige stranden van Spanje trekken erop wijzen dat er nog een ander Spanje is" dan het Spanje dat volgens de toeristenindustrie zo anders heet te zijn..." (blz. 8). De meeste mensen echter willen niet naast hun eigen problemen ook nog belast worden met de problemen van anderen en zo wil de gemiddelde Nederlander niets weten van de tirannie in Spanje, de rassendiskriminatie in Zuid-Afrika en wil de gemiddelde Antilliaan niets weten van politieke moorden in Latijns-Amerika. Het verschil tussen de Antillen enNederland is dat daar via de kommunikatiemedia het volk met de neus op de feiten gedrukt wordt en hier niet.



Lucebert benadrukt in zijn voorwoord het feit dat Carrasquer zoals veel andere Spaanse intellektuelen en kunstenaars in "vrijwillige" ballingschap is gegaan. Dit verschijnsel kennen we in een andere vorm ook in onze landen; eigen mensen worden niet gehoord, worden maatschappelijk geisoleerd en zoeken hun heil elders. Iets daarvan vinden we terug in een gedicht met de mysterieuze titel "Slechts drie man zullen mij verstaan" dat begint met de zin:"*Wij waren met zijn vijven*", en eindigt met: „*4 namen zijn wij nu/als vier verdwaalde echo's;/ieder op een andere plaats/maar niemand op de zijne.*"

Het gedicht "Slechts drie man zullen mij verstaan" is exemplarisch voor Francisco Carrasquer; zijn gedichten ont-hullen de geest vaniemand die door de ervaringen van de tirannie de dingen verhullend zegt. Slechts in sommige strofen zegt Carrasquer:"*Wat ik wil is je lichaam./En het lichaam moet er zijn/ om beleefd te worden./Leugens, leugens die gemeenplaats/ van „lichamelijk aanwezig zijn"/ als je spreekt over een dode/ of over iemand die afwezig is".*

Lucebert eindigt zijn voorwoord als volgt: "De taal van Carrasquer mag nog niet helemaal het volk hebben bereikt, de vijanden van dat volk heeft ze in ieder geval al vrees aangejaagd" Het is niet waarschijnlijk dat de taal van Carrasquer het volk echt zal bereiken, daarvoor is ze te doordacht, de gebruikte beelden zijn te gezocht, het geheel te filosofisch-ver van de realiteit. Wat Lucebert dan ook in zijn voorwoord zegt: "De poëzie heeft, hoe universeel ze ook gericht mag zijn, haar wortels geheel en al in de gesproken taal van alle dag, maar ook in de gebruiken en gewoonten van het volk waartoe de dichter behoort, in het landschap, de stad, waar hij is opgegroeid en in de sociale en kulturele ontwikkeling die het eigen land doormaakt" blijkt mij slechts sporadisch van toepassing op de poëzie van Carrasquer. Zelf spreekt hij van: "*Het eenzaam leven/zonder vroeger/zonder later/*" en van *De wormen van het verleden/.* Wie zo zijn bestaan bekijkt zal niet gemakkelijk de natuur in zijn gedichten betrekken. Carrasquer beschouwt de gruwelen in zijn geboorteland dat hij 31 jaar geleden verliet vanaf een afstand vanuit „het vriendelijk, gastvrij Nederland, zo tolerant, zo tolerant", op een vrij abstrakte wijze.

Wij kunnen echter de wanhoop die uit deze gedichten spreekt nauwelijks in verband brengen met de realiteit omdat we geen informatie hebben over een dergelijke realiteit. Wel voelen we aan dat de dichter het heeft over een vreselijke realiteit; verder doordringen in die werkelijkheid bezorgt de lezer een gevoel van angst en afschuw.

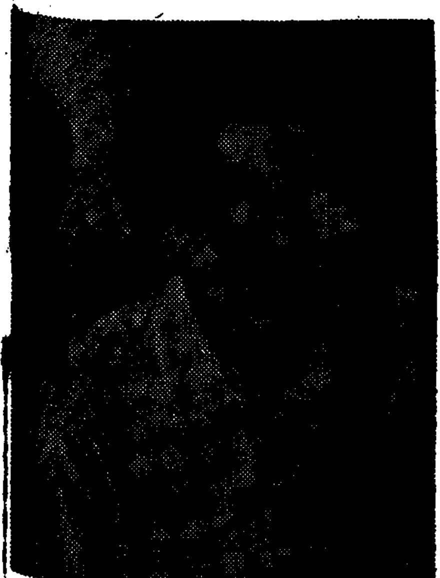
Als voorbeeld tenslotte een strofe uit het gedicht "Sociotropisme": *„Hoe zou ik kunnen leven/ en gedwongen zijn de woorden te verbijten/ die ik uit zou willen spuwen/ als evenzoveel pijlen?"*

Enrique Muller

Francisco Carrasquer, Vesper-Visperas. Flamboyant/P Rotterdam. Prijs: F. 12,50.

Enrique Muller

Zuiver papiaments



ENRIQUE MULLER

"Resina" betekent inktvlek. Enrique Muller heeft dus kennelijk door het kiezen van deze titel iets willen uitdrukken in de geest van: minder belangrijk, bijkomstig. Toch heeft hij in zijn bundel gedichten meer gelegd dan hij volgens het bovenstaande toe wil geven. Niet alleen schrijft hij een zeer verzorgd en zuiver Papiaments (geen inktvlekken dus), maar ook blijkt bij het lezen telkens weer zijn grote liefde voor de natuur, die groeit, bloeit en sterft. Dit aspekt van ontwikkeling en dood in de natuur komt vaak terug in de gedichten. Enrique Muller is zich ervan bewust dat dit proces ook in zijn eigen leven plaats vindt.

Hoe ervaart de dichter de tijd? Ofwel: hoe ziet hij het leven? Ik vind hem in deze tweeslachtig. Enerzijds geeft hij uitdrukking aan zijn heimwee naar de gelukkige en onbezorgde jeugd en ervaart hij de zinloosheid van zijn huidige bestaan (ook de mooie dingen gaan voorbij en uiteindelijk eindigt alles met de dood), maar anderzijds wil hij deze zinloosheid niet accepteren: Hij gelooft in een wereld waarin plaats is voor het mooie en het lelijke, het goede en het slechte. Misschien overheerst nu het negatieve en moet men geduld hebben en wachten.

Vandaar dat de woorden pasenshi (geduld) en warda (wachten) frequent gebruikt worden in de bundel. Wie weet, wellicht zal ooit iets bereikt worden wat het leven zinvol maakt.

Helaas geeft de dichter niet aan, wat dit iets is: Hij blijft vaag. Dat vind ik een groot bezwaar. Er spreekt geen overgave uit de meeste gedichten van Enrique Muller. Hij geeft zich bijna nergens helemaal. Het gevolg is dat de gedichten over het algemeen vlak zijn en blijven steken in droge beschrijvingen van details uit de realiteit of uit zijn denk en gevoelsleven.

Die gedichten waarin hijzijn hart wel durft bloot te leggen., zijn ook duidelijk de meest geslaagde. Opvallend is dat de bewuste gedichten alle handelen over de liefde; liefde voor zijn vrouw en kind („kontemplashon", en „Bo ta drumi kàba"). Daar spreekt een grote gevoeligheid uit.

Is het misschien deze gevoeligheid die hem ervan weerhoudt zich weerloos over te leveren aan de lezer, uit angst om gekwetst te worden? Wat de kracht van de bundel had kunnen zijn, is paradoxaal genoeg haar zwakte geworden.

JULES MARCHENA

Yerba Seku

Geëngageerd volksdichter

„CUBA" is de jongste bundel van Richard Hooi, die als dichter het pseudoniem Yerba Seku gebruikt. Toen ik het werk voor het eerst doorbladerde, was mijn indruk: „Alweer die korte zinnetjes met niet functionele enjambementen, weinig beeldspraak en dezelfde sociale kritiek!"

Maar gaandeweg raakte ik toch onder de indruk van deze boeteprediker, deze roepende in de woestijn, die zich niet veel aantrekt van de regels van de gevestigde dichtkunst en er toch in slaagt — esthetische bekeken — goede gedichten te schrijven, dankzij de authenticiteit van zijn gevoel. Uit gedichten als „Cuba", „Pietermaai", „Mamà", „Korsou", „gewoon", „Senjor presidente", „Himno di Korsou" en „Kiko por t'e kos" spreekt een eerlijke sociale bewogenheid, een navrante observatie van de schijnwelvaart en de schijndemocratie om ons heen.

Maar emotie alleen biedt geen voldoende basis voor goede poëzie. Het is een geluk voor de Curacaose kultuur dat we een *volks*dichter bezitten met een grote taalbeheersing. Het volkse aspect blijkt uit de herhalingen; de spreekvormen als tradó in plaats van trahadó, of nabu in plaats van dunabo; het direkte taalgebruik zonder veel vergelijkingen, rijm e.d.; de thema's uit de alledaagse sociale en politieke realiteit.

De taalbeheersing blijkt als hij met woorden begint te manipuleren, zonder ooit oppervlakkig te worden. Daar is Yerba Seku m.i. op zijn best.

Om deze reden is het gedicht „Pietermaai" het hoogtepunt uit de bundel.

„Cuba" van Yerba Seku: poésie engagée van zeer aanvaardbaar niveau.

Jules Marchena.



BOEKEN PAGINA

„Papiamentu ta un idioma kompletu"

David Maurice Noel : amor pa nos cultura

WILLEMSTAD — Un figura hopi konosí i stimá den Korsou di añanan kuarenta ta Dr. David Maurice Noel di desendensia Venezolano, pero ku un amor partikular pa su isla natal Boneiru i pa tur loke ta toka Korsou su kultura i su hendenan. Un homber amabel, amigu, segun e mes ta bisa, di un i tur i konosí pa su dedikashon spesial na literatura, estudio di Papiamentu i tradishonan bieu di Korsou.

Dr. David Maurice Noel a nase na Boneiru i na aña 1931 e a establesé su mes na Korsou komo dentista. Na 1956 el a muda pa Caracas kaminda el a deseá di pasa último añanan di su bida.

Ku e finalidat di haña informashon seka dje enkuantu su trabounan linguístiko relashoná ku Papiamentu, Departamentu pa Kultura i Edukashon a enkargá Lucille Haseth i Mavis de Lannoy-Berg pa bishitá Dr. Noel i trata na haña material ku eventualmente lo por sirbi den e trabounan di investigashon di e futuro instituto pa estudio di Papiamentu.

Según Dr. Noel Papiamentu ta definitivamente un idioma kompletu ku su propio gramátika, su vokabulario i tur posibilidat pa un ortografía ofisial hustifiká. Dr. Noel ta konvensí ku Papiamentu ta un idioma ku ta meresé tur rekonosementu komo idioma independiente i ku mester kuminsá un estudio intensivo riba su formashon i desaroyo, awor.

Dr. Noel ta prediká i ta sostené ku: a) Papiamentu tin tur loke mester pa haña rekonosementu komo idioma kompletu;

b) Papiamentu tin sufisiente palabra pa ekspresá tur loke nos ke ekspresá, pero nos mes hopi biá no ke tuma tempu ni moléster pa buska e palabra adekuado pa indiká kada opheto o konsepto.

Nos ta preferá rekurí na un otro idioma ku ta fasilitá nos un ekspreshon igualable.

c) Papiamentu tin meskos ku otro idiomanan, su reglanan gramatikal.

ORIGEN

Ta masha importante, Dr. Noel ta bisa, pa hasi un revishon kompletu di Papiamentu.

Saliendo for di e punto di bista ku Papiamentu ta konsistí pa mas o menos 60% di palabranan di origen spaño; por kuminsá ku tuma un frase na spaño i rekonstruiele ku palabranan papiamentu t'e ora e bira un frase papiamentu kompletu.

Ku papiamentu tin tantu palabra ulandés, segun Dr. Noel ta debí na influensia di misioneronan ulandés ku a bin traha na Antiyanan abou i hendenan no solamente tabata meskla ulandés den nan predikashinan na papiamentu, sino komo edukador nan tabata prohibí uso di papiamentu na skolnan tambe.

Konsekuensia di esaki ta, ku awendia, ta mes ora nos ta rekurí na palabranan ulandés i na splikashonan según idioma ulandés pa origen di palabranan na papiamentu. Komo ehèmpel Dr. Noel ta nombra e palabra: **yakuménchi**.

E ta di opinión ku e palabra aki no ta derivá di: „Jan en Mien", ni di „Lage mensjes" ni di „Jacomeiners" manera tin hopi kuenta ta bisa. „Yakumenchi", segun Dr. Noel, ta bini di e palabra inglès „Jack-men". E ta konta sigiente istoria en konekshon ku formashon di e palabra yakumenchi.

"Tempu ku tabatin militarnan den Forti, nan tabatin den servisio personanan ku tabata hasi trabou di bode, kantoorbediende of office-boys. E hendenan aki tabatin komo título ofisial: Jakman. Den boka di pueblo Jackmen a para bira: Jacumenchi. I komo tur Jack-men tabata hende koló kòrá, kabey kòrá a keda yama tur hende ku e tipo aki: yakuménchi."

Zaquitó p.e. no ta bini di e nombèr Jacquito, sino di e palabra Francés „sac" ku tradusí na papiamentu ta nifiká bok'e laman, na ulandes: inham.

Komo na laman'i Piscadera

Entrevista pa Mavis de Lannoy y Lucille Haseth

tabatin un „kleine inham" nan a yamele „Saquito", „Zaquitó".

Chobolobo, ta bini di Jacobo el Lobo.

Makurá ta bini di e palabra afrikanu kurá ku ta nifiká koraal. Pa hasiele den forma plural ta agregá e preposishon: ma. Makurá: hopi koraal.

Makamba, ta bini di otro palabra afrikanu: Makambé, ku ta nifiká: pirata, marinier etc.

Wishi no ta deformashon di Juicio na Spaño sino e ta bini di „Our wish" nomber di un landhuis ku tabatin na e lugá ey. Palabranan manera **aletria, aros, aleli** ta bini di árabe.

Dr. Noel ta ripití ku konstrukshon di papiamentu ta sali di un base spaño ya ku promé ku aña 1600 ta spaño tabata idioma na Antiyanan abou.

Dunando su curriculum Dr. Noel ta konta ku el a nase na Boneiru dia 13 di ougustus di 1884. El a biba n'e kas ku mulina den Kaya Grandi na Playa. Sitando su mes palabranan:

„Salvo la vista, duermo bien, digiero bien, no se me olvida nada i hablo mejor holandés que muchos que han estado en Holanda y mejor de lo que dice el sr. . '. v.d. Walle. Porque no hablo el holandés barato. Pongo mucha atención en lo que se llama: WELSPREKENDHEID.

Mi madre fué Coreana; una mujer de mucha cultura. Mi padre un Sorbonista. En casa hablábamos inglés y francés. Pero con todo eso lo primero que captaron mis tímpanos fué el papiamento. Yo lo aprendí de la nodriza. Aprendí holandés en el colegio y también en clases particulares con el maestro Mijnhardt".

Dr. Noel ta kontinuá su curriculum bisando:

„A los quince años me enviaron a Venezuela. Mi papá tenía negocios en Valencia y allí hice el bachillerato en ciencias filosóficas. Pasé el curso de filosofía y letras en Venezuela y lo terminé en España. En los Estados Unidos hice primero farmacia y luego medicina. Me estableci en Curacao como dentista en el año 1931".

INDEPENDENCIA DI ANTIYAS

Dr. Noel ta di opinión ku Antiyas mester bira independiente,. Analisando e posibilidatnan p'esaki e ta bisa:

1) „Seguir con Holanda. Eso no le va ni le viene a las Antillas. Sobre todo ahora que se habla en Holanda de dar a las Antillas la independencia como sea.

2) Asociarse con Venezuela. No sería mal. Pero tendría que ser una amistad „de persona a persona". No como súbditos,. Las ventajas de una amistad con Venezuela son muchas.

a) El Idioma: b) las costumbres y tradiciones casi iguales; c) en Venezuela no hay discriminación racial; d) el presupuesto enorme del cual también las Antillas podrían aprovechar; e) los buenos institutos educacionales en Caracas, Mérida, Valencia y otras ciudades.

3) Con los Yankees: sería un desastre. Otra dependencia.

Dr. Noel ta di opinión ku di tur manera Antiyas mester buska amistat ku paisnan di Latino-Amérika. Komo faktornan influyente e ta nombra: Posishon di Antiyas den region di Latino-Amérika;

Idioma ku base hispano;

Mentalidat hispano-amerikano;

Religión hispano (pasobra ta spañonan a plama katolisismo rond mundu);

Ideologia hispano-amerikano.

VENESOLANISMO

Rib'e pregunta ku tin influensia di Papiamentu riba loke nan ta yama „Venesolanismos", Dr. Noel ta kontestá ku si i e ta duna algún ehèmpel manera: trónchi, panseiku, tentalaria ku ta palabranan usá den e spaño di Coro.

Dr. Noel ta doño di un biblioteka enorme (casi 3000 obra) ku aktualmente ta representá un balor di mas o menos Bs. 60.000. Rib'e pregunta si e mes a skirbi algu relashoná ku su investigashonnan di Papiamentu, Dr. Noel ta kontestá:

„Esa es la caja de sorpresas. Nadie sabe ni siquiera adivina lo que tengo allí guardado. Allí tengo guardado mis estudios sobre el origen, la gramática, el diccionario, enfin todo lo relacionado con el idioma Papiamentu. Tan pronto esté mejor de la vista la abriré".

Siguiente pregunta na Dr. Noel ta: Kua ta e dokumentu mas bieu na Papiamentu ku e konose.

Kontesta: un karta públiko skirbi na aña 1730 kaminda un homber di kunuku ta konta ku el a traha i nan no ker a paguele. Despues di esei e artikulonan di Dr. Capy Meyer den Curacaose Courant di aña 1830 pa 1854.

E hendenan ku semper tabata mustra interès i tabata yuda Dr. Noel den su investigashonnan di papiamentu tabata e.o. difuntu Theófilo Cuales i Poly Lourents i fuera di nan hopi hende mas ku tabatin custumber di pasa seka dje na su ofisina pa kombersá.

ORTOGRAFIA.

Dr. Noel ta di opinion ku e **miho** ortografía pa un idioma t'esun ku ta respetá forma original di kada palabra. E no ta di akuerdo ni ku un ortografía kompletamente etimológiko ni ku unu fonológiko tampoco. Pero si un ortografía ku ta tene kuenta ku e base pa formashon di papiamentu komo idioma.

Por ehèmpel, segun Dr. Noel aunke ta usa e palabra **saminá** na lugá di eksaminá no mester skirbi samina, pasobra e sustantivo ta eksamen i no p.e. samen: asina tá mester skirbi eksaminá pa mantené relashon entre e verbo i su sustantivo.

Dr. Noel ta kompletamente kontra pa sustitui c pa k. Segun é no tin sufisiente rason sientífiko pa hasi esaki. Pa por yega, según Dr. Noel,, na un ortografía adekuado pa papiamentu mester trata na haña uniformidat pa medio di akuerdo.

GRAMATIKA

Dr. Noel ta sigur ku papiamentu tin su gramátika reglamentá. No un gramátika formá solamente pa sierto kustumbernan. Papiamentu su pluralisashon di sustantivo p.e. tin su reglanan. No ta pa loko ta usa: **nan**. Por ehempel no ta usa: **nan** den siguiente kasonan:

a. despues di un numeral: seis ruman;

b. después di un adhetivo: indefiní, hopi buki, masha hende, diferente pakus, tiki kos, varios mucha; c. después di un lokushon kuantitativo: kantidat di hende, miles di mucha,; d. después di e interogativo „kuantu" kuantu hende, kuantu kos; e. sustantivonan kolektivo tampoko ta haña: **nan** polis, trabow, kuminda, muzik, arte, hurado, emoshon redu.

Pa demostrá un biá mas ku papiamentu definitivamente ta formá di spaño Dr. Noel ta pronunsiá un frase (na spaño mashá Castizo) ku ta: „La cena que habría de ser la última" Na papiamentu tambe nos por bisa: „E sena ku lo tabata bai ser e último" Segun Dr. Noel esaki ta un di e partinan elegante di nos idioma.

Anke na papiamentu ta eksistí „voz pasiva", ta preferible usa „voz aktiva". Manera por ehèmpel: **Nan a ko'é prezu** ta mihó ku el a wordu (of el a ser) ko'é prezu.

E frase aki den pretérito indefinido lo ta; el a keda prezu. Uso di adhetivo den forma maskulino o femenino kasi no tin na Papiamentu. En bista di eufonía, Dr. Noel ta haña ku den varios kaso mester tene kuenta ku e diferensia. E ta nombra tur palabra ku ta terminá ku **ción** (na papiamentu ku shon) meskos ku na spaño mester haña adhetivo femenino.

UN MANIFESTASHON ARTISTIKO. Adhetivonan invariabel ta por ehèmpel: akseptabel, posibel, invariabel, notabel, etc.

VOKABULARIO

Den Dr. Noel su kaha di sorpresas tin tambe un vokabulario di papiamentu. E ta nombra algún palabra di kuá e ta splika tambe nan origen:

chuchubi, ku na Venezuela ta chibichibi, ta bini di e nomber outóktono spaño: chuchube of chuchuba; **palabrúa** ta bini di pájara-bruja na spaño; **totolika** ta bini di tórtola (spaño) **larga, largá, lagá, laga** un muhé largá (un muhé pa su kuenta, p.e. ku a bandoná su kas i su kasá) un muhé lagá na **kas** (un muhé ku nan a bai laga na kas) suku largá (suku bruin) si bo'n ke, bo laga (si bo'n ke, keda sin hasi'ele) larga bai yu (dispársé) lagami na pas, **serka, seka, serká** serka di muri (muriendo) seka morto (kasi muriendo) seka dje (band'e dje) serká (kura'i kabritu)

Konkluyendo Dr. Noel ta ripití ku papiamentu desde un prinsipio ta formá ku su propio vokabulario, su propio gramátika i su propio ortografía.

Si nos ke logra algu den asuntu di establesé papiamentu komo idioma uniforme, nos lo por logra esaki, pa medio di konvenionan ku mester sera ainda.



Foto di dr. Noël saka den e tempu ku e tabata konosi na Korsow komo dentista den anjanan trinta.

Verkeersmaatregelen bij San Nicolaas

ORANJESTAD — Ingaande maandag 25 oktober zal in verband met de reconstructie van de kruising gevormd door de hoofdverkeersweg, Oranjestad-San Nicolas en de weg Kibaima Tanki Flip, nabij het Drive In theater, het gedeelte van de hoofdverkeersweg Oranjestad-San Nicolas, gelegen tussen de kruising te Mahuma en de kruising te Pos Chikito, voor het doorgaand verkeer worden afgesloten, voor de duur van ongeveer een maand. Het verkeer komende uit de richting van Oranjestad en gaande in de richting van San Nicolas zal via de naamloze weg leidende door Simeon Antonio en Cas di Paloma en de oude hoofdverkeersweg worden omgeleid. Het verkeer komende uit de richting van San Nicolas en gaande in de richting van Oranjestad, zal via de kruising te Pos Chikito, de oude hoofdverkeersweg en de naamloze weg leidende door Cas di Paloma en Simeon Antonio worden omgeleid.

Het verkeer komende uit Oranjestad en gaande in de richting van Santa Cruz zal via de kruising te Mahuma en de naamloze weg leidende door Sabana grandi worden omgeleid. Het verkeer komende uit de richting van San Nicolas en gaande in de richting van Santa Cruz, zal via de kruising te Pos Chikito en de naamloze weg leiden door Sabana Basora, worden omgeleid. Deze maatregelen zullen door middel van verkeersborden, verkeershekken en aanwijzingen voor het verkeer op deze wegen kenbaar worden gemaakt.

Veiligheidsbehalve dient men er goed rekening mee te houden dat gedurende de renovatie van voornoemd kruispunt, voortdurend tractoren, bulldozers en overstekende trucks gebruik zullen maken van de bestaande rijbaan, voor het verrichten van de nodige werkzaamheden. Uit oogpunt van veiligheid en vrijheid van het verkeer op voornoemde wegen, is het noodzakelijk dat de weggebruikers voor de duur van de werkzaamheden, met inachtneming van de verkeersmaatregelen ter plaatse, hun snelheid tijdig aan de veranderde situatie aanpassen.

WCA-programma voor kinderen goed gelukt

ORANJESTAD — Donderdag voor het laatst hebben de leerlingen van de Abraham de Veerschool, die deelnemen aan een programma, dat is opgesteld door de Womens Club of Aruba, een maaltijd kunnen voorbereiden in de keuken van het Americana hotel. De eettafels werden versierd met de boeketten bloemen, gemaakt door een andere groep. Ook werden de lampen van Kwihi en macrame, officieel overhandigd aan mevrouw Marieta Oduber, de voorzitster van de „ways and means" commissie van de Womens Club, die deze zal verkopen op haar kerstbasaar. Het programma als geheel is goed gelukt. De dank van de WCA gaat vooral uit naar mevrouw Trees Brinkman, de heer Sille Thijssen, Bertha's Flowershop, de heer Julio Maduro, Lago church community, Aruba agencies die voor een heleboel versnaperingen had gezorgd en in het bijzonder aan de heer Johnson van het Americana hotel, die de kinderen de gelegenheid heeft geboden gebruik te maken van de keuken, de rondleiding door het hotel en voor de maaltijden aangeboden aan de leerlingen.

Protest tegen show van Rudi Carell

BONN — De Duitse dierenbescherming heeft in de Westduitse hoofdstad Bonn geprotesteerd tegen het optreden van een beer in de Westduitse televisie-show van Rudi Carell. De organisatie is van mening dat het gebruiken van een dier ter „bevrediging van de sensatielust" smakeloos is.

Colombiaanse ontvoerders waren fanatici

Leupin weet nog niet of hij wel of niet is "vrijgekocht"

SCHIPHOL. — Nog wat zwak omdat hij vrijj veel is afgevallen, maar geestelijk in een uitstekende conditie, zoals hij zelf verklaarde, is de honorair consul van Nederland in Cali Colombia, Eric Leupin, donderdagmiddag met zijn vrouw uit Zurich op Schiphol aangekomen. Eric Leupin werd in januari van het vorig jaar door linkse guerrillastrijders ontvoerd. Na een gevangenschap van twintig maanden, die hij heeft doorgebracht in een kamp in de rimboe werd hij op 2 oktober j.l. door zijn ontvoerders vrijgelaten.

Leupin kon na zijn aankomst op Schiphol geen antwoord geven op de vraag of er voor zijn vrijlating een losgeld was betaald. Dit was wel een van de eisen van zijn ontvoerders geweest, evenals de vrijlating van een aantal politieke gevangenen, die in Colombiaanse gevangenissen vastzitten. „Ik ben gedurende mijn gevangenschap van alle informatie verstoken geweest. Wanneer ik in Colombia terug ben, zal ik op de hoogte worden gesteld van alles wat er tijdens mijn verblijf in de rimboe is gebeurd", aldus Leupin. De Nederlandse echtgenote van Eric Leupin, mevr. Anneke Leupin-Amelunxen, bevestigde wel dat de familie van Leupin de vrijlating van haar man had bewerkstelligd. Maar ook zij verklaarde niet te weten of er een losprijs was betaald.. „Dat krijg ik te horen wanneer wij terug zijn"., zo zei ze. De Nederlandse regering heeft indertijd geweigerd voor Eric Leupin, die de Canadees-Zwitserse nationaliteit bezit, een losgeld te betalen. De vraag of Leupin dat een juist standpunt vond, antwoordde hij dat hij niet op de hoogte was van de houding van de Nederlandse autoriteiten met betrekking tot zijn ontvoering. „Wel vind ik dat geen enkele regering moet toegeven aan dit soort eisen bij dit soort zaken. Dit leidt alleen maar tot nieuwe ontvoeringen terwijl deze praktijken juist moeten worden gestopt", aldus Leupin. Tijdens zijn gevangenhouding heeft hij met zijn ontvoerders wel over politieke zaken gesproken. Zijn ontvoerders waren volgens Leupin leden van een Leninistisch-Marxistische groepering. Leupin omschreef ze als „fanatici die alle middelen gebruiken om hun doel te bereiken. Ik heb dan ook vaak gedacht dat ik niet meer levend uit hun kamp zou terugkeren". Waarom zijn ontvoerders juist Leupin als slachtoffer hadden uitgezocht hebben zij hem nooit meegedeeld. Of Eric Leupin en zijn vrouw opnieuw voorgoed naar Colombia, waar Leupin een bosbouwbedrijf had, zullen terugkeren, is nog niet bekend. "Dit besluit hebben wij nog niet genomen", zo zei het echtpaar. De reis naar Nederland maken de heer en mevrouw Leupin op uitnodiging van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. Vandaag worden zij ontvangen door koningin Juliana en prins Bernhard op paleis Soestdijk.



Israeli's spraken met Palestijnen

TEL AVIV — Vier vooraanstaande linkse Israeli's hebben vorige week in Parijs besprekingen gevoerd met Palestijnse vertegenwoordigers,. Dit heeft een van hen, generaal B.D. Mattitiahoe Peled, in Parijs meegedeeld. Dr Peled en de andere drie — het parlementslid Meir Pail, de journalist Oeri Avineri en een oud-directeur-generaal van het ministerie van Financien, dr Yaacob Arnon — zijn leden van de Israel-Palestina vredesraad.

Dr Peled zei dat tijdens het overleg duidelijk gemaakt werd dat als Israel zijn verzet opgaf tegen hervatting van de Geneefse conferentie met deelneming van een Palestijnse delegatie, er een mogelijkheid was dat de Palestijnen Israel zouden erkennen.

Peled bevestigde niet een bericht van de Israelische radio dat de Palestijnen leden waren van de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO, waarmee de Israelische regering weigert te onderhandelen omdat zij deze beschouwt als een terroristische organisatie.

Vorige maand hebben drie Israelische communistische leiders in New York besprekingen gevoerd met vertegenwoordigers van de PLO.

Lid van Muzorewa's delegatie niet vrij

SALISBURY — De Rhodesische autoriteiten willen de ANC-functionaris Enos Nkala, die door bisschop Abel Muzorewa was opgenomen in de Geneefse delegatie, niet in vrijheid stellen. Dat is dinsdag meegedeeld door ANC-zegslieden in Salisbury. Nkala is ongeveer vijf maanden gearresteerd.

Een andere ANC-functionaris, Henry Kachidza, die eveneens was benoemd in Muzorewa's delegatie, zal wel worden vrijgelaten.

Kiwanis bloedbank

PHILIPSBURG — De jongste serviceclub van Sint Maarten, de Kiwanis zijn bijzonder druk met voorbereidingen voor de eerste activiteit waarvan de opbrengst bestemd zal worden voor het schenken van een bloedbank aan het hospitaal waarmede een bedrag van vier mille is gemoeid. Op 21 november aanstaande wordt op de binnenplaats van het nimmer afgebouwde La Belle Creole hotel een grote barbecue gehouden waarvan de opbrengst ten goede komt aan deze bloedbank. De voorzitter van de commissie Tom Hoogstraten vertelde de Amigoe dat niet minder dan zes bands belangeloos medewerking zullen verlenen. Het zijn Risdon Steelband, Herbij Halow Creation, Rolling Stones, Super Fly Brothers, Creole Stars en San Fernando Brothers. Ook de Sint Maarten Hotel Association zal alle medewerking verlenen ondermeer door beschikbaar stellen van personeel.

St. Maarten verwacht druk cruise seizoen

PHILIPSBURG — Een delegatie uit Sint Maarten bestaande uit gedeputeerde voor toerisme Sam Hazel, hoofd toeristenbureau Cornelis de Weever en voorzitter Sint Maarten Merchants Association Ben Vlaub hebben de afgelopen week in Miami, New York en Puerto Rico bezoeken gebracht aan cruise schip maatschappijen in verband met samenstellen van cruises voor komende seizoen. De heer Ben Vlaun die vrijdag op Sint Maarten terugkeerde vertelde Amigoe bijzonder voldaan over deze reis te zijn waaruit duidelijk gebleken is dat Sint Maarten er goed op staat en een druk cruise seizoen tegemoet kan zien.

Nieuw pand aan Pondfill

PHILIPSBURG — De firma Hagenmeijer Salas heeft sedert kort een geheel nieuw pand aan de Pondfill betrokken waaruit de voorspoedige groei van dit bedrijf blijkt. Twee jaar geleden werd met twee man in een oude opgeknapte loods begonnen en thans kan een modern kantoor en opslagplaats waar dagelijks zeven mensen werk vinden worden betrokken. De heer Oswaldo de Castro broer van directeur Economische Zaken M de Castro vertelde de Amigoe bijzonder voldaan te zijn over de groei van het bedrijf waarvan hij directeur is. Hij hoopte dat er spoedig een geregelde verbinding per schip met de Benedenwinden zal komen want de huidige slechte en niet regelmatige verbinding speelt de verschillende bedrijven op Sint Maarten voor hun aanvoer van goederen behoorlijk partner.

Guadeloupe leeft in angst en vrees

PHILIPSBURG — Op Guadeloupe vreest men dat in december aanstaande de vulkaan La Souffriere tot uitbarsting zal komen. Een speciale verslaggever van de Amigoe die gisteren op Guadeloupe vertoefde en trachtte enige foto's te maken kreeg geen toegang tot de omgeving van de gevreesde vulkaan. Zeker niet toen men hoorde dat de pers er was. Tijdens gesprekken met de bevolking bleek dat men in angst en vreze leeft dat de vulkaan in december tot uitbarsting zou komen tegen de mening van geleerden is.

Claude Wathey:

Verkeerde gegevens in K.L.M.-brochure

PHILIPSBURG — In een gesprek met de Arubaanse redactie van de Amigoe vertelde het eilandsraadslid tevens Statenlid van de DP Claude Wathey niet te spreken te zijn over de KLM brochure „Nederlandse Antillen uw vakantieland", waarin ten aanzien van Sint Maarten vele onjuistheden en onvolkomenheden voorkomen.

In een scherp protest heeft de heer Wathey de gevolmachtigd minister hierop gewezen. „De hele uitgifte ademt weer het bekende gebrek aan nauwkeurigheid. Kennelijk, aldus de heer Claude Wathey in zijn brief aan de gevolmachtigd minister in Den Haag — met copieen aan Sint Maarten Tourist Association de de — KLM.

Vertegenwoordiger op Curacao en Ruiz gaat men op het kabinet nog steeds er van uit „wij weten het wel.

Helaas is in het verleden al te vaak bewezen dat „men" het bij uw kabinet niet weet.

Het eilandsbestuur van Sint Maarten zou dan ook gaarne zien dat wanneer publicaties over Sint Maarten plaatsvinden de tekst vooraf door Sint Maarten kan worden ingezien, verbeterd en of aangevuld.

Mogelijk, aldus vervolgt de heer Wathey in zijn brief aan de gevolmachtigd minister, zullen deze op en aanmerkingen met een schouderophalen als irrelevant worden afgedaan. Sommige aanmerkingen zijn misschien irrelevant. Maar zij bewijzen temeer hoe nuttig het is het ontwerp van de tekst ter toetsing aan de feiten of omstandigheden op te sturen. Tenslotte als men van plan is iets te doen dan kan het zonder al te veel moeite ook goed gedaan worden. De heer Wathey haalt in zijn brief een tiental ... aan die niet met de werkelijkheid kloppen of waarbij Sint Maarten „vergeten" werd.

Ten aanzien van het eiland zelf vermeldt men een rondrit naar Fort Hill dat per auto ... bereikbaar is vermoedelijk wordt bedoeld het Fort Amsterdam, de plaats waar Peter Stuyvesant zijn been ...

Ook het tropisch regenwoud op de Flagstaffberg is eveneens per auto niet bereikbaar. Hier wordt kennelijk bedoeld de P... du Paradis.

De heer Claude Wathey vertelde de Amigoe dat hij gemeend heeft uitvoerig te moeten reageren op deze „verkeerde voorlichting" omdat dit Sint Maarten schade berokkent, terwijl het toch een kleine moeite is om zich op de hoogte te stellen van de werkelijkheid.

Arabieren klagen over Israelische piraterij

NEW YORK — De Arabische groep V.N. heeft dinsdag Israel beschuldigd van piraterij op open zee tegen Arabische burgers en secretaris-generaal Kurt Waldheim verzocht maatregelen te nemen om daar een eind aan te maken. De afgevaardigde van Koeweit, Abdulla Yaccouq Bishara, die deze maand voorzitter is van de groep, zegt in een brief aan Waldheim dat de „Israelische partij zich uitbreidt". Bishara geeft daarbij voorbeelden van vermeldingen in de Israelische pers van het opbrengen van schepen bij de Libanese kust, zoals de Cyprische Peacemaker en een schip met de naam Niyazi dat op weg was van Sidon naar Limassol.

MEDELLIN — In het Colombiaanse Medellin hebben zich donderdag ernstige onlusten voorgedaan, die een saldo opleverden van twee uitgebrande auto's, een vijftigtal aangehouden studenten en vijf zwaargewonde politieagenten. De twee politieauto's werden in brand gestoken op het terrein van de universiteit van Antioquia. De rust is intussen in de stad hersteld. Politie en militairen patrouilleren door de straten.

Tamarijndienst

WILLEMSTAD — In de zondagavondkerkdienst in de Tamarijn op 24 october zal gepoogd worden een antwoord te vinden op de vraag: Bidden maar hoe?

Wij hebben het allen geleerd, soms weer afgeleerd, er heel vaak moeite mee in deze tijd. Voor weer anderen is bidden veranderd in vloeken. Toch ... willen we dat misschien niet erkennen wij zijn er niet "los" van!

Niet voor niets wordt bidden wel genoemd: het ademen van de ziel. Aan de dienst wordt muzikale medewerking verleend niet door het Fortemkoor, zoals oorspronkelijk verwacht was maar door mevrouw P. Vreekamp, alt, die liederen van Mendelsohn en Handel zal zingen. Zij wordt daarbij begeleid door de pianist in deze dienst mr. F. Sinia. De voorganger is ds J. Veen,. Ieder wordt van harte uitgenodigd tot de dienst die om 19.30 uur begint en gehouden wordt in het Jeugdgebouw "de Tamarijn", M... haaiweg.

Papiamentse dienst in Fortkerk

WILLEMSTAD — - Zondagavond wordt de maandelijkse Papiamentse dienst in de Fortkerk gehouden. Het is iedere maand weer verheugend het groeiende aantal kerkbezoekers te zien, die in het Papiaments dus op eigen wijze, met eigentijdse liederen, gebeden en getuigenissen God en zo ook elkaar willen dienen.

De dienst van zondagavond 24 oktober 1976 staat onder het onderwerp: "WIJ PRATEN ZOVEEL, LATEN WIJ GOD EENS AAN HET WOORD LATEN."

De kerkdienst begint om 19.00 uur 's avonds, ze staat onder leiding van ds J. Jonkman.

CUIABA — De 1.777 km lange verkeersweg, die Cuiaba, hoofdstad van de Braziliaanse staat Mato Grosso verbindt met Santarem, aan de oever van de Amazone, is officieel opengesteld. Met de aanleg van de weg, die het Amazone-gebied noord-zuid doorsnijdt, is in 1970 begonnen.

Santarem is een belangrijke haven aan de Amazone die via een zijarm van de rivier toegang geeft naar Macapa en Belem aan de Atlantische Oceaan.

Nobel-letterkunde naar Amerikaan Saul Bellow

STOCKHOLM — De Nobelprijs voor letterkunde 1976 is door de Zweedse academie van wetenschappen toegekend aan de Amerikaanse auteur Saul Bellow. Bellows uitverkiezing zet de kroon op een exclusief Amerikaans Nobel -jaar. De prijzen voor economie, natuurkunde, geneeskunde en scheikunde werden eerder toegekend aan Amerikaanse geleerden.

De Nobelprijs voor de vrede wordt dit jaar niet uitgereikt.

De 61-jarige Bellow, wiens wortels in Chicago liggen, kreeg de prijs voor zijn gehele oeuvre, „dat begrip voor de mens paart aan een subtiele ontleding van de hedendaagse cultuur". Bellow, van orthodox-joodsen huize, debuteerde als romancier in 1944 met Dangling man. Zo niet de beste, dan toch meest gelezen roman van zijn hand is Herzog. Vorig jaar verscheen zijn jongste werk, Humboldts gift. Bellow is een man die van zichzelf zegt dat hijj altijd „hartstochtelijk „heeft verlang naar het schrijverschap". Hij is ook iemand die aan de schrijverschap geen consequenties wil verbinden voor zijn persoonlijke leven. „Ik wil niet toetreden tot de „jet set" zoals Gore Vidal en Truman Capote", zei Bellow eens, „als Norman Mailer de Joe Louis van de literatuur wil spelen, mag hij dat van me. Maar ik wil geen publiek bezit worden of op de tv komen.

Ik ben wat je wil zijn een ouderwetse schrijver." Bellow heeft ook in zijn werk duidelijk gemaakt dat hij weinig waarde hecht aan „prijzen of lauwer kransen". In Humboldts gift wint een vriend van de hoofdfiguur, de dichter Humboldt Fleisher, de Amerikaanse pullitzer-prijs hetgeen Humboldt smalend doet spreken van „kippestront". Bellow is behalve romancier ook wetenschappelijk aktief. Hij doceert letteren en sociologie aan de universiteit van Chicago. Bellow werd op 10 juni 1915 geboren in een voorstad van Quebec als zoon van een joodse uienkoopman die voor het uitbreken van de eerste wereldoorlog vanuit Rusland naar Canada was geemigreerd. Toen Saul 9 jaar was verhuisde het gezin naar Chicago, waar Bellow Senior een kolenhandel begon. De jonge Bellow kreeg een orthodox-joodse opvoeding die hij zich herinnert als „vol bijgeloof en magie, iets uit de middeleeuwen". Bellow leerde in zijn jeugd vier talen: Engels, Hebreeuws, Jiddisch en Frans. Hij ging in Chicago naar de universiteit, maar studeerde als „bachelor" in anthropologie af aan de Northwestern University.

Dat was in 1957, toen Amerika kampte met de grote depressie. Bellow nam in die periode deel aan een schrijversprojekt, dat was opgezet door een van de Amerikaanse arbeidscheppende overheidsinstellingen. Van 1942 tot 1968 doceerde hij aan de diverse universiteiten, die van Chicago, Princeton en Yale. Hij is drie keer getrouwd geweest en heeft uit elk huwelijk één zoon.

In de overwegend op „aktie" ingestelde Amerikaanse romantraditie heeft Bellow een niet erg gangbare heldentype neergezet dat van de intellectueel bepaalde en intellectueel geplaagde mens wiens tragiek overigens bijna altijd door humor en zelfspot wordt getemperd. Bellows helden zijn ook geen „gevallen", maar mensen die ondanks al hun moeilijkheden deel blijven van de alledaagse werkelijkheid. Dankzij die optiek is Bellow dus zowel criticus van zijn tijd als speurder naar de essentie van het menselijk bestaan. De Zweedse academie onderscheidt in haar rapport twee perioden in het werk van Bellow. De eerste loopt globaal van Dangling man tot Seize the day, welk in 1956 verschenen boek „een van onze eigentijdse klassieken" wordt genoemd. In die eerste periode, aldus de jury, had Bellow een aanpak die niet zozeer gericht was op dramatische aktie alswel op het verhelderen van wat de hoofdfiguur bezighoudt. Maupassant, Henry James en Flaubert worden genoemd als schrijvers wie de Bellow van die periode de verwantschap vertoont. De tweede periode, de eerste gedeeltelijk overlappend, begon in 1953 met The adventures of Augie March, die aanzetten vertoonde tot de „schelmenroman".

Deze lijn werd, nog veel duidelijker, doorgetrokken met Henderson the rain king (1959). Herzog, mr Sammler's planet (1970) en Humboldt's gift. Onder joods-Amerikaanse schrijvers als Bernard Malamud, Philip Roth en Isaac Bashevis Singer, heeft Bellow als eerste de specifieke gedachten—en ervaringswereld van de Amerikaans-joodse intellectueel in Romanvorm doorgegeven aan een groot publiek. In Europa heeft men Bellow willen zien als een geestverwant van de Zwitser Max Frisch en ook een link willen leggen met de Italiaan Giorgio Bassani (De tuinen van de Finzi-Contini)). Vruchtbaarder lijkt echter een vergelijking met de Duitser Thomas Mann. Net als bij Mann hebben Bellows helden dikwijls weinig „poids" vitaliteit en staan zij model voor de problematiek van intellectuelen in een botte wereld. Bellows „anti-helden" zijn wel vermoeid, maar niet uitgeblust.

Het zijn, besluit de Zweedse academie haar rapport, mensen zonder hechte ankers in het leven, maar altijd op zoek naar die vaste positie,. Mensen die nooit ophouden te geloven, dat de waarheid tenslotte moet zegevieren. Dankzij die optiek heeft Bellows oeuvre blijvende grootheid, aldus het rapport.

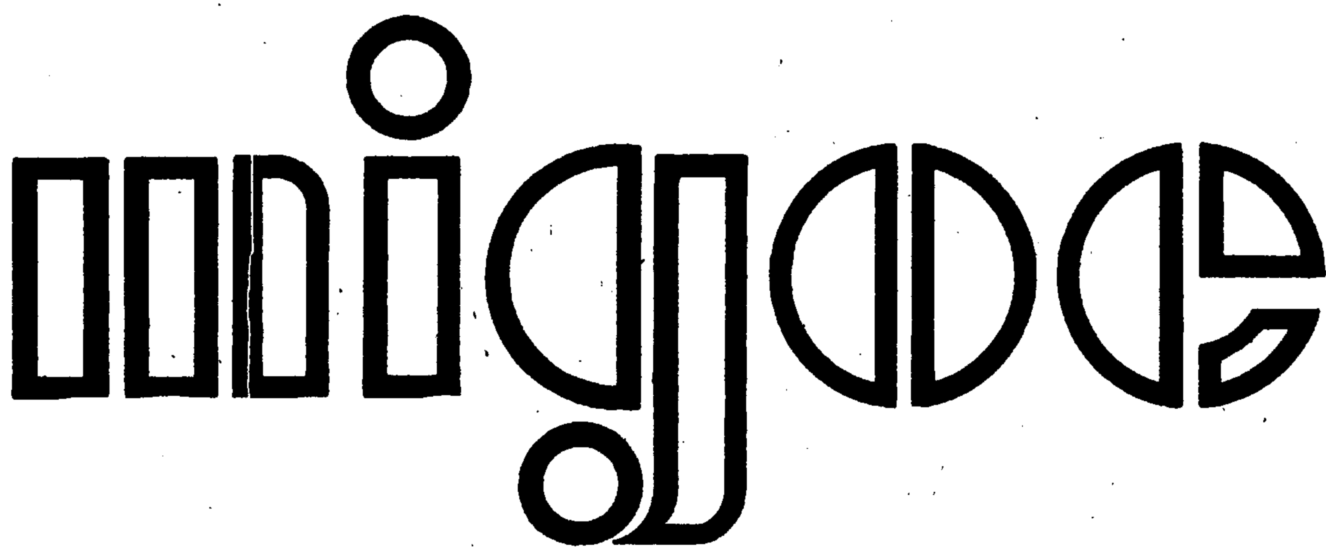
Ondanks zijn afkeer van prijzen toonde Bellow zich erg blij met zijn uitverkiezing. (Hij was er overigens al op voorbereid omdat de Zweedse televisie zich niet had gehouden aan het embargo waardoor zijn naam al twee dagen in de pers circuleerde). „Het is een grote eer", zei Bellow in Chicago waar hij net was opgestaan. "Per slot, de Nobelprijs is genomen door een paar eerste klas schrijvers". liet de laureaat er niet zonder ironie op volgen. Zou er nog een feestje komen, had hij nog festiviteiten in de zin, champagne soms??

„Nee", antwoordde Bellow, „ik ontbijt niet met champagne, dat lijkt me meer iets voor Truman Capote". Maar Capote heeft toch nooit de Nobelprijs gekregen? „Nee (grinnekend) „maar hij wacht nog steeds . Nou ja, hij is ook jonger dan ik." Bellow is wel van plan naar Zweden te komen om de prijs persoonlijk uit de handen van koning Carl Gustaf in ontvangst te nemen.

Garnizoen Peking steunt Hoea

HONGKONG - Het garnizoen Peking van het Chinese volksbevrijdingsleger heeft plechtig beloofd het centrale partijcomite onder de nieuwe voorzitter Hoea Koeo-feng te beschermen, zo meldde zondag radio-Peking. Volgens de radio hebben kader en manschappen van het garnizoen „hun waakzaamheid verscherpt" en zijn ze „vastbesloten, nieuwe bijdragen te leveren tot bescherming van het centrale comite van de partij onder leiding van kameraad Hoea Koeo-feng en van de hoofdstad van ons socialistisch vaderland....." De radio meldde dat het garnizoen, waartoe veteranen behoren die nog hebben deelgenomen aan de fameuze lange mars onder leiding van wijlen Mao Tse-toeng en aan veldslagen in een tijdsbestek van verscheidene decennia, de geschiedenis van strijd tussen twee lijnen in de partij had bestudeerd. De conclusie was dat „wie tracht de partij uiteen te doen vallen, tot mislukken gedoemd is"..





English Companion

Fringe benefits eliminated from contracts

Labor unrest paralizes activities in Argentina

BUENOS AIRES — While work is getting back to normal in the energy sector and solutions are predicted for a 16 day long conflict, the postal-telegraph and bank workers opened the week with signs of unrest.

About 15 bank branches were the scene of job actions. A similar situation is to be noted at the main postoffice and a centrally located postal-telecommunications branch. The bank and postal-telegraph workers have began protest actions over changes in their working conditions.

In the bank sector, workers oppose a change of hours slated to take effect November first, while the postal and communications people protest the elimination of fringe benefits from their union's contracts with state enterprise and agencies.

These sectors in turn have followed the example of the workers in the power plants.

SEGBA (Greater Buenos Aires electricity service), CIAE (Italo Argentine electricity company) and water and power were hit by a strike two weeks ago when SEGBA fired close to 300 people. The company acted under a law promoted by the Economy Ministry which enables management to get around the seniority provisions of union contracts.

Those fired include the former top leaders of the Buenos Aires light and power union, which is now under direct supervision (intervention) and control by the military, as well as scores of shop stewards. The sector's rank and file have likewise been protesting at the elimination of fringe benefits from contracts.

Press sources here say that the energy conflict will be completely solved in the next few days. They explain this by saying that a top church dignitary is serving as mediator.

It was also reported that over the weekend, some ousted labor leaders made similar moves in response to concern in official circles over the development of the energy conflict. Those who are interested in a thorough study of the problem include General Tomas Liendo, the Labor Minister.

The job actions have largely consisted of slowdowns, though no incidents are reported, according to the daily Cronica. Several sectors of this capital and its surrounding area are being hit by blowouts.

Military guard units at "SEGBA" offices have been reinforced, while marines are guarding the generating plants located in the port area. Meanwhile, activity in several banks is at a standstill due to the burning of insecticide pellets that give of a lot of smoke, and the placement of packets made up to look like explosive devices.

However, several genuine bombs were deactivated by specialized police in banks and post offices.

Antigua trade mission expected in St. Maarten

PHILIPSBURG — A trade mission from Antigua is scheduled to pay an official visit to Sint Maarten from October 24th to 26th,. The mission will be headed by the Deputy Minister of the Ministry of Agriculture and Supply and the purpose of the visit is to promote an export market for Antigua products. While in Sint Maarten they will hold discussions with the hotel association and government.

Womens club organizes panel discussion

ORANJESTAD — The Business and professional womens club of Aruba invites all members and friends for an interesting meeting to be held on Tuesday october 26 at the Colegio Arubano. There will be a panel discussion on ,,Women in the paramedical professions." Members of the panel will be Vivaian Anaya (born in Aruba and with a medical certification at the John Hopkins hospital, Sherri Hayes who graduated from the University of Connecticut as a physical therapist, Betty Tromp, registered nurse and Shirley Daniel who received her degree as radiological technologist at the Arlington Memorial Hospital in Pennsylvania.

CARACAS - The educational institute of Venezuela has announced that a mass campaign to wipe out illiteracy affecting 776 thousand 139 adults will be launched soon.

MEDICAL CORNER

by Dr. A. J. Samander

Power

("He is truly great in power — who has power over himself...")

EVER SINCE NAKED man decided to wear a fig leaf, he was looking for power over his fellow man. Primitive man made spears out of branches and knives out of sharpened stone. Man's thirst for power will never end for it can never be quenced. Tomorrow always brings a new period of power — through modern weapons invented by scientists. Now, in our modern times, war in prohibitive because it is totally destructive for both the victor and the loser.

Yet, through all these centuries, man has often neglected the most precious power of all, and that is power to be his own master before he can master others.. This power is built on sacrifice, on discipline and determination. Very simply, it is called "WILL POWER":

The ruler who can conquer continents, yet cannot conquer himself, is lacking in victory. Hitler almost conquered half the world, but in the end his twisted mind was his own destruction that led his enemies to a devastating victory:

We live in two worlds; the world around us and the world within us; ourselves. Every living soul around us can think we are successful and immune to failure. However, unless we know ourselves and are our own masters, it matters not what the world thinks of us, but what we think of ourselves. A person can be a successful business man to others, yet to himself he may be a lost alcoholic. Life is full of vices, and we can fall victims to many of them.

Some of us are hooked to drugs, others to nicotine, while still others to plain food; the list has no end.

Yet, when we are born, we are given a free will to choose for ourselves for as long as we live. If we work at it during our early years, there comes a time in the life of each of us when confronted with a challenge, we can all say: *"I can and by God, I will...*

Peruvian government fires all fishermen

Anchovy fleet will be denationalized

LIMA — All fishermen working for the state firm, Pescaperu, were fired by the Maritime Ministry. This step was taken following a 48- hour deadline which was up on Thursday given to the nine thousand six hundred crew members of the fishing boats to call off their strike begun last Monday. On that day the fleet devoted to catching anchovies, the raw material for producing fishmeal and oil, was scheduled to sail to start this year's season. The fishermen, who are opposed to transferring the fleet to private hands, stayed on land. The conflict between the fishermen's federation and the authorities goes back to the decision made in July by the Peruvian government to sell the 533 fishing boats making up the Pescaperu fleet to small private businessmen.

The economic importance of fishmeal, which accounts for up to 25 percent of the nations foreign exchange earnings, and the financial crisis the industry was led into by private owners, were the reasons given for the expropriation in 1973. Last July the Fishing Minister, Real Admiral Francisco Mariategui Angulo, said that a surplus labor force in Pescaperu was the major cause of the continuance of the crisis and, therefore, the government decided to sell the fleet, keeping fishmeal production under state ownership The fishermen argue the denationalization of fishi[...] besides adversely affecting [...] interests of the firm and [...] state itself, will leave sev[...] thousand jobless and dep[...] them of a number of la[...] benefits. The state comp[...] was authorized to ope[...] register of fishermen who [...] to work under the conditions [...] by the company. This [...] sign-up will be open [...] midnight October 27, [...] Maritime Ministry commun[...] added. It went on to say [...] these provisions do not af[...] the activities of the 240 bo[...] handed over to private own[...] 220 of which were purchased [...] fishermen, according to [...] announcement here. Under [...] law on the transfer of the fl[...] the fishermen and former b[...] owners have preference [...] purchasing the anchovy fish[...] boats on sale, but curr[...] anyone can buy them [...] Pescaperu.

LONDON. — Police have [...] they were questioning a man [...] a woman in connection wi[...] 500,000 sterling diamond raid [...] Amsterdam three years ago.

A Scotland Yard spokes[...] said Dutchh police flew [...] London last weekend to [...] British robbery squad detecti[...]

Police said jewellery wor[...] 500,000 sterling had been [...] covered, but that it was n[...] thought to have come from the Amsterdam robbery, in whi[...] four men, two of them arme[...] bound and gagged the sta[...] before stealing the diamonds.

Brazilians are more afraid of the police than of criminals

RIO DE JANEIRO - The ruling National Renovating Alliance Party has predicted victory in next November's municipal elections, while a wave of rightwing terrorism mounts in Brazil as evidenced by recent events.

Ruling party Senator and president of the Congress, Jose de Magalhaes Pinto said that the alliance will win a crushing victory in the November 14 voting for 35 thousand municipal seats. One of the reasons for this optimism are the restrictions imposed on the election campaigning of the Brazilian Democratic Movement - the only authorized opposition party-lawmaker Paulo Brossard said.

The law preventing candidates from campaigning on radio and television "is the biggest step backward in the political history of the country", the congressman said.

These statements on the elections, which observers say, will not lead to any basic change in the governmental structure imposed by the military in 1964, where made amid a scene of social and political turmoil.

In recent days a number of catholic prelates and church property have been attacked by the self-styled "Brazilian anti-communist alliance", an organization calling on the government to step up repression.

In other incidents the Jesuit priest Joao Bosco was shot to death by police, while former justice prosecutor Helio Bicudo made some interesting disclosures concerning the "death squadron".

With government connections since its creation in the fifties, the "death squadron" is made up of police in active service or retired who "distinguished" themselves in the fight against "leftwing subversion", Bicudo says in a book recently published here.

In recent months the squadron took the credit for the murder of more than fifty people, while since August the anti-communist alliance carried out several attempts and abductions of alleged leftists, such as the priest Adriano Hipolito.

Hipolito, bishop of the town of Nova Iguazo, was kidnapped and beaten in late September for his continual accusations against the squadron, the local press reported.

The prelate is also the author of a phrase which received corroboration last week. The bishop had said that Brazilians are more afraid of the police than of criminals.

Several days ago the Jesuit priest Joao Bosco was shot to death by police in the state of Mato Grosso while protesting against the repression of the peasants in the region.

Wall Street

NEW YORK — Further evidence of slack in the U.S. economy sent the stock market broadly lower for the second consecutive session.

The Commerce Department reported that new orders for durable goods declined 3.1 pct in September.

Analysts said the market was in a "mood for a decline" and the government report merely added to this feeling, even though a decline in the key economic indicator had been expected because of the recent strike at Ford Motor Co.

More than 1,000 New York Stock Exchange issues declined, while about only 350 pointed higher. Of those, glamors and blue chips encountered most of the selling pressure.

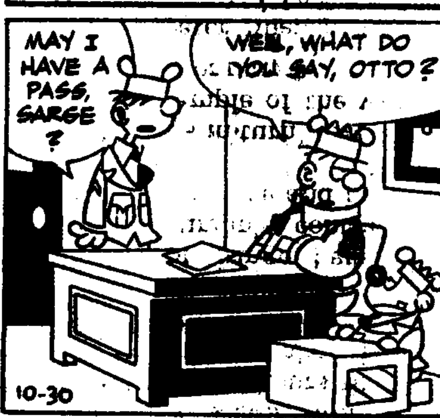
The D-J- industrials fell around six points, and the NYSE common stock about 0.52.

Turnover approximated 18 mln shares, not much changed from Thursday's 17.98 mln shares.

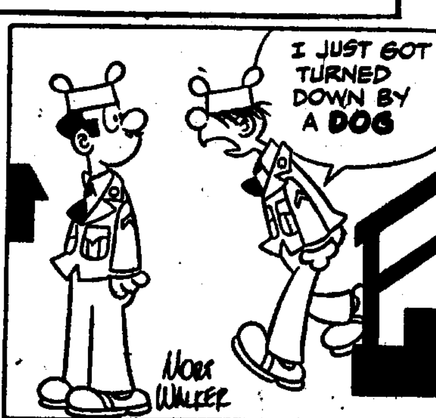
Simpson Bay hotel reopens December I

PHILIPSBURG — The Simpson Bay hotel is scheduled to reopen on December 1 1976. A feature in the newly refurnished hotel will be gourmet dining al fresco. The hotel will be managed by Ron Mulder, former manager of the Caravanserai, a luxury class hotel from which now Mr. Jan Bosje is the manager. Mr. Mulder has announced that he will maintain the same high standards at this new inn, though it will offer moderate rates and strickly casual resort life style.

Beetle Bailey ® By Mort Walker

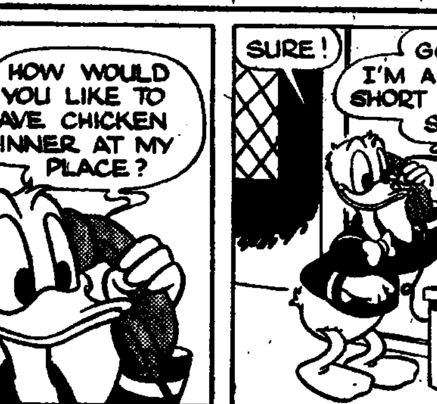


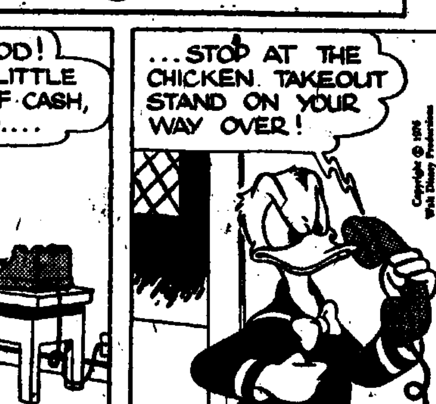




Walt Disney's DONALD DUCK ®







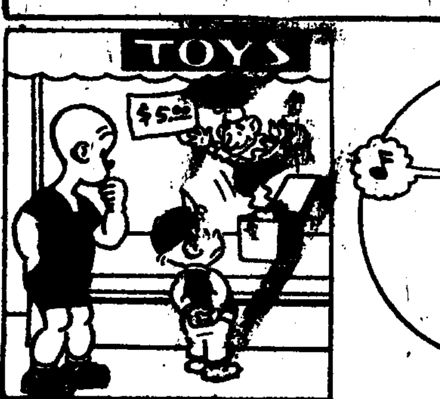
Archie ®

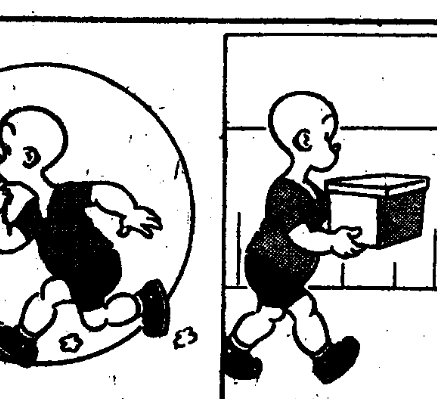






HENRY ® By John Liney







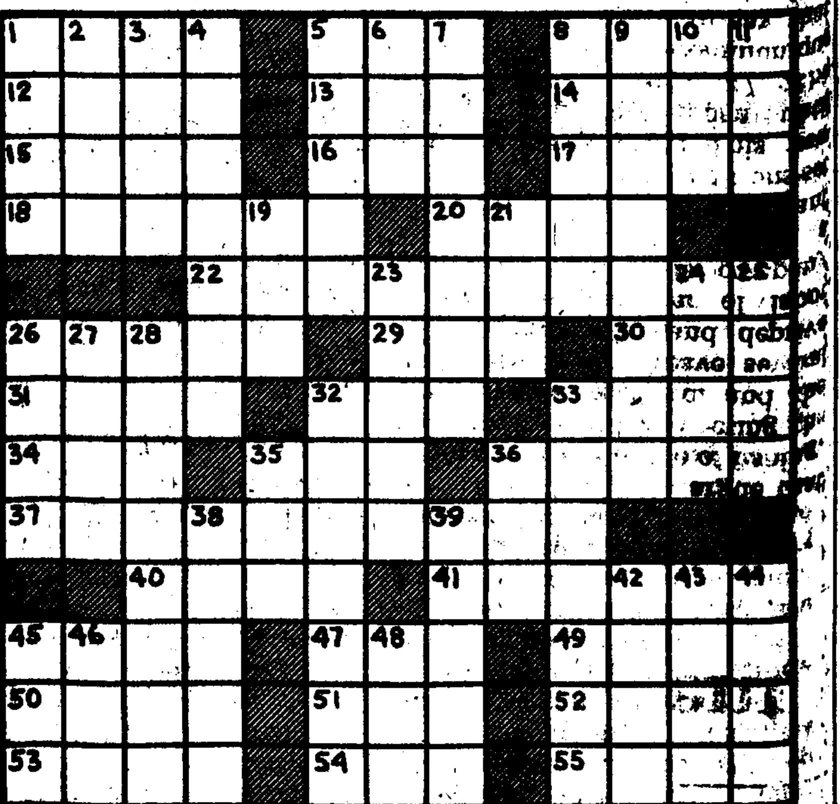
Crossword By Eugene Sheffer

ACROSS
1 Box
5 Make soggy
8 Black
12 Grotto
13 Entire amount
14 A landmark
15 Fish sauce
16 Singer Peggy
17 Eskers
18 Dwell
20 Italian city
22 Work records
26 Verdant
29 A king (Sp.)
30 Ending for mag or for
31 Dutch painter
32 A craze
33 Chinese wax
34 Chemical suffix
35 Consume
36 Sea duck
37 Work record-keepers
40 Jewish month
41 Record again
45 Kind of skirt
47 Chemical suffix
49 Gem stone
50 Pilaster
51 Indian
52 Connect
53 Fail to bid
54 Small child
55 Droops

DOWN
1 Cicatrix
2 Blanch
3 The birds
4 Narrates
5 Capital of Oregon
6 Corrida cheer
7 Gratified
8 Overact
9 Beset
10 Money of account
11 Biblical name
19 Loud noise
21 Bashful
23 One of the Muses
24 Japanned metalware
25 Asterisk
26 Mountain range
27 Hindu queen
28 Silver and gold
32 Resulting atomic explosion
33 Short firearms
35 Small shield
36 Piece out
38 Inventor Howe
39 Doctrinal formula
42 Samoan seaport
43 A throe
44 Wapitis
45 Chart
46 Miss Claire
48 A depot (abbr.)

Avg. solution time: 24 min.

T	A	O	■	I	S	I	S	■	L	I	M	E
A	L	B	■	M	O	N	A	■	O	D	I	N
M	A	O	■	B	U	C	K	B	O	A	R	D
P	I	L	A	U	■	■	E	O	S	■	■	■
■	■	■	R	I	S	K	■	T	E	S	T	S
B	U	C	K	N	E	L	L	■	N	E	R	O
E	T	A	■	G	R	A	O	S	■	A	I	L
T	A	P	S	■	B	U	C	K	A	R	O	O
S	H	E	L	F	■	S	O	I	L	■	■	■
■	■	■	A	E	S	■	■	R	E	N	A	N
B	U	C	K	W	H	E	A	T	■	A	V	E
A	S	H	E	■	E	R	S	E	■	S	O	S
L	E	I	S	■	D	E	E	D	■	T	N	T



CRYPTOQUIP

F X X - H F Q I I C E   N F F W Y   Y X A
I Q H C E   A C N F   H F N F W H F W Y W N A .

Cryptoquip — ARCH HIGHBROW ARCHES HER BROWS HIGH.

Today's Cryptoquip clue: E equals D

The Cryptoquip is a simple substitution cipher in which each letter used stands for another. If you think that X equals O, it will equal O throughout the puzzle. Single letters, short words, and words using an apostrophe can give you clues to locating vowels. Solution is accomplished by trial and error.